

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

Factors Affecting Agrotourism Decision of Tourist

T096151

โดย

นางสาวมณฑิชา เข้าจันทร์

ป/พ.
ม122 ป
2547

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 38151
วันเดือนปี..... 2 Jun 2009

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนการเกษตร)

พ.ศ. 2547

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

Factors Affecting Agrotourism Decision of Tourist

โดย

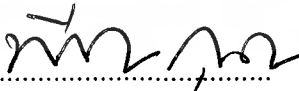
นางสาวมณฑิชา เอ้าจันทร์

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ.(พัฒนาการเกษตร)

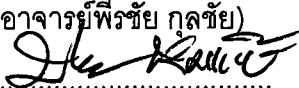
เมื่อวันที่ 31 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2547

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

31, มี.ค., 47

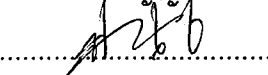
กรรมการปัญหาพิเศษ

31, มี.ค., 47

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์ ดร.ปัญญา หมั่นเก็บ)

31, มี.ค., 47

(อาจารย์สุมาภรณ์ ชันศรี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของ
นักท่องเที่ยว
โดย : นางสาวมณฑิชา เข้าจันทร์
ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)
สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร
ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ :

(อาจารย์พีรชัย กุลชัย)

31 มี.ค. ๕๖

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ความพึงพอใจ ความต้องการและปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล, ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม กับการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการเก็บตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 314 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ประกอบกับการใช้สถิติพรรณนาและสถิติไคสแควร์ในการวิเคราะห์

ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนมากเป็นเพศชาย อายุตั้งแต่ 20-29 ปี เป็นโสดมีการศึกษาระดับปริญญาตรีประกอบอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 25,000 บาทขึ้นไป และมีที่พักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่เคยเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากโทรทัศน์ เดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวหรือพักผ่อนกับครอบครัวหรือญาติในวันหยุดสุดสัปดาห์ด้วยรถส่วนตัว ไม่พักค้างคืน และกิจกรรมที่มักกระทำคือ รับประทานอาหาร ค่าใช้จ่ายครั้งละ 1,001 – 2,000 บาท นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยความสวยงามของสถานที่มากที่สุด และต้องการเดินทางกลับมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีก แต่มีสิ่งที่จะต้องปรับปรุง คือ เรื่องของการคมนาคม สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ปัญหาด้านที่พัก ผลิตภัณฑ์และอาหาร การให้บริการของเจ้าหน้าที่หรือพนักงาน และการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจกับความสวยงามของสถานที่มากที่สุด ส่วนผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากหลาย ๆ ท่านที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอาจารย์พีรชัย กุลชัย ซึ่งเป็นประธานกรรมการปัญหาพิเศษ ที่ได้กรุณาแนะนำแนวทางมาตั้งแต่ต้น อีกท่านคืออาจารย์ดร.ปัญญา หมั่นเก็บซึ่งเป็นกรรมการปัญหาพิเศษ โดยให้ความช่วยเหลือในการหาข้อมูลเพิ่มเติมมาให้อยู่เสมอ อีกท่านที่จะไม่กล่าวถึงไม่ได้คือ อาจารย์ กัลยาณี กุลชัย ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่สอนการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS ให้ข้าพเจ้ามีความเข้าใจมากขึ้น ตลอดจนนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านข้อมูล

ท่านที่มีพระคุณที่สุดคือ คุณพ่อที่สนับสนุนด้านงบประมาณในการศึกษามาตลอด คุณแม่ และพี่ชายที่คอยให้กำลังใจ เพื่อน ๆ ให้ความช่วยเหลือในทุกด้านและกำลังใจที่ล้นเปี่ยมจากคนใกล้ชิด จึงใคร่ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

มณฑิชา เฝ้าจันทร์

มีนาคม 2547

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(1)
สารบัญภาพ	(3)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
สมมติฐานของการวิจัย	2
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	
ความหมายของการท่องเที่ยว	4
ความสำคัญของการท่องเที่ยว	4
สาเหตุที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยว	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว	6
ประเภทของการท่องเที่ยวตามลักษณะของการเดินทางท่องเที่ยว	8
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	9
องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	10
แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	11
ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	12
แนวความคิดของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	13
รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	16
ลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	17
องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	18
จุดมุ่งหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	20
วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	20
กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	21

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	21
แนวทางการดำเนินงานและการบริการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	22
รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	23
รูปแบบของกิจกรรมที่จะให้บริการนักท่องเที่ยว	24
การบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	24
ลักษณะของกิจกรรมที่จะให้บริการนักท่องเที่ยว	26
ลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยในประเทศ	27
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ	28
ตัวแบบการท่องเที่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว	32
ทฤษฎีของความพึงพอใจ	35
ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ทำการศึกษา	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	
ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	47
สถานที่ทำการศึกษา	48
เครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือในการวิจัย	48
ตัวแปรและระดับการวัด	50
การประมวลผล	53
กรอบแนวคิด	54
ระยะเวลาที่ทำการศึกษา	54
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล	
ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว	55
ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว	59
ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตร	68

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 (ต่อ)	
ข้อมูลความต้องการ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	70
ปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร	72
ผลการทดสอบสมมติฐาน	75
ข้อวิจารณ์	110
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	114
ข้อเสนอแนะ	116
ข้อจำกัดของการทำวิจัย	117
เอกสารอ้างอิง	118
ภาคผนวก	123

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตัวแปรและระดับการวัด	50
2	กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความสำคัญ และระดับความพึงพอใจ	53
3	ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว	56
4	ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	60
5	การเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร	60
6	สถานที่หลักในการเลือกมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร	61
7	สื่อที่ให้ข้อมูลการท่องเที่ยว	62
8	แหล่งข้อมูลที่ได้รับ	63
9	วัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง	63
10	ช่วงเวลาที่มาท่องเที่ยว	64
11	ผู้ร่วมเดินทางมากับนักท่องเที่ยว	65
12	พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง	65
13	กิจกรรมมักปฏิบัติในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร	66
14	การพักค้างคืนในการมาเที่ยว	67
15	สถานที่ที่นักท่องเที่ยวพักค้างคืน	67
16	ค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร	68
17	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตร	69
18	ความต้องการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกในครั้งต่อไป ของนักท่องเที่ยว	70
19	ความพึงพอใจที่ได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	70
20	ระดับความพึงพอใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว	71
21	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับ ผลรวมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้งหมด	76
22	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด	78
24	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด	79
25	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด	80
26	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด	81
27	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด	82
28	ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยวกับผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด	83
29	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว	84
30	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความสะดวกในการเดินทาง	89
31	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านระยะทางและระยะเวลาในการเดินทาง	90
32	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการจัดงานประจำปี/เทศกาล	91
33	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว	92
34	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านกิจกรรมต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว	93
35	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่/ชาวบ้าน/พนักงาน	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
36	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาสูงสุดกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้าน ความสะดวกในการเดินทาง	95
37	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาสูงสุดกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้าน ระยะทาง/ระยะเวลาในการเดินทาง	96
38	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาสูงสุดกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้าน ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว	97
39	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาสูงสุดกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้าน ความเหมาะสมของราคาอาหาร	98
40	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาสูงสุดกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้าน ความสวยงามของสถานที่	99
41	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว	100
42	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้าน ความสะดวกในการเดินทาง	104
43	ความสัมพันธ์ของอาชีพกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้าน ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว	105
44	ความสัมพันธ์ของอาชีพกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้าน การจัดงานประจำปี/เทศกาล	106
45	ความสัมพันธ์ของอาชีพกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้าน ความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่/ชาวบ้าน/พนักงาน	107
46	ความสัมพันธ์ของรายได้กับระดับความสำคัญของปัจจัยด้าน การจัดงานประจำปี/เทศกาล	108
47	ความสัมพันธ์ของรายได้กับระดับความสำคัญของปัจจัยด้าน ความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่/ชาวบ้าน/พนักงาน	109

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แนวคิดพื้นฐานที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	16
2	องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	19
3	ตัวแบบกระบวนการตัดสินใจเดินทางของ Schmoll	33
4	กรอบการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของ Mathison and Wall	34
5	สวนเมืองพร	36
6	ไร่สุวรรณ	38
7	ฮอติเดย์ปาร์คเขาใหญ่	39
8	ทุ่งทานตะวันบาน	40
9	การทำกรเกษตรที่สูง	42
10	กรอบแนวคิด	54

บทที่ 1

บทนำ

(Introduction)

ความสำคัญของปัญหา (Statement of Problem)

การท่องเที่ยวเป็นสาขาหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเช่นเดียวกับสาขาเศรษฐกิจอื่น ๆ เช่น การเกษตร อุตสาหกรรมและการบริการ เป็นต้น อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่การพัฒนาขึ้นได้นั้น จะต้องมีการลงทุน เพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการท่องเที่ยว (ชัยวุฒิ ชัยพันธุ์, 2542 : 304)

นโยบายที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐบาลไทยและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ก็คือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourism) โดยเห็นว่าเป็นเครื่องมือทางนโยบายเศรษฐกิจและสังคมของรัฐ ที่จะทำให้เงินตราหมุนเวียนอยู่ในประเทศ รวมทั้งมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศด้วย เนื่องจากการท่องเที่ยวภายในประเทศก่อให้เกิดการจ้างงานในท้องถิ่น และเป็นการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาค (เนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ, 2538 : 2-4)

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรก็เป็นทางเลือกหนึ่งของนักท่องเที่ยว นอกเหนือไปจากการท่องเที่ยวตามแหล่งโบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรก็เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กล่าวคือเป็นการท่องเที่ยวที่เน้นการใช้ทรัพยากรด้านการเกษตรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ โดยการใช้กิจกรรมทางการเกษตร การดำรงชีวิตหรือวิถีชีวิตของประชาชนท้องถิ่น ความสวยงาม ความสมบูรณ์และความอร่อยของพืชพันธุ์และผลไม้ที่ได้จากการเพาะปลูก สภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศที่สวยงาม เป็นสิ่งดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นิยมกันมาก คือ การเยี่ยมชมสวนผลไม้ สวนเกษตร ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนี้สามารถบริหารจัดการได้ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและเกษตรกรทั่วไป เพราะประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม มีทรัพยากรธรรมชาติอันนาชนิด และมีกิจกรรมทางการเกษตรมาช่วยดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากขึ้น ทำให้คนในท้องถิ่นมีรายได้มากขึ้น มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งก็จะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและจูงใจนักท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจและกลับมาท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรในครั้งต่อไป อันจะเป็นการสนับสนุนให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรในท้องถิ่นและ

ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องจะนำข้อมูลไปกำหนดกลยุทธ์ที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยว รวมทั้งการพัฒนาและปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีความน่าสนใจมากขึ้น เกิดความเชื่อมโยงและความต่อเนื่องของกิจกรรมท่องเที่ยว ทำให้เกิดการเจริญเติบโตด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา (Objectives of the Study)

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงเกษตร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ความต้องการและปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมกับการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Expect Result)

เพื่อเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานราชการหรือภาคเอกชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จะได้นำผลการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เหมาะสมตรงตามพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อนำไปใช้ประกอบการวางแผนในการกำหนดกลยุทธ์ที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพต่อไป

สมมติฐานของการวิจัย (Research Hypothesis)

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ได้ทำการกำหนดสมมติฐานไว้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1

ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

สมมติฐานที่ 2

ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

ขอบเขตของการศึกษา (Scope of the Study)

ทำการเก็บข้อมูลเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยการเก็บตัวอย่างแบบบังเอิญ บริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 5 แห่ง ดังนี้ คือ

1. สวนเมืองพร
ตั้งอยู่ที่ ตำบลคลองไผ่ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
 2. ศูนย์วิจัยข้าวโพดและข้าวฟ่างแห่งชาติ (ไร่สุวรรณ)
ตั้งอยู่บ้านปางอโศก ตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
 3. ฮอไลเดย์ปาร์คเขาใหญ่
ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 5 ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
 4. ทูงทานตะวัน
ตั้งอยู่ที่ อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
 5. บ้านร่องกล้า
ตั้งอยู่ในเขตอุทยานภูหินร่องกล้า อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
- ทำการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2546 โดยใช้แบบสอบถาม

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ (Operational Definition of Terms)

นักท่องเที่ยว หมายถึง นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้ง 5 แห่ง ในเวลาทำการศึกษา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ซึ่งในที่นี้คือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ อาชีพ และค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยวท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง การท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นทางด้านการเรียนรู้ถึงวิถีชีวิตเกษตรกรรมของชาวชนบท โดยเน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการดำเนินกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ด้านการเกษตรและวิถีการดำรงชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และเป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ ก่อให้เกิดรายได้ต่อชุมชนและตัวเกษตรกร การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะเป็นการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ เพื่อไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพของสิ่งแวดล้อม

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบและ/หรือความประทับใจของนักท่องเที่ยวที่เป็นผลมาจากความคาดหวัง หรือความต้องการได้รับการตอบสนองในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

(Review of Related Literature)

1. ความหมายของการท่องเที่ยว

นิคม จารุมณี (2535 : 1-3) กล่าวถึงองค์ประกอบของการท่องเที่ยวอย่างน้อย 3 ประการ คือ

- 1.1 การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
- 1.2 เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ
- 1.3 การเดินทางโดยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่ไม่ใช่การประกอบอาชีพ

2. ความสำคัญของการท่องเที่ยว

เสรี วงษ์ไพจิตร (2533 : 188-214) ได้กล่าวถึงการท่องเที่ยวไว้ว่า การท่องเที่ยวประกอบ ด้วยธุรกิจโดยตรงและธุรกิจโดยทางอ้อม หรือธุรกิจสนับสนุนการบริการนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะ ต่างชาติคือ เป็นสินค้าที่ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่า เป็นการซื้อเงินตราต่างประเทศ โดยการ ขายสินค้า คือ บริการต่าง ๆ ซึ่งผลประโยชน์จะตกอยู่ในประเทศเพราะก่อให้เกิดอาชีพหลายแขนง นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังเป็นการพักผ่อนคลายความตึงเครียด และใช้ให้เกิดประโยชน์อย่าง กว้างขวาง และสรุปไว้ได้ดังนี้

- 2.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้
- 2.2 การท่องเที่ยวแก้ปัญหาการขาดดุลการค้าและดุลการชำระเงินต่างประเทศ
- 2.3 การท่องเที่ยวเพิ่มรายได้จากการจัดเก็บภาษี คือนักท่องเที่ยวต้องจ่ายภาษีต่าง ๆ เช่นเดียวกับคนอื่น ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม และจะต้องจ่ายภาษีเมื่อซื้อสินค้าและบริการ
- 2.4 การท่องเที่ยวเป็นการกระจายรายได้ไปตามส่วนภูมิภาคของประเทศ
- 2.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพให้กับประเทศ
- 2.6 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการหมุนเวียนเงินตราอย่างกว้างขวางและกระตุ้นการผลิตและการลงทุนในอัตราสูง จึงเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจอย่างยิ่ง เพราะนอกจากค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว จะมีผลโดยตรงต่อผู้จัดการและธุรกิจต่าง ๆ แล้วยังช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพอีกมากมายด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่มีขีดจำกัด ไม่มีปัญหาเรื่องการผลิตและไม่มี การกำหนดโควตาการจำหน่าย กล่าวคือ การผลิตไม่ขึ้นกับสภาพดินฟ้าอากาศ หรือเครื่องมือ เครื่องมือ โดยเฉพาะเจาะจงเหมือนกับการผลิตในสาขาอื่น ๆ การท่องเที่ยวสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

3. สาเหตุที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยว

วิชัย เทียนน้อย (2540 : 3-5) ได้กล่าวถึง สาเหตุสำคัญที่ส่งเสริมทำให้เกิดกิจกรรมการ ท่องเที่ยวปรากฏขึ้น คือ

3.1 ความเคร่งเครียดจากการทำงาน

งานประจำที่ทุกคนปฏิบัติกันอยู่ต้องใช้กำลังกายและกำลังสมอง เพื่อที่จะผลักดันให้ งานที่รับผิดชอบประสบความสำเร็จในระดับสูง ด้วยเหตุนี้เอง ร่างกายจึงต้องได้รับการพักผ่อน ตามควรแก่ฐานะ การหยุดทำงานในปลายสัปดาห์ การปิดภาคการศึกษา หรือการหยุดพักร้อนของ ทางราชการ และคนงานทั่วไปจึงเป็นเรื่องสำคัญ กิจกรรมการพักผ่อนในช่วงเวลาดังกล่าว จะพึง ปฏิบัติแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระยะเวลาและศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจของแต่ละ บุคคล

3.2 รายได้ของประชากรดีขึ้น

จากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและสภาพของสังคมที่เปลี่ยนไป ทำให้ เกิดการคิดค้นประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกสบายต่อการประกอบอาชีพยิ่ง ขึ้น ส่งผลให้คนมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น จึงมีเงินออมและเหลือพอที่จะนำไปใช้เพื่อ กิจกรรมการท่องเที่ยว

3.3 การคมนาคมสะดวก

การคมนาคมขนส่งนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวมาก ถ้าหากขาด การคมนาคมขนส่งเสียแล้ว กิจกรรมท่องเที่ยวที่ต้องเดินทางในระยะไกลทั้งต่างถิ่นและต่างแดนจะ กระทำได้ด้วยความยากลำบาก จากการพัฒนาทางด้านการคมนาคมขนส่งของรัฐ จึงทำให้การ เดินทางเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว ค่าใช้จ่ายถูกและปลอดภัย อันส่งผลให้กิจการท่องเที่ยวที่ มีอยู่ในท้องถิ่นห่างไกล มีประชาชนเข้าไปเยี่ยมเยียนมากขึ้น

3.4 มีเวลาว่าง

องค์ประกอบทางด้านเวลาเป็นสิ่งที่สำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพราะเมื่อคน มีเวลาว่างจากการประกอบอาชีพ มักจะหาเวลาเพื่อการพักผ่อนและท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ

3.5 จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น

จากการที่จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น จึงทำให้ชุมชนแบบเมืองมีสภาพอัดอัด สิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปเกิดมลพิษ สถานที่ท่องเที่ยวที่ปรากฏในย่านเมืองมีจำกัด ในขณะเดียวกัน สถานที่ท่องเที่ยวตามชนบทได้มีการพัฒนาขึ้นอย่างมากมาย ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการด้านสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชากรที่เพิ่มขึ้น ชาวเมืองจึงมีโอกาสเดินทางออกไปท่องเที่ยวชนบทกันมากขึ้น

3.6 เหตุผลส่วนบุคคล

เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ต้องการพักผ่อน ต้องการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม มีธุรกิจต้องเดินทาง การเดินทางไปเยี่ยมญาติ ฯลฯ จึงมีกิจการท่องเที่ยวมาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ของคนเราอยู่เสมอ

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว

4.1 ด้านเศรษฐกิจ

รายได้จากการท่องเที่ยว แม้ว่า จะออกมาในรูปของเม็ดเงินไม่เด่นชัดนัก แต่เป็นที่ยอมรับกันว่า เมื่อนักท่องเที่ยวไปเยือนสถานที่แห่งใด ๆ ก็ตาม จะต้องมีการใช้จ่ายเงินเพื่อเป็นค่าบริการ ค่าอาหาร ที่พักอาศัย และอื่น ๆ ประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจช่วยให้

4.1.1 ลดภาวะการขาดดุลการชำระเงิน เนื่องจากการลงทุนทางด้านกิจการท่องเที่ยวใช้เงินไม่มากนัก แต่จะได้รับผลตอบแทนออกมาอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลังพัฒนาหรือด้อยพัฒนา จะมีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรมอยู่มาก เมื่อมีการจัดการที่ดีจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาใช้บริการมากขึ้น ในขณะเดียวกัน ประเทศเหล่านี้จำเป็นต้องสั่งซื้อสินค้าอุตสาหกรรมเข้ามาเพื่อการพัฒนาประเทศ จึงทำให้เกิดภาวะขาดดุลการชำระเงินอยู่ในระดับสูง รายได้ที่ได้รับจากการท่องเที่ยวจึงช่วยผ่อนปรนและลดภาวะการขาดดุลการชำระเงินได้ในระดับหนึ่ง

4.1.2 สร้างงานใหม่ เมื่อกิจกรรมการท่องเที่ยวขยายตัวขึ้น ธุรกิจที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นที่พักอาศัย ร้านอาหารของที่ระลึก การบริการขนส่ง และมัคคุเทศก์ จะต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาใช้บริการ ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้แรงงานต่าง ๆ มากมาย จึงเปิดโอกาสและให้ประชาชนในท้องถิ่นมีงานทำเพิ่มขึ้น

4.1.3 สินค้าพื้นเมืองและการเกษตรจำหน่ายได้ราคาดี ตามปกติแล้วคนไทยเกือบ 80 % จะประกอบอาชีพทางการเกษตร ยามว่างจากการทำนาจะผลิตสินค้าพื้นเมือง เพื่อใช้ภายในครอบครัว และจะมีบางส่วนเหลือส่งออกจำหน่ายในรูปของที่ระลึกบ้าง ถ้าหากมีสถานที่ท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เที่ยวในบริเวณใกล้เคียง จะทำให้สินค้าเกษตรไม่ว่าจะเป็นผักสด ผลไม้ เนื้อสัตว์ และสินค้าพื้นเมืองขายได้ราคาดีและมีปริมาณความต้องการมากขึ้น

4.2 ด้านการเมือง

การไปมาหาสู่กันหรือการมีโอกาสเดินทางไปเยี่ยมเยียนกันอยู่เสมอ จะส่งผลให้กลุ่มชนต่าง ๆ เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ดังนั้นการขยายกิจการท่องเที่ยวเข้าไปสู่ภูมิภาคมากเท่าไร และเมื่อมีชาวต่างถิ่นหรือต่างแดนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น นอกจากจะลดสภาพการอยู่อย่างโดดเดี่ยวแล้ว กลุ่มชนเหล่านั้นจะมีโอกาสพบปะกัน จะทำให้ความเป็นมิตรกระชับมันยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อความมั่นคงทางด้านการเมืองในท้องถิ่น ในประเทศ และระหว่างประเทศได้

4.3 การนำทรัพยากรการท่องเที่ยวมาใช้ให้เกิดประโยชน์

ทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ซึ่งปรากฏกระจายอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของประเทศ ถ้าหากไม่นำมาใช้จะปราศจากคุณค่าทางเศรษฐกิจอย่างสิ้นเชิง ยิ่งไปกว่านั้นทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่บูรณะซ่อมแซม ย่อมเสื่อมสลายสูญหายไปตามกาลเวลา ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม หากมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปเยี่ยมเยียนอยู่เสมอ จะก่อให้เกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจขึ้นมา ดังนั้นจึงควรมีการดูแลรักษา ตกแต่งบูรณะอย่างถูกต้อง ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีค่าเหล่านี้จะได้อยู่ให้เยาวชนรุ่นหลังได้ชื่นชมไปอีกตลอดไป

4.4 ทำให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่น

การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น จะเป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทางด้านต่าง ๆ ขึ้นในท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย

4.5 ช่วยฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม

เนื่องจากขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมบางประการของประเทศกำลังจะจางหายไปจากสังคมไทยในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการเล่น การแสดง ประเพณีหรือเทศกาลต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นวัตถุดิบที่สำคัญของการท่องเที่ยว เพราะจะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างถิ่นหรือต่างแดนมาก ซึ่งถ้าหากไม่มีการฟื้นฟูขึ้นมา ในที่สุดก็จะหมดไปจากสังคมไทย เพื่อขนบธรรมเนียมประเพณียังคงอยู่คู่สังคมไทย และมีคุณค่าต่อการท่องเที่ยว ดังนั้นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จึงได้ร่วมมือกับศูนย์วัฒนธรรมประจำจังหวัดและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ขึ้นมา ซึ่งนอกจากจะเป็นการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมแล้ว ยังถือได้ว่าเป็นวัตถุดิบที่สำคัญของกิจกรรมท่องเที่ยวด้วย

5. ประเภทของการท่องเที่ยวตามลักษณะของการเดินทางท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2542) แบ่งประเภทของการท่องเที่ยวตามลักษณะของการเดินทางท่องเที่ยว ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

5.1 การท่องเที่ยวภายในประเทศ (domestic tourism)

เป็นการท่องเที่ยวที่เกิดจากประชาชนภายในประเทศที่เดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในประเทศ คาดกันว่าประมาณ 75-80 % ของกิจกรรมการท่องเที่ยวเกิดจากนักท่องเที่ยวประเภทนี้ โดยธรรมชาติแล้วนักท่องเที่ยวภายในประเทศเกือบทั้งหมดล้วนเป็นผู้ที่ชอบการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตอยู่ตลอดเวลา

5.2 การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (international tourism)

การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนที่มีรายได้ระดับกลาง มีตำแหน่งงานในระดับวิชาชีพสูงหรือผู้บริหารและหัวหน้างานในระดับช่างฝีมือ การท่องเที่ยวประเภทนี้ถือว่าเป็นสินค้าอย่างหนึ่งที่สามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศได้โดยไม่ต้องมีการส่งออกหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นสินค้าส่งออกที่มองไม่เห็น (invisible export) ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนา เนื่องจากไม่มีสินค้าเพียงพอที่จะส่งออก และมีนักท่องเที่ยวภายในประเทศน้อย

5.3 การท่องเที่ยวเพื่อสังคม (social tourism)

ในประเทศพัฒนาแล้วหลายประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทวีปยุโรปได้จัดให้มีระบบการท่องเที่ยวเพื่อสังคม โดยรัฐเป็นผู้ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณหรือความช่วยเหลือต่าง ๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือพลเมืองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจตกต่ำ และผู้ที่ด้อยโอกาสในสังคม เช่น คนพิการ เด็กกำพร้า เพื่อให้บุคคลเหล่านี้ได้หยุดพักผ่อน สนุกสนาน และเพลิดเพลินกับการท่องเที่ยว โดยการจัดให้มีการออกค่ายฤดูร้อนตามสวนสาธารณะหรืออุทยานแห่งชาติต่าง ๆ

5.4 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ecotourism)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมและอาจรวมไปถึงแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี และวัฒนธรรมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ธรรมชาตินั้นด้วย การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่ทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติโดยตรงและเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาเรียนรู้สภาพแวดล้อมธรรมชาติ และยังเป็นการส่งเสริมสร้างจรรยาบรรณด้านสิ่งแวดล้อมเชิงบวกด้วย

6. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ยูวดี นิรัตน์ตระกุล (2538 : 50) ได้กล่าวถึงความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หรือ Eco-Tourism นั้น คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ต้องใช้ทุนธรรมชาติอย่างมีธรรมาภิบาลและให้มีความมั่นคง ยั่งยืน และในท้ายที่สุดจะต้องคืนทุนต่อสังคม ในที่นี้หมายถึง การให้ท้องถิ่นได้มีโอกาสตั้งแต่เริ่มรับรู้ ตัดสินใจมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์เหล่านี้ถือเป็นกระบวนการที่สมบูรณ์พิจารณาทั้งในเรื่องทุนธรรมชาติและทุนทางสังคม ซึ่งมีผลต่อทางเศรษฐกิจที่ดำรงอยู่ได้

นอกจากนี้ ยูวดี นิรัตน์ตระกุล (2538 : 53) ได้กล่าวถึงความหมายที่เป็นสาระสำคัญของ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ดังนี้

6.1 แหล่งท่องเที่ยวที่จะส่งเสริมและพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรเป็นพื้นที่ธรรมชาติ ที่มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม และอาจรวมไปถึงแหล่งทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และวัฒนธรรมที่ปรากฏในพื้นที่ธรรมชาตินั้นด้วย

6.2 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการท่องเที่ยวที่ทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติโดยตรง และระบบนิเวศ โดยเป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายหรือทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม

6.3 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เน้นให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส หรือมีประสบการณ์กับสภาพแวดล้อมธรรมชาติโดยตรง และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาสภาพแวดล้อมธรรมชาติ ซึ่งนอกจากจะได้รับความพึงพอใจแล้ว ยังเป็นการเสริมสร้างจรรยาบรรณด้านสิ่งแวดล้อมเชิงบวกด้วย

6.4 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ให้ประโยชน์กลับคืนสู่ธรรมชาติและ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ในขณะที่เดียวกันจะเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม

6.5 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะมุ่งเน้นที่คุณค่าธรรมชาติหรือลักษณะเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวไม่ใช่เน้นที่การเสริมแต่งหรือพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

7. องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

สุรเชษฐ์ เศรษฐมาต (2538 : 27-28) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือปรัชญา 4 ประการ คือ

7.1 Ecologically Sensitive

หมายถึงจิตสำนึก หรือความรับผิดชอบต่อที่มีต่อระบบนิเวศ ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ ผู้ประกอบการ หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับพื้นที่ นักท่องเที่ยว และผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในส่วนต่าง ๆ เพราะฉะนั้นการจัดการ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์” จึงต้องนำส่วนประกอบ (component) ในเรื่องความรับผิดชอบต่อจิตสำนึกเข้ามาผูกติดกับแนวทางหรือการจัดการที่จะจัดทำขึ้น

7.2 Low Impact

หมายถึงเกิดผลกระทบน้อยหรือต่ำ ตรงกันข้ามกับการท่องเที่ยวแบบ Mass Tourism ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดผลกระทบค่อนข้างสูง เพราะฉะนั้นทำอย่างไรให้การบริหารและจัดการ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์” เกิดผลกระทบน้อยที่สุด ทั้งนี้หมายถึงรวมถึงไม่ควรจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกขนาดใหญ่ ถาวร หรือมีปริมาณค่อนข้างมาก แต่จะเน้นสิ่งอำนวยความสะดวกขนาดเล็ก มีความสะดวกสบายพอสมควร สอดคล้องผสมกลมกลืนไปกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7.3 Educational

หมายถึงจะต้องมีบริการข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ความรู้ให้นักท่องเที่ยว หรือผู้เข้าไปใช้ประโยชน์ เช่น ศูนย์บริการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ แต่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้นควรต้องมีมากกว่าศูนย์บริการ ควรจะมีทางเดินที่เปิดโอกาสให้คนได้ออกไปสัมผัส เรียนรู้ธรรมชาติ มีเอกสารข้อมูลพกติดตัวไปเป็นคู่มือในการเดินทางศึกษาหาความรู้ เช่น คู่มือดูสัตว์ ดูนก ดูพืชพรรณ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของธรรมชาติที่ปรากฏอยู่ในพื้นที่นั้น ซึ่งเป็นหน้าที่ของหน่วยงานรับผิดชอบ ได้แก่ กรมป่าไม้ หรืออุทยานแห่งชาติ จะต้องเป็นผู้ดำเนินการให้ความรู้ การศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นที่สำคัญของระบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้นจะต้องมีมัคคุเทศก์ที่มีคุณภาพด้วย

7.4 Local Benefit

หมายถึง การกระจายรายได้ไปสู่คนท้องถิ่น คือเปิดโอกาสให้คนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ ให้บริการการท่องเที่ยว ตั้งแต่ระบบที่พักอาหาร สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง จนกระทั่งการเป็นมัคคุเทศก์ ผู้นำทาง หรือผู้ให้บริการระหว่างที่นักท่องเที่ยวอยู่ในพื้นที่ นอกจากนั้นคนท้องถิ่นจะต้องได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการท่องเที่ยวอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ยูดี นิรัตน์ตระกุล (2538 : 51) ได้กล่าวถึงแนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นแนวความคิดที่เกิดขึ้น โดยมีสาเหตุมาจากแนวโน้ม 2 ประการมาบรรจบกัน คือ

8.1 แนวโน้มเรื่องการอนุรักษ์

การที่ประชากรเพิ่มขึ้นและภาวะทางเศรษฐกิจถดถอยในหลายประเทศ กิจกรรมการพัฒนาต่างๆ การตัดไม้ทำลายป่า การทำเหมืองแร่ และการเกษตรเกิดขึ้นภายในและบริเวณทั่วไป ซึ่งส่วนใหญ่จะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ จนทำให้ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมและผลที่ตามมาคือ ความไม่ยั่งยืนของการพัฒนาเศรษฐกิจ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย จึงได้พยายามผสมผสานเรื่องของการอนุรักษ์เข้ากับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยการใช้ประโยชน์พื้นที่อนุรักษ์ที่จัดตั้งขึ้นก่อนหน้าแล้ว และที่กำลังประกาศจัดตั้งขึ้นให้เป็นแหล่งพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมควบคู่ไปกับการสงวนรักษาระบบนิเวศตามธรรมชาติ ทั้งนี้ โดยการส่งเสริมเรื่องการท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่อนุรักษ์ อย่างเช่นอุทยานแห่งชาติ ด้วยความเชื่อว่าการท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติเป็นทางเลือกหนึ่งที่เปิดโอกาสให้มีการจ้างงานและสร้างรายได้จำนวนมาก ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ซึ่งเท่ากับเป็นการสร้างแรงจูงใจทางเศรษฐกิจให้แก่ราษฎรในชนบท เพื่อจะได้ตระหนักถึงความสำคัญและหันมาช่วยกันสนับสนุนการสงวนรักษาพื้นที่อนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนเป็นแรงผลักดันให้กลุ่มอนุรักษ์และประชาชนทั่วไปยอมรับทั่วกันว่า การท่องเที่ยวที่มีการวางแผนที่ดีจะมีศักยภาพใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติและพื้นที่อนุรักษ์ประเภทอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

8.2 แนวโน้มเรื่องการท่องเที่ยว

สำหรับแนวโน้มเรื่องการท่องเที่ยวนั้น ปรากฏค่อนข้างแจ่มชัดในระยะ 7-8 ปีที่ผ่านมา มนุษย์ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการใช้เวลาว่างในการเดินทางท่องเที่ยวโดยมีแนวโน้มว่าต้องการการท่องเที่ยวแบบผจญภัย เข้าไปมีส่วนร่วมและสัมผัสกับธรรมชาติอย่างแท้จริง นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังอยากที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่ไปเยือนตั้งแต่เรื่องระบบนิเวศไปจนถึงชนิดพันธุ์พืช และสัตว์ที่หายากหรือกำลังจะสูญพันธุ์ และประเด็นปัญหาด้านการอนุรักษ์ เช่น การสูญเสียทรัพยากรป่าไม้ การลักลอบล่าสัตว์ป่า ฯลฯ ดังจะเห็นได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ ตามอุทยานแห่งชาติและพื้นที่อนุรักษ์อื่นๆ ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ สาเหตุสำคัญจากการตื่นตัวและให้ความสนใจเกี่ยวกับคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นปัญหาเกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากแนวโน้มสองประการดังกล่าวข้างต้นมาบรรจบกันส่งผลทำให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศขึ้น ดังนั้น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงมีความหมายมากกว่าการท่องเที่ยวแบบธรรมดา แต่จะหมายความรวมไปถึงการท่องเที่ยวที่จะต้องมีการอนุรักษ์ควบคู่ไปด้วย

9. ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) ที่มุ่งให้เกิดการดูแลสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว จึงมีผู้กำหนดความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนี้ขึ้นมาหลาย พอดีจะยกตัวอย่างได้ดังนี้

Elizabeth Boo (1991 : 4-8) เป็นผู้คลุกคลีกับงานวิจัยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในลาตินอเมริกา และเกาะแคริบเบียน ได้ให้ความหมายไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมายถึง การท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์อันเนื่องมาจากมีรายได้สำหรับดูแลพื้นที่ การสร้างงานให้ชุมชนท้องถิ่นและการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

Commonwealth Department of Tourism (1993) ประเทศออสเตรเลีย ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวธรรมชาติที่ครอบคลุมถึงสาระด้านการศึกษา การเข้าใจธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและมีการจัดการเพื่อรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืน”

Gardner ,T. and Mc Arthur S. (1994) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมายถึง “การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มุ่งสนใจให้โอกาสศึกษาเรียนรู้ ขณะเดียวกันก็เอื้อประโยชน์ต่อท้องถิ่นพร้อมทั้งรักษาสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจที่ยั่งยืน”

ภราเดช พยัควิเชียร (2539 : 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่ที่เป็นธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น มีขอบเขตซึ่งจำกัดโดย รูปแบบและสถานที่ตลอดจนในเรื่องกลุ่มนักท่องเที่ยว

จากความหมายข้างต้น บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542 : 12) สรุปความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยมีการให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง และให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการ เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่น และสร้างจิตสำนึกให้ทุกฝ่ายร่วมกันรับผิดชอบต่อระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

10. แนวความคิดของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2542 : 12-15)

ในปัจจุบันแนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ได้รับการตอบสนองเป็นอย่างดีทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการตระหนักถึงการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม โดยก่อให้เกิดกระแสสำคัญ 2 ประการขึ้นพร้อมกันคือ กระแสความต้องการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากขึ้น และขณะเดียวกันเกิดกระแสต้องการเร่งรัดให้มีการเสนอขายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากขึ้นด้วย ซึ่งกระแสสำคัญทั้ง 2 ประการนี้ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวความคิดการพัฒนาและการตลาดของการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก อันจะช่วยอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมให้ยั่งยืนตลอดไป จึงเป็นสาเหตุสำคัญให้เกิดการจัดประชุมนานาชาติด้านสิ่งแวดล้อมและพัฒนาแบบยั่งยืนขึ้น ณ เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา เมื่อเดือนมีนาคม ปีค.ศ. 1990 (พ.ศ.2533) จากผลของการประชุมครั้งนี้ ได้ให้คำจำกัดความของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนไว้ว่า “ เป็นการพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ในขณะเดียวกัน ก็ปกป้องและสงวนรักษาโอกาสต่างๆ ของอนุชนรุ่นหลัง จึงมีความหมายรวมถึงการจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจและสังคม และสุนทรียภาพพร้อมกับรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และระบบนิเวศได้ด้วย” จากคำจำกัดความดังกล่าว สามารถนำมาแปลเป็นหลักการเบื้องต้น เพื่อสร้างกรอบนโยบายและแนวทางการปฏิบัติของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนได้ 10 ประการ ดังต่อไปนี้ คือ

10.1 มุ่งพัฒนาการท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างจริงจังก่อน แล้วจึงพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างประเทศอย่างค่อยเป็นค่อยไปภายหลัง เพื่อให้เหมาะสมกับระบบสาธารณูปโภคที่รองรับเป็นสำคัญ

10.2 มุ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโครงการท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่ในพื้นที่

10.3 มุ่งพิจารณาอย่างรอบคอบถึงขอบเขตที่เหมาะสมของการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้ควรพยายามผลักดันให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่นั้น ๆ

10.4 มุ่งให้ข้อมูลทางการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้ นักท่องเที่ยว เข้าใจและเคารพในสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งช่วยยกระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้วย

10.5 มุ่งใช้วัสดุและผลผลิตในท้องถิ่น เพื่อช่วยลดดุลการค้ากับต่างประเทศได้ทางหนึ่ง และเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย

10.6 มุ่งกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นเพื่อนำรายได้เข้าท้องถิ่นนั้นให้มากที่สุด อันจะเป็นประโยชน์ในระยะยาวของชุมชนในท้องถิ่น

10.7 มุ่งจ้างงานในท้องถิ่น โดยส่งเสริมรูปแบบของงานที่น่าสนใจ และได้รับผลตอบแทนสูงให้แก่ชุมชนท้องถิ่นนั้น

10.8 มุ่งพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น อันจะช่วยยกระดับการบริการการท่องเที่ยวให้สูงขึ้น

10.9 มุ่งรักษาคุณค่าของสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้อยู่รอดในระยะยาว เพื่อเป็นแหล่งรองรับการท่องเที่ยวตลอดไป

10.10 มุ่งทำงานร่วมกันอย่างเสมอภาคระหว่างภาคธุรกิจการท่องเที่ยว องค์กรท้องถิ่น องค์กรด้านสิ่งแวดล้อม และรัฐบาล

จากกรอบนโยบายและแนวทางปฏิบัติ 10 ประการของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนดังกล่าวข้างต้น ทำให้ประเทศต่าง ๆ พยายามคิดหารูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ เพื่อไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เป็นเหตุให้มีการจัดประชุม Earth Summit ขึ้นที่กรุงริโอเดอจาเนโร ประเทศบราซิล เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน ค.ศ. 1992 (พ.ศ. 2535) ในที่ประชุมมุ่งเน้นความสนใจของทั่วโลกสู่ประเด็นเรื่องการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม และสรุปบทเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมา เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน จากการประชุมนี้เอง ทำให้เกิดแนวคิดของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเกิดจากกระแสการเรียกร้องหลัก 3 ประการดังต่อไปนี้ คือ

1.) กระแสความต้องการของชาวโลกให้เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเป็นกระแสความต้องการของประชาชนทั่วโลกให้เกิดการสร้างจิตสำนึกในแง่การอนุรักษ์ต่อสิ่งแวดล้อมระดับท้องถิ่นจนถึงขอบชายกว้างขวางไปทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอนุรักษ์ระบบนิเวศ เพื่อคงความหลากหลายทางชีวภาพเอาไว้

2.) กระแสความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดการศึกษาเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเป็นกระแสความต้องการที่มีมากขึ้นในหมู่นักท่องเที่ยวที่ต้องการได้รับความรู้ ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวมากกว่าความสนุกสนานเพลิดเพลินเพียงอย่างเดียว

3.) กระแสความต้องการของชุมชนท้องถิ่นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นกระแสความต้องการของชุมชนท้องถิ่นที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อเป็นหลักประกันให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง ชุมชนท้องถิ่นยอมรับในผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะได้รับ และเพื่อให้เกิดรายได้ที่เหมาะสม

จากกระแสหลักทั้ง 3 กระแสดังกล่าวนี้ ก่อให้เกิดความตื่นตัวในการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ขึ้น เพื่อมาทดแทนหรือแข่งขันกับการท่องเที่ยวแบบประเพณีนิยม โดยมีการประยุกต์รูปแบบการท่องเที่ยวที่นำไปสู่กระแสหลักทั้ง 3 หลายรูปแบบ แต่รูปแบบการท่องเที่ยวที่กล่าวถึงกันมากที่สุด คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ซึ่งเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีแนวความคิดพื้นฐานที่สำคัญอยู่ 4 ประการ คือ

1.) การใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน คือ ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีจุดมุ่งหมายให้มีการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษที่จะต้องไม่สร้างผลกระทบต่อด้านลบให้แก่สิ่งแวดล้อมในทรัพยากรการท่องเที่ยว นั้น เนื่องจากธรรมชาติสิ่งแวดล้อมดั้งเดิมเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศแสวงหาในการเดินทางมาท่องเที่ยว จึงต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน เพื่อเป็นสิ่งดึงดูดใจ

2.) การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพราะทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว จึงต้องอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของทรัพยากรการท่องเที่ยวไม่ให้เกิดผลกระทบต่อทางลบจากการใช้ประโยชน์ในการท่องเที่ยว จนเกิดสภาพเสื่อมโทรมหรือถูกกระทบให้ด้อยคุณค่าลง ดังนั้นการให้ความรู้ความเข้าใจและการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ชุมชนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยว ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ เป็นต้น

3.) การสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศมักเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์จากการท่องเที่ยว โดยนิยมเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวยากลำบากและทำหาย และมักไม่สนใจกับความสะดวกสบายมากนัก แต่จะสนใจกับการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทั้งระดับกว้างและระดับลึก เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยวมากกว่า

4.) การให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม โดยชุมชนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่รอบๆ แหล่งท่องเที่ยวควรได้รับการพิจารณาเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อช่วยให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม อันจะก่อให้เกิดการกระจายรายได้ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่น อีกทั้งจะทำให้ชุมชนท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว เช่น การลงทุนในธุรกิจการท่องเที่ยวขนาดเล็ก การเป็นมัคคุเทศก์ การนำสินค้าที่เป็นศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมาขายแก่นักท่องเที่ยว และการจ้างงานในสวนบริการอื่น ๆ เป็นต้น

เราสามารถนำแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4 ประการข้างต้นมา สร้างเป็นรูป เพื่อให้เข้าใจง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แนวคิดพื้นฐานที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ที่มา : บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542)

11. รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2542 : 15-16)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่มุ่งเน้นการให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึกมากกว่าความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวอย่างไร้ขอบเขต โดยมุ่งจัดการท่องเที่ยวให้มีรายได้และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปตามกระแสเรียกร้องของโลก เพื่อให้การท่องเที่ยวอยู่ในทิศทางของการสร้างจิตสำนึกเรื่องความห่วงใยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบย่อยด้วยกัน แต่ที่นิยมกันมากมี 3 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 เรียกว่า Principles of Sustainable Design Related to Ecotourism เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เมื่อประมาณ 20 ปีมาแล้ว โดยได้เปลี่ยนหลักการของการสร้างรูป

แบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านการออกแบบสถาปัตยกรรมในแนวใหม่ ที่ยึดถือความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและของสังคมเป็นหลัก ซึ่งมีความตระหนักและสำนึกในการเคารพต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ความเป็นเอกภาพของสรรพสิ่ง ความบริสุทธิ์ของอากาศ น้ำ และดิน

รูปแบบที่ 2 เรียกว่า Regional Environmentally Based Tourism Development Planning Model เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในช่วงประมาณ 6-7 ปีที่ผ่านมา โดยได้สร้างรูปแบบของการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของแต่ละท้องถิ่นในระดับมหภาคขึ้น ซึ่งอาจแบ่งพื้นที่ของแต่ละท้องถิ่นออกเป็นเขตต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ที่ตั้งใจไว้ เพื่อการพัฒนา เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ธรรมชาติ เขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตพื้นที่สำหรับนักท่องเที่ยว เขตพื้นที่สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ก็จะได้แผนพัฒนาทุกด้านอย่างกลมกลืนในแผนเดียวกันทั้งแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

รูปแบบที่ 3 เรียกว่า Greening Mass Tourism เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในช่วงปัจจุบัน โดยได้ปรับเปลี่ยนการท่องเที่ยวของมวลชนจำนวนมากที่มุ่งจัดการเชิงพาณิชย์แต่เพียงอย่างเดียว มาเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวของมวลชน จำนวนมากที่มุ่งจัดการเชิงพาณิชย์พร้อมทั้งอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมควบคู่กันไป ซึ่งมีการสร้างจิตสำนึกให้ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกฝ่ายมีความห่วงใยในสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดนำเที่ยวแบบ Greening of Traditional Tours หรือการจัดการโรงแรมแบบ Greening of Hotels เป็นต้น สำหรับประเทศไทยได้ประกาศให้ปี พ.ศ. 2538 เป็นปี "Thailand 1996 : A New Green Destination in Honour to The King's Golden Jubilee"

12. ลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2542 : 16-17)

ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในรูปแบบใดก็ตาม ต่างก็มีลักษณะของการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่ทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกคนยึดหลักเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อให้เกิดลักษณะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญอยู่ 8 ประการ คือ

12.1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้ความสำคัญกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ทั้งสิ่งแวดล้อมด้านชีวภาพ ภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมประเพณี โดยยึดหลักที่ว่าต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมไว้ให้ดีที่สุด เพื่อให้สามารถสืบต่อถึงอนุชนรุ่นหลัง

12.2 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่มีการจัดการอย่างยั่งยืน ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักการที่ว่าจะต้องไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือให้กระทบน้อยที่สุด เพื่อส่งผลต่อเนื่องถึงการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

12.3 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้คงไว้ซึ่งวิถีชีวิตของท้องถิ่นในแง่สังคมและวัฒนธรรม โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการศึกษาความแตกต่างทางด้านสังคมและวัฒนธรรมอันหลากหลาย

12.4 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งนักท่องเที่ยว ผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ความรู้และประสบการณ์จากการท่องเที่ยว พร้อมทั้งมีจิตสำนึกในอันที่จะทะนุถนอมไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว

12.5 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมและมีผลประโยชน์ โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่การกระจายรายได้

12.6 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ โดยยึดหลักที่ว่าจะต้องไม่เกินขีดความสามารถในการรองรับทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านของจำนวนนักท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว ชุมชนและสภาพแวดล้อมโดยรอบ

12.7 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่มีการตลาดของการบริการท่องเที่ยวครบตามเกณฑ์แห่งการอนุรักษ์อย่างแท้จริง โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้ธุรกิจบริการท่องเที่ยวเน้นในเรื่องอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ

12.8 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ ต้องการเข้ามาท่องเที่ยวหรือกลับมาท่องเที่ยวซ้ำอีก โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้กิจกรรมท่องเที่ยวตรงกับความคาดหวังของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

13. องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2542 : 17)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความแตกต่างกับการท่องเที่ยวแบบประเพณีนิยม โดยที่การท่องเที่ยวแบบประเพณีนิยมมีแนวความคิดมุ่งพัฒนาเพื่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวนั้น ส่วนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้นจะมีแนวความคิดมุ่งพัฒนาเพื่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจเช่นเดียวกัน แต่ในขณะเดียวกันก็มุ่งอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวด้วย เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นนั้นมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในรูปคุณภาพชีวิต อันเป็นการตอบสนองของความต้องการของกระแสโลกและแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จึงก่อให้เกิดองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศขึ้น 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

13.1 องค์ประกอบด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยว) หมายถึง สถานที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยว หรือผู้คนจากท้องถิ่นอื่นเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวหรือเยี่ยมเยือน รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวด้วย

13.2 องค์ประกอบด้านธุรกิจการท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจด้านบริการ โครงสร้างระดับสูงทางการท่องเที่ยว ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

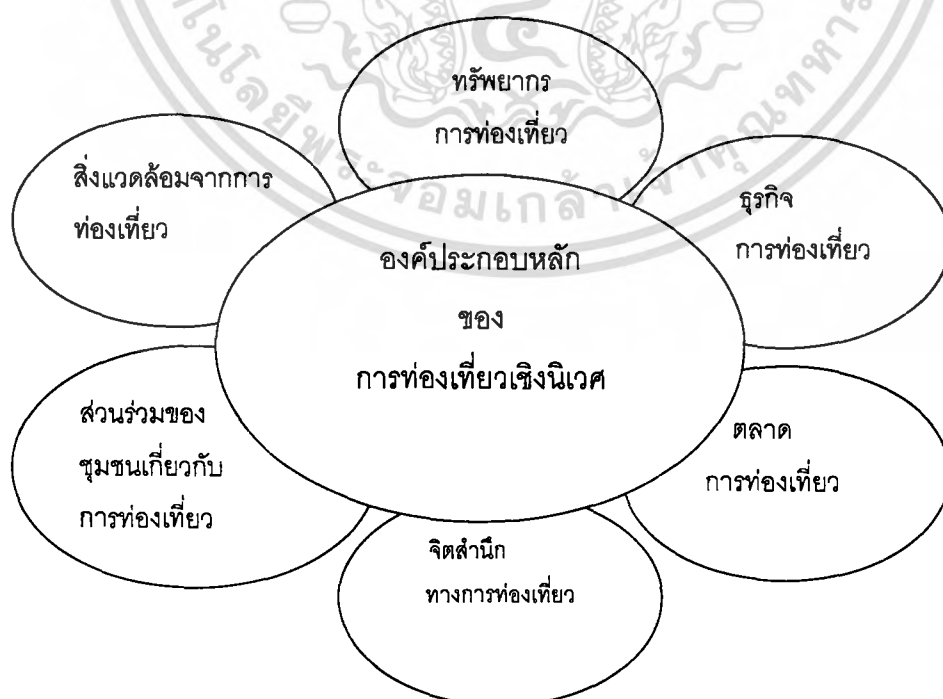
13.3 องค์ประกอบด้านตลาดการท่องเที่ยว หมายถึง ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวต่าง ๆ ในลักษณะที่มีคุณประโยชน์ต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

13.4 องค์ประกอบด้านจิตสำนึกทางการท่องเที่ยว หมายถึง ความรู้และสื่อความหมายด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่จะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกฝ่ายได้ตื่นตัวตอบสนองอย่างดี

13.5 องค์ประกอบด้านส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว หมายถึง ชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมเพื่อลดผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่น และสร้างโอกาสด้านผลประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น อีกทั้งสามารถลดผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่นด้วย

13.6 องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบด้านก่อให้เกิดผลประโยชน์และด้านก่อให้เกิดผลเสียจากการท่องเที่ยว

จากองค์ประกอบหลักทั้ง 6 ด้านของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดังกล่าว สามารถนำมาสร้างเป็นรูปองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ ดังภาพที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในวงวิชาการเท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ภาพที่ 2 องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงแก้ไข และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 ที่มา : บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542)

14. จุดมุ่งหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2540) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ดังนี้

14.1 ให้แหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศในพื้นที่ได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟู และรักษาระบบนิเวศที่ยั่งยืน โดยคำนึงถึงขีดความสามารถที่รองรับได้

14.2 ให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการสร้างจิตสำนึกเพื่อรักษาระบบนิเวศ

14.3 มีการจัดการที่ประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดการกำกับดูแล และการประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในทิศทางที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์อย่างเหมาะสม เสริมสร้างชุมชนที่มีความเข้มแข็ง ประชาชนสามารถรักษาวิถีชีวิตที่ดี มีการเปลี่ยนแปลงด้วยความสมัครใจ

14.4 มีสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน ที่สอดคล้องกลมกลืนกับทรัพยากร และรักษาเอกลักษณ์ทางธรรมชาติและสังคมของพื้นที่

14.5 ให้นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศชาวต่างประเทศที่มีคุณภาพ เดินทางสู่ประเทศไทยให้มากขึ้นและมีนักท่องเที่ยวชาวไทย เดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในประเทศกันมากขึ้น รวมทั้งมีการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

15. วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

กิตติวัฒน์ รัตนดิลล ฤ กู เกิด (2541 : 44) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ว่า วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความแตกต่างอย่างชัดเจนจากการท่องเที่ยวที่ได้รับการส่งเสริมมาแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (Conventional Tourism) และสามารถสรุปวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) เพื่อใช้เป็นกรอบกำหนดทิศทางการส่งเสริมและการจัดการได้ดังนี้ คือ

15.1 เพื่อพัฒนาจิตสำนึก (Awareness) และความเข้าใจ (Understanding) ของนักท่องเที่ยวในการทำความเข้าใจกับสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ

15.2 เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ที่มีคุณภาพหรือคุณค่าสูงแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนแหล่งท่องเที่ยว

15.3 เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชนที่แหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่

15.4 เพื่อดูแลรักษาและคงไว้เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

16. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540)

ในกระบวนการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในแต่ละแหล่ง เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ เพลิดเพลิน และมีความสุข จากการท่องเที่ยวหรือนันทนาการนอกเวลาตามปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวมาก เพราะกิจกรรมต่าง ๆ จะเป็นสื่อกลางนำการท่องเที่ยวไปสู่เป้าหมายได้ด้วยเหตุนี้ กิจกรรมที่เหมาะสมจึงควรเป็นกิจกรรมที่เน้นการศึกษาหาความรู้ในระบบนิเวศและวัฒนธรรมท้องถิ่น ควบคู่ไปกับการได้รับความเพลิดเพลิน ทั้งนี้ต้องเป็นกิจกรรมที่มีผลกระทบน้อยที่สุดหรือเป็นผลกระทบที่สามารถป้องกันหรือแก้ไขได้ ในเรื่องนี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จึงได้จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ดังนี้

16.1 กิจกรรมเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ส่องสัตว์/ดูนก เทียวถ้ำ/น้ำตก พายเรือแคนู ค่ายก แล่นเรือใบ กระดานโต้ลม ดำน้ำดูปะการังทั้งน้ำตื้นและน้ำลึก การตั้งแคมป์ ล่องแพ ซี่ม้า และนั่งช้าง เป็นต้น

16.2 กิจกรรมกึ่งนิเวศ เช่น ถ่ายรูป บันทึกภาพและเสียง ศึกษาท้องฟ้า ตกปลา ซี่จักรยานท่องเที่ยว (เสือภูเขา) ปีน/ไต่เขา เป็นต้น

16.3 กิจกรรมทางวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ ได้แก่ การชมความงาม ความเก่าแก่ ลักษณะเฉพาะของแหล่งประวัติศาสตร์ ศึกษาเรียนรู้ประวัติ ความเป็นมาของแหล่งโบราณสถานและประวัติศาสตร์ ศึกษาชื่นชมงานศิลปกรรมและวัฒนธรรม การร่วมเรียนรู้พฤติกรรมของคน และการศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง

17. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีมานานแล้วในโลก ยกตัวอย่างในประเทศเยอรมนี เกิดจากการที่ชาวชนบทต้องการจะดำเนินกิจกรรมบางอย่างที่หรือฟื้นฟูวัฒนธรรมเก่าแก่เพื่อความภาคภูมิใจ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงได้จัดเทศกาลงานละเล่นต่าง ๆ แบบโบราณขึ้นเมื่อมีกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้นก็เริ่มมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาชม เกิดการพัฒนาในบ้านหรือในฟาร์ม นักท่องเที่ยวจากในเมืองซึ่งมีชีวิตความเป็นอยู่แบบชุมชนเมืองมีความต้องการสัมผัสชีวิตที่เรียบง่ายเป็นธรรมชาติต้องการเรียนรู้ในเรื่องการดูแลวัวและฟาร์ม ซึ่งนอกจากจะได้รับความเข้าใจในวัฒนธรรม ความเป็นน้ำใจไมตรีของชาวชนบทอีกด้วย (สร้อยดี อาสาสมัครพกิจ, 2540)

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กล่าวคือ เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นการใช้ทรัพยากรการเกษตรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ โดยการใช้กิจกรรมทาง

การเกษตร การดำรงชีวิตหรือวิถีของประชาชนท้องถิ่น ความสวยงาม ความสมบูรณ์และความเอกละเอียดนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ ลาดกระบัง**

อ้อยของพืชพันธุ์และผลไม้ที่เกิดจากการเพาะปลูก สภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศน์ที่สวงาม เน้น สิ่งดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยว

ความเป็นมาของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ประเทศไทยจัดเป็นประเทศเกษตรกรรมที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาตินานาชนิด ทั้งสวนดอกไม้ พืชผล และสวนไม้เมืองร้อน ที่มีความแปลกหลายสายพันธุ์ให้มีบริเวณตลอดทั้งปี ความสวยงามของพืชผลและสวนผลไม้ ไร่นาที่เกิดจากธรรมชาติและมีผู้คนในท้องถิ่นต่าง ๆ ที่มีชุมชนเกษตร ย่อมแสดงให้เห็นถึงวิถีการดำเนินชีวิต วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี รวมทั้งความเป็นอยู่และกิจกรรมของชาวบ้านในชุมชนนั้น

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง การท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นทางการเรียนรู้วิถีชีวิตเกษตรกรรมของชาวชนบท โดยเน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการดำเนินกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ด้านการเกษตรและวิถีการดำรงชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และเป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดการเรียนรู้ทำให้เกิดประโยชน์ก่อให้เกิดรายได้ต่อชุมชน และตัวเกษตรกร การท่องเที่ยวเชิงเกษตร จะเป็นการอนุรักษ์ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนและผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อม

ภราเดช พยัคฆ์เขียว (2539 : 4-5) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ไว้ดังนี้

- การท่องเที่ยวให้ที่ยั่งยืน จำเป็นต้องพิจารณาทั้งด้านเศรษฐศาสตร์ สังคมและสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปโดยตลอด ในรูปแบบของการท่องเที่ยวนั้นเป็นการใช้ประโยชน์จากธรรมชาติและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง
- การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นการเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่เป็นธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่นมีขอบเขตจำกัดโดยรูปแบบการท่องเที่ยว สถานที่ ตลอดจนกลุ่มนักท่องเที่ยว

18. แนวทางการดำเนินงานและการบริการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

18.1 จุดท่องเที่ยวเชิงเกษตรประเภทชุมชนหรือหมู่บ้านเกษตร ดำเนินการในลักษณะร่วมกันในลักษณะสมาชิก กลุ่มเกษตรกรในหมู่บ้าน มีทั้งประเภทที่พักค้างคืนในหมู่บ้าน ได้ และประเภทระยะสั้น ไม่เกิน 1 วัน ในแต่ละจุดจะมีลักษณะเด่นโดยเฉพาะ เช่น หมู่บ้านทำนา หมู่บ้านไม้ดอก หมู่บ้านพืชผัก ฯลฯ นอกจากกิจกรรมที่เป็นจุดเด่นแล้วยังมีกิจกรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจประกอบด้วย ในหมู่บ้านนักท่องเที่ยวจะแบ่งเขตเพื่อให้เหมาะสมต่อการจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจะแบ่งเขตเพื่อให้เหมาะสมต่อการจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเป็นส่วน ๆ ดังนี้

- บริเวณที่จัดหรือศูนย์กลางบริการนักท่องเที่ยวเป็นจุดแรกที่นักท่องเที่ยวจะแวะพักผ่อน รับประทานอาหารหรือร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ลานจอดรถที่ที่พักรถนักท่องเที่ยว และรับประทานอาหารและเครื่องดื่มที่จำหน่ายสินค้าแปรรูป แปลงรวบรวมพืชผักที่สนใจ ฯลฯ

- ส่วนที่เป็นพื้นที่การเกษตรของเกษตรกรในหมู่บ้านเกษตร โดยเกษตรกรเหล่านี้จะได้รับคำแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรเป็นอย่างดีสามารถให้นักท่องเที่ยวเข้าชมหรือร่วมกิจกรรมในพื้นที่ของเกษตรกรแต่ละรายได้

18.2 จุดท่องเที่ยวเกษตรประเภทเฉพาะรายบุคคลหรือรายกิจกรรม เป็นจุดท่องเที่ยวเกษตรที่เป็นสวนหรือไร่ของเกษตรกรเฉพาะรายใดรายหนึ่ง ส่วนใหญ่เป็นสวนเกษตรที่มีความก้าวหน้าในการปลูกเฉพาะอย่าง เช่น สวนเงาะ ทุเรียน สวนมะม่วง สวนลิ้นจี่ สวนลองกอง สวนเกษตรผสมผสาน สวนไม้ดอกต่าง ๆ สวนผักต่าง ๆ จุดท่องเที่ยวเหล่านี้ กรมส่งเสริมเกษตรจะไปช่วยเหลือสนับสนุนด้านเทคโนโลยี และการจัดการให้ดีขึ้น ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการพืชพันธุ์

18.3 จุดท่องเที่ยวเกษตรประเภทเทศกาลหรือปรากฏการณ์ เป็นลักษณะของจุดท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีการจัดงานเทศกาล หรือเป็นปรากฏการณ์ทางการเกษตรที่น่าสนใจในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง เช่น ทุ่งดอกทานตะวันบาน ทุ่งดอกปทุมมา เป็นต้น

19. รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สามารถแบ่งได้ 3 ประเภทดังนี้

19.1 แบบกิจกรรมรายบุคคล ได้แก่ การนำเที่ยวชมสวนของเกษตรกรรายบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เช่น สวนทุเรียน มังคุด สวนไม้ดอกไม้ประดับ หรือแม้แต่ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ทั้งนี้ผู้เยี่ยมชมจะได้รับความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิต การจัดการ การตลาดแล้วยังสามารถซื้อผลผลิตต่าง ๆ ที่ทางสวนจัดขึ้นอีกด้วย

19.2 กิจกรรมการท่องเที่ยวตามฤดูกาลหรือเทศกาล เช่น การจัดงานวันทุเรียนโลก งานวันเงาะโรงเรียน ทุ่งทานตะวันบาน ทุ่งดอกปทุมมา ซึ่งการท่องเที่ยวแบบนี้จะมีขึ้นเฉพาะในช่วงที่มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการเกษตรเท่านั้น

19.3 กิจกรรมการท่องเที่ยวตามชุมชนหรือหมู่บ้านเกษตร ซึ่งเกษตรกรในชุมชน ร่วมกันจัดตั้งบริหารและจัดการท่องเที่ยว โดยกรมส่งเสริมการเกษตรให้ความร่วมมือสนับสนุนในการจัดทำโครงสร้างทางกายภาพ การจัดภูมิทัศน์ การให้แนวความคิดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับพื้นที่และความสามารถของเกษตรกรในชุมชน

20. รูปแบบของกิจกรรมที่จะให้บริการนักท่องเที่ยว

ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแต่ละแห่งจะมีกิจกรรมที่จะให้บริการนักท่องเที่ยวหลาย ๆ กิจกรรม แล้วแต่สภาพจุดท่องเที่ยวเชิงเกษตรแต่ละแห่ง ได้แก่

20.1 ประเภทนักท่องเที่ยวร่วมกิจกรรมระยะสั้น ได้แก่ การเข้าชมสวนเกษตร โดยนักท่องเที่ยวอาจเก็บผลผลิตในสวนหรือซื้อผลผลิตโดยเลือกเก็บได้ และทำกิจกรรมพื้นบ้านระยะสั้น ร่วมกับชาวบ้าน เช่น ซี่ควาย นั่งเกวียน ไถนาและอื่น ๆ

20.2 ประเภทให้นักท่องเที่ยวพักแรมในหมู่บ้าน การให้นักท่องเที่ยวพักแรมในหมู่บ้าน เพื่อศึกษาและสัมผัสกับชีวิตของชาวชนบทเกษตรโดยนักท่องเที่ยวจะได้รับบริการที่อบอุ่น ปลอดภัย สะดวกและสะอาด

20.3 ประเภทอบรมให้ความรู้เกษตรแผนใหม่และความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน การทำการเกษตรแผนใหม่ เช่น การปลูกและการดูแลรักษา การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร อาจมีการให้ประกาศนียบัตรด้วย การเรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้าน เช่น การศึกษาแมลงที่มีประโยชน์ พืชผักพื้นเมืองที่กินได้ การทำน้ำตาลมะพร้าวและน้ำตาลโตนด ฯลฯ

20.4 ประเภทจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรสินค้าหัตถกรรมพื้นเมืองของเกษตรกรของใช้และของที่ระลึกต่าง ๆ ผลไม้สด ดอกไม้สด เมล็ดพันธุ์พืชที่น่าสนใจให้นักท่องเที่ยวซื้อไปปลูก

20.5 ประเภทให้ลู่ทางธุรกิจ ช่วงที่ธุรกิจอื่น ๆ ประสบปัญหาจากธุรกิจตกต่ำ ให้นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อหาลู่ทางในการทำธุรกิจเกี่ยวกับการเกษตร เพราะเป็นธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนเร็ว การท่องเที่ยวในลักษณะนี้นอกจากจะช่วยเอื้อประโยชน์ให้กับเกษตรกรแล้วยังเป็นหนทางที่ช่วยภาคเอกชนที่รับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันอีกด้วย

21. การบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จำโพพรรณ แก้วสุริยะ (2542 : 27-29) ได้กล่าวถึง การบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) ไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะต้องมีการบริหารจัดการที่ดี ของบุคคลทั้ง 3 กลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องกัน คือ เจ้าของสวน ผู้จัดนำเที่ยวรวมถึงมัคคุเทศก์ และนักท่องเที่ยว ที่ต่างกลุ่มจะต้องรู้วิธีการจัดการอย่างมีระบบเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน ดังนี้

21.1 แนวทางบริหารจัดการของเจ้าของสวน

21.1.1 จัดเตรียมสถานที่เที่ยวชม ควรเป็นเส้นทางวงรอบ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เห็นจริง

21.1.2 หากมีมุมมองที่ดี ควรจัดเจ้าหน้าที่เตรียมการสาธิตให้ชม
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

21.1.3 มีมัคคุเทศก์นำชมสวน สามารถอธิบายได้ดีเท่ากับหรือดีกว่าเจ้าของสวน (มีเกร็ดความรู้ มีการเปรียบเทียบ)

21.1.4 จัดมุมสถานที่พักผ่อน จัดมุมบริการอาหารและเครื่องดื่ม (จำหน่าย โดยอาจขอให้เพื่อนบ้านบริการแทน เพื่อกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น) มุมนี้จำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าของที่ระลึกด้วย ทั้งของในสวนและของเพื่อนบ้านใกล้เคียง

21.1.5 จัดเตรียมอุปกรณ์ที่ทิ้งขยะ แยกเปียกและแห้ง

21.1.6 มีบริการห้องสุขาที่สะอาด (อาจมีกล่องรับเงินบริการ เพื่อให้ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแล ได้รับผลประโยชน์)

21.2 แนวทางบริหารจัดการของผู้ประกอบการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

21.2.1 ต้องรอบรู้สถานที่/สวนแห่งนั้นอย่างละเอียด เพื่อให้ข้อมูลในการตัดสินใจ และการเตรียมตัวแก่นักท่องเที่ยวได้

21.2.2 รู้ข้อควรปฏิบัติและข้อห้ามในการเที่ยวสวนเกษตร และถ่ายทอดให้นักท่องเที่ยวมีความเข้าใจก่อนเดินทาง

21.2.3 หลังจากนำเที่ยวชมแล้ว ควรหาเวลาให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สัก 15-20 นาที ระหว่างการเดินทางกลับ หรือเป็นการประเมินผลการชมสวนนั้น ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงได้

21.3 แนวทางการเตรียมตัวไปท่องเที่ยวเกษตรของนักท่องเที่ยว

21.3.1 เป็นผู้ที่สนใจการทำสวนเกษตรแต่ละสาขาที่จะไปชม

21.3.2 มีการเตรียมตัวเดินทาง และเตรียมอุปกรณ์ของที่ไปตามที่ผู้จัดรายการนำเที่ยวแนะนำ

21.3.3 หากมีความชอบถ่ายภาพเป็นที่ระลึกแล้ว ควรเตรียมกล้องและฟิล์มไปให้มากพอ เหลือใช้ดีกว่าไม่พอ

21.3.4 ปฏิบัติตามข้อแนะนำและข้อห้ามของแต่ละสถานที่ เพราะต้นพืช และธรรมชาติรอบด้านนั้นมีความอ่อนไหวและเปราะบาง มีโอกาสติดเชื้อโรคจากผู้ที่ไปเยือนได้ ในทำนองเดียวกันหากนักท่องเที่ยวบางคนเป็นภูมิแพ้ต่อยาฆ่าแมลงง่ายก็ควรต้องระมัดระวังเช่นกัน ในช่วงที่เจ้าของสวนฉีดยาป้องกันแมลงและเชื้อราที่สามารถทำลายต้นพืชได้

21.3.5 มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อม เพื่อให้สถานที่ท่องเที่ยวที่ไปเยือนมีสภาพแวดล้อมที่ดี สะอาด และสวยงาม

22. ลักษณะของกิจกรรมที่จะให้บริการนักท่องเที่ยว

ลักษณะแหล่งท่องเที่ยวเกษตรแต่ละแห่งจะมีให้บริการนักท่องเที่ยวหลาย ๆ กิจกรรมแล้ว แต่สภาพของจุดท่องเที่ยวเกษตรแต่ละแห่งได้แก่

22.1 ประเภทการแสดงสินค้าหรือสาธิต

- แปลงสาธิตพันธุ์พืชสวยงาม และหลากหลาย เช่น กล้วยไม้ ดอกไม้ พืชผัก
- แปลงรวบรวมพันธุ์พืชชนิดต่าง ๆ เช่น พันธุ์พริก พันธุ์มะเขือจากที่ต่าง ๆ ทั่วโลก
- แปลงแสดงขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ ทางด้านการเกษตร เช่น การปลูกและดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวผลผลิตการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การบรรจุภัณฑ์ การแปรรูปผลผลิตต่าง ๆ
- การแสดงประเพณีวัฒนธรรมต่าง ๆ ด้านการเกษตรในอดีตที่ผ่านมา
- การแสดงอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องมือ และวิถีชีวิตทางการเกษตรของไทย

22.2 ประเภทให้นักท่องเที่ยวร่วมกิจกรรมระยะสั้น

- การเข้าชมสวนเกษตร เช่น สวนไม้ดอก สวนพืชผัก สวนสมุนไพร สวนผลไม้ โดยนักท่องเที่ยวเก็บผลผลิตกินเองจากต้นไม้สวน หรือการซื้อผลผลิตโดยการเลือกเก็บเองได้มีทั้งความสวยงามแปลกตา และบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ
- การทำกิจกรรมพื้นบ้านระยะสั้นร่วมกับชาวบ้าน เช่น ซักควาย นั่งเกวียน ไถนา กรีดยาง ยกยอ พายเรือ ทอดแห เป็นต้น

22.3 ประเภทการอบรมให้ความรู้การเกษตรแผนใหม่ และความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน

- ฝึกหัดปฏิบัติเกี่ยวกับการทำการเกษตรแผนใหม่ เช่น การปลูกและการดูแลรักษา การแปรรูปและการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร ฯลฯ ซึ่งอาจจะมีประกาศนียบัตรให้
- ฝึกหัดปฏิบัติการเรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้านในหมู่บ้าน เช่น ศึกษาแมลงที่เป็นประโยชน์ พืชผักพื้นเมืองที่กินได้ การเก็บเห็ดในป่า การทำข้าวเม่า การทำขนมจีบ เป็นต้น

22.4 ประเภทจำหน่ายสินค้าและผลผลิตทางการเกษตร

- สินค้าอาหารเกษตรแปรรูปหลากหลายของกลุ่มแม่บ้านเกษตร
- สินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านของเกษตรกร
- ต้นพืชไม้ เมล็ดพันธุ์ที่น่าสนใจให้นักท่องเที่ยวซื้อไปปลูกเอง
- ของใช้และของที่ระลึกต่าง ๆ

23. ลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยในประเทศ

ลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวของคนไทย มีรูปแบบที่แตกต่างกันไป เช่น การเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ตนเองต้องการสัมผัส การเลือกช่วงเวลา การเลือกทำกิจกรรม เป็นต้น

สำหรับในประเทศไทยได้จำแนกลักษณะนักท่องเที่ยวหรือผู้ไปเยือนออกเป็น 2 ลักษณะ คือ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2545)

23.1 นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน ได้แก่ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราว ซึ่งพักอยู่ในประเทศที่มาเยือนตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป และเดินทางมาเยือนเพื่อพักผ่อน พักฟื้น ทัศนศึกษา ประกอบศาสนกิจต่าง ๆ ร่วมการแข่งขันกีฬา ติดต่อธุรกิจ หรือร่วมการประชุมสัมมนา เป็นต้น

23.2 นักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืน หรือนักทัศนาจร ได้แก่ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราว และอยู่ในประเทศที่มาเยือนน้อยกว่า 24 ชั่วโมง

ลักษณะการท่องเที่ยวของคนไทยภายในประเทศโดยภาพรวม เป็นดังนี้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2542)

1.) ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากที่สุด คือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ร้อยละ 64.79 รองลงมา คือ แหล่งประวัติศาสตร์หรือโบราณสถาน โบราณวัตถุ ร้อยละ 16.34 ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมหรือปะเพณี เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมสูงกว่าแหล่งบันเทิงหรือศูนย์การค้าไม่มากนัก คือ ร้อยละ 9.15 และ 8.34 ตามลำดับ

2.) สิ่งกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นสื่อที่อยู่ใกล้ตัว ได้แก่ การบอกเล่าปากต่อปาก ร้อยละ 49.96 และโฆษณาหรือรายการโทรทัศน์ ร้อยละ 20.21

3.) บุคคลที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ครอบครัว/ญาติ ร้อยละ 43.20 รองลงมา คือ การตัดสินใจด้วยตนเอง ร้อยละ 30.31 และเพื่อนหรือคู่รัก ร้อยละ 25.25 ตามลำดับ

4.) ช่วงเดือนที่เป็นที่นิยมอยู่ในระดับสูงอยู่ในเดือนเมษายน และเดือนตุลาคม - มกราคม นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่นิยมเดินทางอยู่ภายในภูมิภาคเดียวกับภูมิลำเนา ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ นิยมเดินทางไปจังหวัดที่อยู่ในภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ

5.) โดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวไทยใช้ยานพาหนะส่วนตัว เช่น รถยนต์และรถจักรยานยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 44.84 และเดินทางโดยไม่ใช้ยานพาหนะส่วนตัว เช่น รถโดยสารประจำทาง เครื่องบิน เรือโดยสาร ร้อยละ 42.46

6.) ช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุด คือ ช่วงเทศกาลหรือวันหยุดติดต่อกันหลาย ๆ วัน เช่น สงกรานต์ ปีใหม่ และวันหยุดราชการต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม มีทั้งผู้ที่นิยมและไม่นิยมเดินทางท่องเที่ยวในช่วงกาล ด้วยเหตุผลที่ตรงกันข้าม

7.) วัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง ซึ่งมีความหลากหลายมาก คือ ร้อยละ 58.01 มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวหรือพักผ่อน ร้อยละ 20.29 ไปเยี่ยมครอบครัวหรือเยี่ยมญาติ และร้อยละ 11.36 ร่วมงานเทศกาลหรือศาสนพิธีหรือนมัสการศาสนสถาน

8.) กิจกรรมที่กระทำในการท่องเที่ยว พบว่ากิจกรรมที่นักท่องเที่ยวกระทำเป็นหลักจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว นั่น ๆ กล่าวคือ ชมวิวทิวทัศน์ พักผ่อนในที่พักหรือบ้านญาติ และทำบุญหรือนมัสการศาสนสถาน คิดเป็นร้อยละ 28.71 ร้อยละ 20.24 และร้อยละ 15.3 ตามลำดับ

9.) ผู้ร่วมเดินทางหรือบุคคลที่ร่วมเดินทาง ร้อยละ 52.31 ของนักท่องเที่ยวจะเดินทางกับครอบครัวหรือญาติ ร้อยละ 29.93 เดินทางเป็นคณะเดินทาง (เดินทางไปทำงานภาคสนาม) และร้อยละ 10.90 เดินทางไปกับเพื่อนหรือคู่รัก

10.) นักท่องเที่ยวมีการเดินทางค้างคืน จะนิยมพักในสถานที่ที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นส่วนใหญ่

11.) นักท่องเที่ยวไทยจำนวนมากถึงร้อยละ 74.74 นิยมรับประทานอาหารในร้านอาหารตามสั่ง ร้านอาหารแกง หรือร้านอาหารเดี่ยว ส่วนระหว่างการเดินทาง ร้อยละ 54.09 ในร้านอาหารในสถานบริการน้ำมัน ร้อยละ 23.54 และร้อยละ 17.65 นำอาหารไปเอง

24. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ

เนาวรัตน์ พลายน้อยและคณะ (2538 : 154-158) ได้อธิบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ มีดังนี้

24.1 ปัจจัยภายในตัวบุคคล

ความรู้สึกที่แสดงออกมาของบุคคลมีผลจากสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและจิตใจของคนเรา ทำให้เกิดแรงจูงใจที่แตกต่างกันภายใต้สภาพแวดล้อม แรงจูงใจภายใน ได้แก่

24.1.1 บุคลิกภาพ (personality) บุคคลที่ทำกิจกรรมจะมีโอกาสพบกับความตื่นเต้นและสิ่งใหม่ ๆ เช่น เพื่อนใหม่ แนวคิด การเรียนรู้เพิ่มทักษะและความรู้ความสามารถ ซึ่งจะส่งผลต่อบุคลิกภาพทั้งรูปแบบ ปริมาณ ทางเลือก และความเพลิดเพลินหรือประสบการณ์ที่ได้รับจากองค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อมทางนันทนาการ

24.1.2 การรับรู้และทัศนคติ (perception and attitude) การรับรู้และทัศนคติมีบทบาทสำคัญต่อการเข้าร่วมกิจกรรมและประสบการณ์ที่ได้รับจากนันทนาการ การรับรู้ (perception) เกิดจากประสาทสัมผัสทั้งห้าและการพัฒนาทางจิตใจที่ดีความหมายจากสิ่งกระตุ้นที่ได้รับ มีผลให้ภาพ (image) ทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวกับชีวิตบุคคล ส่วนทัศนคติเป็นผลมาจากประสบการณ์ในวัยเด็กที่ได้รับจากผู้ใหญ่และส่วนที่ได้รับภายหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือบริการ

24.1.3 ทักษะและความรู้ (knowledge and skill) ผู้ที่มีพื้นฐานการศึกษาคือ ความรู้และทักษะเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการไม่ว่าจะเป็น กฎกติกา การพัฒนาความสามารถ จะมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย เนื่องจากกิจกรรมบางอย่างต้องอาศัยทักษะ การอ่าน การสื่อสาร หรือการเขียน ซึ่งทำให้ได้รับข้อมูลเพียงพอในการพัฒนาตนเองและตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม

24.1.4 เพศ (sex) ความแตกต่างในเพศของบุคคลสามารถมองได้ใน 2 ประการ ประการแรกคือ ข้อจำกัดด้านเวลา มีการวิจัยชี้ว่าผู้หญิงจะมีปัญหาเรื่องการใช้เวลาว่าง เนื่องจากผู้หญิงที่แต่งงานแล้วและทำงานนอกบ้านก็ยังคงมีความรับผิดชอบงานบ้านเป็นหลักอยู่ ประการที่สอง คือ การจ้างงานและข้อจำกัดระดับรายได้ พบว่า หญิงจะทำงานในตำแหน่งระดับล่าง อัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดียวกันของผู้ชายมากกว่าผู้หญิงประมาณ 11-15 เปอร์เซ็นต์ ทั้งที่ลักษณะงานเหมือนกัน ความแตกต่างนี้เป็นแนวคิดทางประเพณีที่ไม่ถูกต้องนัก ที่มองว่าผู้ชายเป็นฝ่ายทำงานเพื่อครอบครัว นอกจากนั้นความแตกต่างและข้อจำกัดทางร่างกายของเพศที่ต่างกัน ซึ่งลักษณะทางสรีระของเพศหญิงมีความเหมาะสมกับกิจกรรมที่ต้องการความยืดหยุ่นของร่างกาย เช่น ยิมนาสติก เต้นรำ เป็นต้น จึงไม่เหมาะสมกับการทำกิจกรรมอย่างเพศชายที่ต้องใช้พลังกำลังมากและต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน และมีผลต่อความสามารถในการทำกิจกรรมนันทนาการต่างกัน ด้วย

24.1.5 วัฏจักรของอายุและวัย (age and life cycle) ลักษณะสรีระทางร่างกาย จิตใจ ความเฉลียวฉลาด และความสามารถทางสังคมของการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมนันทนาการจะผันแปรตามอายุและวัยหรือช่วงชีวิต ระดับความสามารถนี้เกี่ยวข้องกับกรรมพันธุ์ สังคมและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย คุณค่าของนันทนาการเปลี่ยนไปตามช่วงอายุ ในวัยเด็กเป็นช่วงการเรียนรู้ การคิดรวดเร็ว จึงสนใจในการสร้างประสบการณ์และพัฒนาร่างกายและจิตใจ ในวัยรุ่นจะให้ความสนใจในการสำรวจและค้นหาความสามารถของตนเอง วัยกลางคนเป็นวัยที่มีพลังกำลังสูง พยายามหาโอกาสในการนันทนาการ และวัยเกษียณเป็นวัยที่มีเวลาว่างมากจึงสนใจการเดินทาง

ท่องเที่ยว ทำสวน อ่านหนังสือ และเป็นวัยที่ต้องถือว่ากิจกรรมนันทนาการเป็นสิ่งสำคัญในการดูแลรักษาสุขภาพทั้งกายและใจ

24.1.6 เป้าหมายและวิถีชีวิต (goal and lifestyle) บุคคลมีเป้าหมายต้องการความเป็นอิสระในการใช้เวลาว่างทำกิจกรรมต่าง ๆ จึงมีผลต่อวิถีชีวิตในการใช้เวลาว่างและรายได้ที่มีอยู่หลายคนทำงานเพื่อไว้ใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการมีสถานภาพหรือชื่อเสียงให้ได้รับการยกย่องในสังคม

24.1.7 เวลาที่เหมาะสมสำหรับนันทนาการ มาจากปัจจัย 3 ส่วนคือ เวลาทำงาน การเข้าสังคม และเวลาส่วนตัว

24.2 ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล

ปัจจัยภายนอกตัวบุคคลเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคมและประชากร ที่มีผลต่อการทำกิจกรรมนันทนาการ ได้แก่

24.2.1 ลักษณะพื้นฐานทางประชากร

24.2.1.1 การศึกษาและรายได้ (education and income) มีผลต่อประสบการณ์ของบุคคลในด้านการรับรู้ ผู้ที่มีการศึกษาดีมีประกอบอาชีพที่มีรายได้ค่อนข้างสูงซึ่งบุคคลกลุ่มนี้มักชอบเป็นผู้ริเริ่มการเปลี่ยนแปลง อยากรู้ อยากเห็นและหาโอกาสผ่อนคลายความตึงเครียดจากหน้าที่การงาน คนเหล่านี้จึงมีความสนใจในการท่องเที่ยว ความสัมพันธ์ที่สำคัญของการศึกษาและรายได้สามารถใช้คาดการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมได้

24.2.1.2 อาณาเขตและที่พักอาศัย (territories and residence) บริเวณที่พักอาศัยของบุคคลมีผลต่อการเลือกกิจกรรม

24.2.1.3 ที่ตั้งของแหล่งที่อยู่อาศัย (place of residence) เป็นปัจจัยสำคัญมีการกำหนดความสะดวกหรือโอกาสด้านนันทนาการ เพราะเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขสภาพอากาศและภูมิประเทศที่จะไปยังแหล่งนันทนาการ

24.2.2 ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ

ข้อกำหนดทางเศรษฐกิจของการเข้าร่วมมีบทบาทถึงกิจกรรมนันทนาการที่อยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมของระดับชุมชน ภูมิภาค ประเทศ และโลก ทั้งนี้เนื่องจากผลของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทำให้เศรษฐกิจในสังคมดั้งเดิม เปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่ความเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าได้มาก รายได้ต่อหัวและความเป็นอยู่ดีขึ้น ส่งผลให้กิจกรรมพื้นฐานเปลี่ยนไปด้วย

24.2.2.1 อาชีพ (occupation) ในปัจจุบันผู้คนที่ตัดสินใจเลือกทำงานที่มีวันหยุดยาว ชั่วโมงการทำงานที่ยืดหยุ่น หรือใกล้กับแหล่งนันทนาการ อาชีพการงานมีความสัมพันธ์กับรูปแบบกิจกรรมยามว่างของคนเรา

24.2.2.2 วันหยุดและวันหยุดพักผ่อน (holidays and vacations) โดยปกติวันหยุดจะมีการกำหนดไว้แน่นอน ส่วนวันหยุดพักผ่อนก็จะแตกต่างกันไปตามอาชีพ การมีวันหยุดยาวต่อเนื่องกันหลายวันจะมีผลกระทบต่อด้านนันทนาการ คือ ปัญหาความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่สามารถเอื้ออำนวยความสะดวกในช่วงเวลานั้น

24.2.3 ลักษณะด้านสังคม

การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการได้รับอิทธิพลส่วนหนึ่งจากครอบครัว समाคม ชุมชนและประเทศชาติ แต่ในด้านความคิด หลักการและกฎเกณฑ์ ปัจจัยทางสังคมเป็นเรื่องที่ซับซ้อนยากต่อการอธิบายผลกระทบต่อพฤติกรรมนันทนาการ เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมของกลุ่มทางสังคม คนเราต้องการการยอมรับและต้องการรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับกฎเกณฑ์ทางสังคม

24.2.3.1 โครงสร้างทางสังคม (social structure) ชั้นทางสังคม กลุ่มวัยรุ่น เพื่อนบ้าน วิถีทางสังคมที่แตกต่างกัน ก็มีผลต่อรูปแบบกิจกรรมนันทนาการด้วย

24.2.3.2 กลุ่มทางสังคม (social group) ความพอใจบางอย่างเกิดจากกิจกรรมและปฏิสัมพันธ์ของกลุ่ม กลุ่มทางสังคมไม่ว่าจะเป็นเพื่อน ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน มีอิทธิพลต่อทัศนคติและความพอใจของสมาชิกในการเลือกทำกิจกรรมนันทนาการ

24.2.3.3 กิจกรรมการโฆษณาและการค้า (advertising and other commercial activities) ในสังคมปัจจุบัน การโฆษณาและการส่งเสริมการขาย เป็นปัจจัยหลักที่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในชีวิตสมัยใหม่ ธุรกิจทางด้านนันทนาการจึงได้รับแรงกระตุ้นให้มีการส่งเสริมการขายทั้งสินค้าและบริการกับประชาชน ทำให้พฤติกรรมของบุคคลกลุ่มเป้าหมายเปลี่ยนแปลงไปตามค่านิยม ทัศนคติ และโอกาสจากโฆษณามากขึ้น

24.2.3.4 อิทธิพลของศาสนาและการเมือง (religious and political influences) องค์การศาสนามีความเกี่ยวข้องกับชีวิตของคนมาก มีผลต่อทัศนคติและความประพฤติของบุคคล ในส่วนองค์การทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยจะเปิดโอกาสให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้นอิทธิพลทางศาสนาและการเมืองจึงมีผลต่อการทำกิจกรรมนันทนาการ

24.2.3.5 ประเพณี และนิสัย (traditions and habits) บางกิจกรรมด้านนันทนาการเกิดจากการสั่งสมของสังคมด้านประเพณี เทศกาลทางศาสนาและการฉลองเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ที่พัฒนาผสมผสานกัน กลายเป็นกิจกรรมนันทนาการในเวลาต่อมา

24.2.3.6 วัฒนธรรม (culture) วัฒนธรรมเป็นสภาพแวดล้อมที่มีความสำคัญต่อการนันทนาการ วัฒนธรรมหลายอย่างมีนัยสำคัญต่อรูปแบบการทำกิจกรรมนันทนาการ และการควบคุมกิจกรรมของกลุ่ม

24.3 ปัจจัยภายนอกอื่น ๆ

24.3.1 ความสามารถเข้าถึงทรัพยากร และการขนส่ง (resource accessibility and transportation) เป็นปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ การขนส่งไม่ว่าจะเป็นยานพาหนะส่วนบุคคลหรือการขนส่งสาธารณะต่างก็มีบทบาทต่อโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ เนื่องจากสถานที่ทำกิจกรรมส่วนใหญ่อยู่ห่างไกลออกไปและกระจายตัวตามพื้นที่ต่าง ๆ ส่งผลให้การขนส่งและยานพาหนะเป็นสิ่งจำเป็นในการเข้าถึงแหล่งนันทนาการ

24.3.2 ระดับการพัฒนา ความสามารถรองรับ และการกระจายตัวของทรัพยากร ทรัพยากรแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ทรัพยากรที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา เป็นสภาพตามธรรมชาติในพื้นที่ที่ยังไม่ได้ทำการปรับหรือพัฒนาให้ใช้สำหรับกิจกรรมนันทนาการ เช่น ในพื้นที่ที่ยังไม่มีการจัดสร้างทางเดิน จุดชมวิว หรือที่พักผ่อน และทรัพยากรที่พัฒนาแล้ว เป็นการอำนวยความสะดวกหรือเพิ่มโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ขึ้นอยู่กับลักษณะทางธรรมชาติ การปรับขยาย และทรัพยากรที่มีอยู่ การพัฒนาทรัพยากรในบางครั้งต้องทำการปรับปรุงทัศนียภาพเพื่อเพิ่มความสะดวก เช่น ทางเดิน จุดชมวิว ท่าจอดเรือ โดยระดับการพัฒนาขึ้นอยู่กับสถานการณ์ นโยบาย ขีดความสามารถ และงบประมาณ

25. ตัวแบบการท่องเที่ยวเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

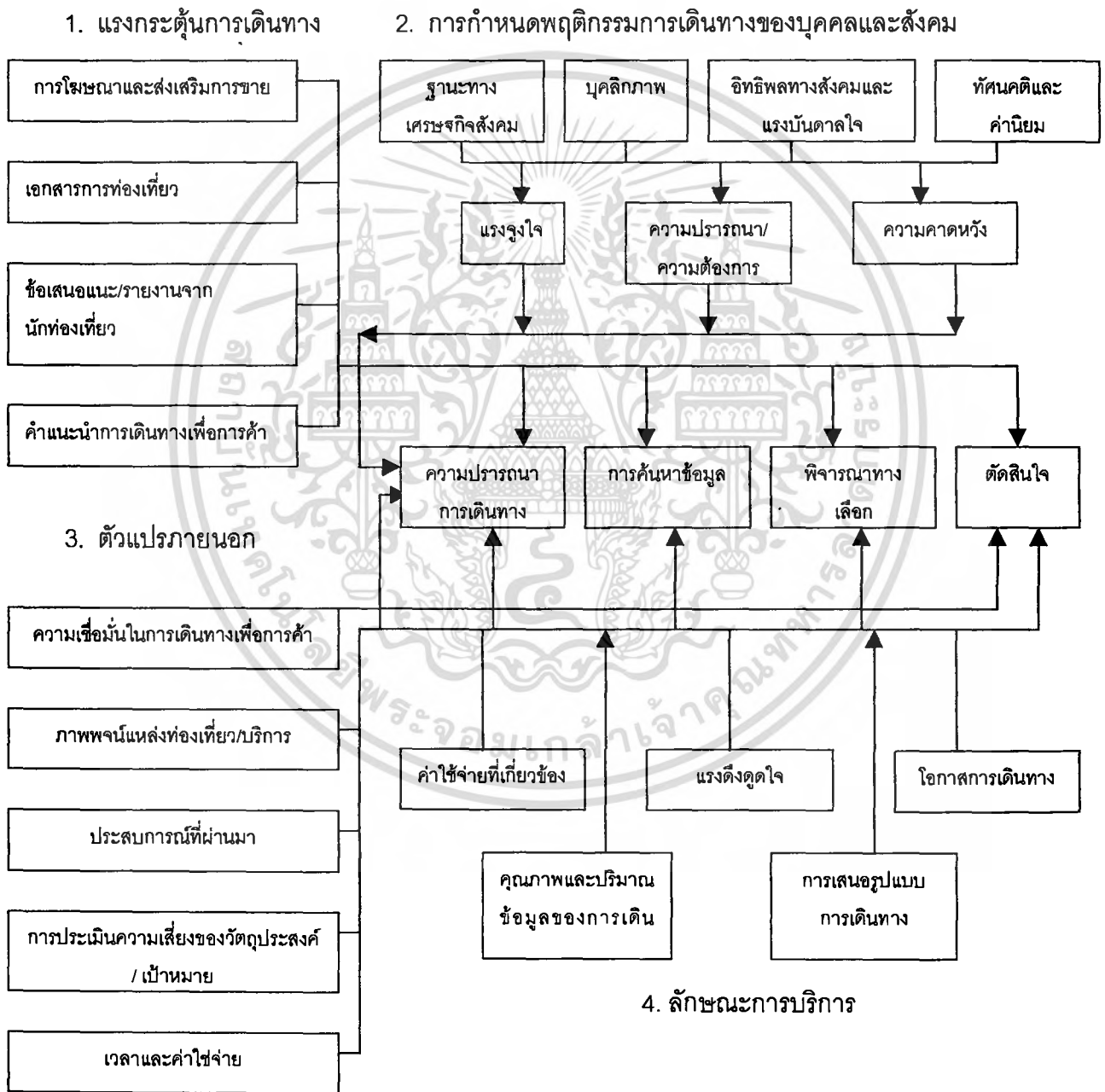
Schmoll (1977) อ้างถึงใน พุศัคดี กาญจนสำราญวงศ์ (2546) กล่าวว่าตัวแบบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวนั้นมีประโยชน์ต่อการอธิบายกระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งกระบวนการนี้จะมีข้อกำหนดดังนี้

25.1 กระบวนการตัดสินใจและผลการตัดสินใจเกิดจากอิทธิพลของตัวแปร 4 ตัว คือ เป้าหมาย โอกาส การสื่อสาร และตัวแปรแทรกหรือตัวแปรอิสระอื่น ๆ

25.2 สามารถระบุชุดของตัวแปรและองค์ประกอบของตัวแปรได้

25.3 การตัดสินใจสุดท้ายเป็นผลจากหลายขั้นตอนในกระบวนการ

ตัวแบบในภาพที่ 3 ประกอบด้วย 4 ส่วน ส่วนแรกเป็นการกระตุ้นจากภายนอก เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ส่วนที่ 2 เป็นความต้องการและความปรารถนาที่ถูกกำหนดจากบุคลิกภาพ ปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคม ทักษะคิดและค่านิยม ส่วนที่ 3 เป็นปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตัวแทนนำเที่ยว ภาพพจน์ของแหล่งท่องเที่ยว ประสบการณ์ที่ผ่านมา ค่าใช้จ่ายและเวลาที่ใช้ในการเดินทาง และส่วนที่ 4 เป็นลักษณะการให้บริการ ซึ่งไม่เกี่ยวกับกระบวนการและผลการตัดสินใจเลย

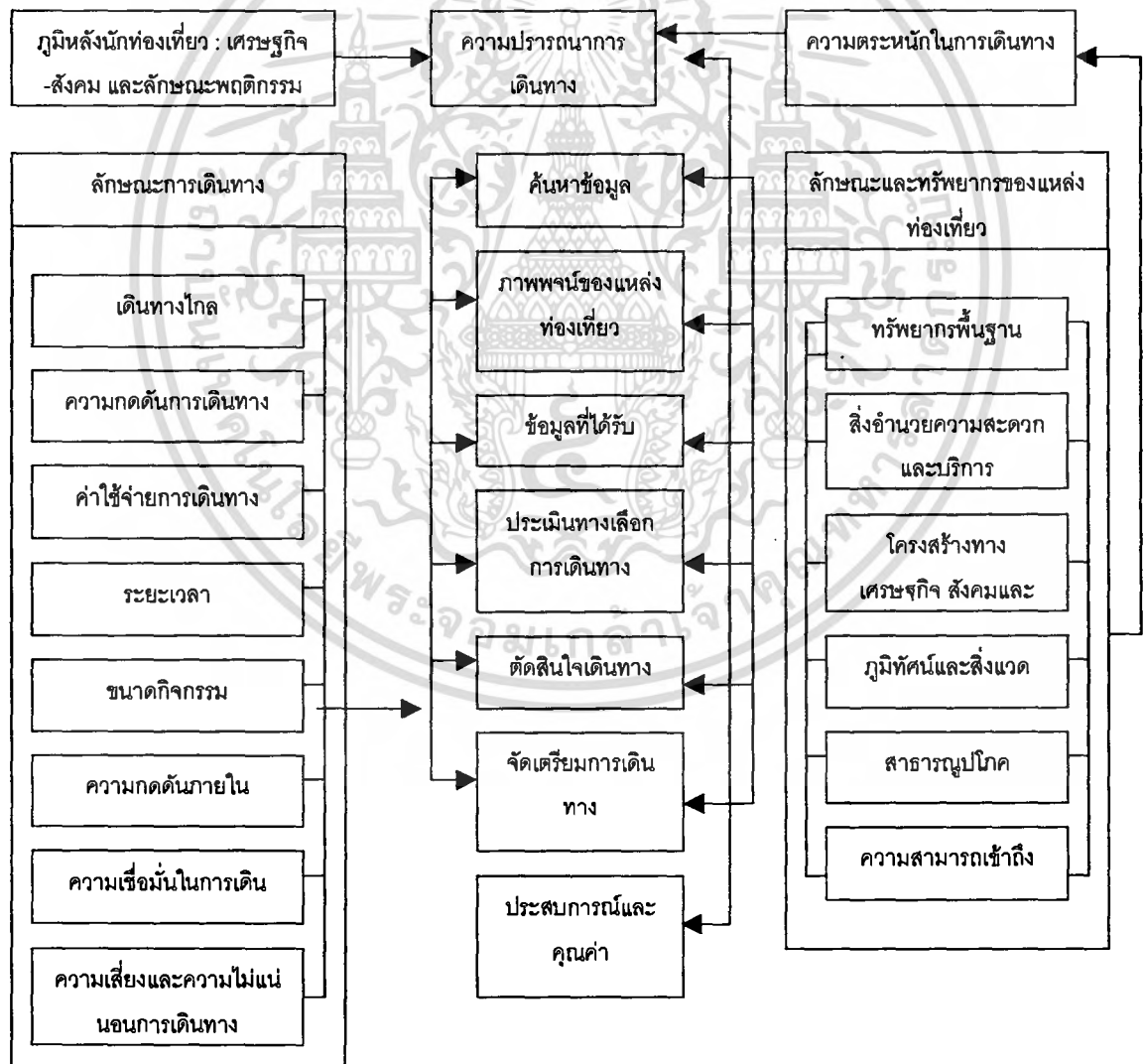
ภาพที่ 3 ตัวแบบกระบวนการตัดสินใจเดินทางของ Schmolli

ที่มา : Schmolli (1977) อ้างถึงใน พุศักรัตน์ กาญจนสำราญวงศ์ (2546)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใช้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแบบของ Schmolli แสดงถึงความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรในกระบวนการตัดสินใจออกเดินทางท่องเที่ยว ส่วนกรอบการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของ Mathison and Wall มีกระบวนการตัดสินใจที่สนับสนุนของตัวแบบที่กล่าวมา กรอบการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของ Mathison and Wall ดังภาพที่ 4 ซึ่งตัวแบบนี้เกี่ยวข้องกับหลักการ 5 ประการ

- 1.) ความรู้สึกปรารถนาและความต้องการ
- 2.) การรับรู้และประเมินข่าวสาร
- 3.) การตัดสินใจเดินทาง
- 4.) การเตรียมตัวและประสบการณ์เดินทาง
- 5.) ความพอใจ

ภาพที่ 4 กรอบการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของ Mathison and Wall

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ว่าห้ามมิให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์
ที่มา : Mathison and Wall (1982) อ้างถึงใน พุคคัตติ กาญจนสาราญวงศ์ (2546)
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในกรอบความสัมพันธ์และอิทธิพลของแต่ละตัวแปรที่มีต่อขั้นตอนการตัดสินใจ จะพิจารณาถึงผลต่อการท่องเที่ยวในหัวข้อหลักดังนี้

1.) ภูมิหลังนักท่องเที่ยว จะพิจารณาถึงเศรษฐกิจ สังคมและลักษณะพฤติกรรมของตัวนักท่องเที่ยว

2.) การรับรู้ในการเดินทาง ศักยภาพของนักท่องเที่ยวเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเดินทาง แต่จะไม่ทราบว่าจะใช้โอกาสใดดี ซึ่งการเดินทางของนักท่องเที่ยวจะขึ้นอยู่กับข้อมูลข่าวสารและการตีความหมายข้อมูลตามลักษณะบุคคลและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเอง

3.) การเดินทางในอนาคต จะพิจารณาจากปัจจัยระยะทาง ช่วงเวลาการพัก เวลาที่จำกัด ค่าใช้จ่าย ขนาดของกิจกรรม และความเสี่ยง

4.) ทรัพยากร และลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว จะขึ้นอยู่กับความน่าสนใจ คุณภาพการบริการ สภาพแวดล้อม และลักษณะประชากรในพื้นที่

กรอบของกระบวนการนี้ชี้ให้เห็นถึงผลที่เกิดกับการท่องเที่ยวจากการตัดสินใจ ซึ่งผลนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงตามการตอบสนองที่เปลี่ยนไปในการเดินทางครั้งต่อไป ตามลักษณะการเดินทางของบุคคลและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเอง

26. ทฤษฎีของความพึงพอใจ

จากการศึกษาแนวความคิดที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ รวบรวมได้ดังนี้

Gord, Cater V. (1993) อ้างถึงใน เสาวนีย์ กันทะแสน (2545) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นความพึงพอใจที่เกิดจากความสนใจและทัศนคติต่อบุคคลที่มีคุณภาพและลักษณะสภาพของกิจกรรม

Apple White, P.B. (1993) อ้างถึงใน เสาวนีย์ กันทะแสน (2545) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นความสุขสบายที่ได้รับจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เป็นความสุขสบายที่เกิดจากการเข้าร่วมได้รู้ได้เห็นใน กิจกรรมนั้น ๆ

แม่งน้อย พงษ์สามารถ (2519) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า การมีความพึงพอใจเป็นการให้ค่าความรู้สึกของเราที่สัมผัสกับโลกทัศน์เกี่ยวกับความหมายของการจัดสภาพแวดล้อม ค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน เช่น ความรู้สึกดี-เลว พอใจ-ไม่พอใจ สนใจ-ไม่สนใจ เป็นต้น

ในปัจจุบัน ความสำคัญของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสภาพแวดล้อมกับผู้ใช้สภาพแวดล้อมนั้นเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็น นักออกแบบ นักสังคมจิตวิทยา หรือผู้จัด

การสภาพแวดล้อม ซึ่งต่างก็หวังว่า ความเข้าใจความสัมพันธ์ดังกล่าว จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของการจัดสภาพแวดล้อมให้ตรงกับความต้องการมากขึ้นเรื่อย ๆ การวัดความพึงพอใจนี้จะสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ตัดสินใจนโยบายทั้งของภาครัฐและเอกชน เพื่อวางแผนงานให้สอดคล้องกับความต้องการ เพื่อลดปัญหาและเกิดความยั่งยืนต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในที่สุด

27. ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ทำการศึกษา

27.1 สวนเมืองพร

ภาพที่ 5 สวนเมืองพร

27.1.2 ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ที่ 204/44 หมู่ที่ 1 ตำบลคลองไผ่ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

27.1.2 การเดินทาง

การเดินทาง จาก อำเภอปากช่องใช้เส้นทางถนนมิตรภาพถึงกิโลเมตรที่ 196 จะมีทางเข้าอยู่ด้านขวามือฝั่งตรงข้ามกับทางเข้าเขื่อนลำตะคองและเรือนจำคลองไผ่ เข้าไปประมาณ 200 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

27.1.3 ความเป็นมา

สวนดอกไม้เมืองพร เป็นแหล่งผลิตไม้ดอกไม้ประดับทุกชนิดทั้งไม้เมืองหนาว และไม้เมืองร้อน ไม้ผล ไม้ยืนต้น กว่า 300 สายพันธุ์ ในเนื้อที่ 76 ไร่ เปิดดำเนินการมากกว่า 15 ปี แล้ว

จากการทุ่มเทของคุณเฉลิมเกียรติ คล้ายสุวรรณ เจ้าของสวน พื้นที่รกร้างว่างเปล่าในอดีตจึงกลายเป็นสวนดอกไม้สวยงามร่มรื่น โดยอาศัยหลักการเกษตรธรรมชาติ ไร้สารพิษ ไร้สารเคมี ซึ่งมี AFM (Asian Farm Management) จากเชียงใหม่เป็นพันธมิตรถ่ายทอดเทคโนโลยีขั้นสูงให้ เช่น การให้น้ำแบบระบบรางน้ำหยดพร้อมปุ๋ยน้ำ การปลูกผักไร้ดินหรือไฮโดรโปนิกส์ ทำให้สามารถผลิตไม้ดอกไม้ประดับได้ทุกฤดู

27.1.4 สินค้าของกินของฝาก

ไม้ดอกนานาพันธุ์ ทั้งไม้เมืองหนาว ไม้เมืองร้อน ไม้ผล ไม้ยืนต้น นอกจากนี้ยังมีร้านขายของที่ระลึก และจุดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชาวบ้านจากอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดนครราชสีมาอีกด้วย

27.1.5 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

27.3.5.1 1 ชูปเปอร์มาเก็ตต้นไม้มักรวมผลผลิตที่เป็นไม้กระถางแยกประเภทเป็นไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว และไม้เมืองร้อน ไม้ผล ไม้ยืนต้น ไม้ไทยในวรรณคดี มีจำนวนไม่น้อยกว่า 400 สายพันธุ์ นับจำนวนเป็นล้าน ๆ ต้น จัดรูปแบบเป็นชูปเปอร์มาเก็ตต้นไม้แห่งแรกในประเทศไทย โดยเป็นสถานที่ผลิตพร้อมจำหน่าย นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมและซื้อได้ โดยเดินเข้าทุกแปลงจะมีรถเข็นไว้บริการ

27.1.5.2 ชมการผลิตขยายพันธุ์พืชโดยการตอนกิ่ง เพาะเมล็ด ปักชำในระบบตุ๋บและพ่นหมอก

27.1.5.3 ชมการผลิตงานศิลปะหัตถกรรม ชมผลิตภัณฑ์จากร้านค้าที่มีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นผลงานของชุมชน

27.1.5.4 ชมการบำบัดของเหลือใช้โดยนำขยะ เศษอาหาร ใบไม้ร่วงหล่น วัชพืชจากการเกษตรกลับมาผ่านกระบวนการหมัก ย่อยสลายด้วยสารจุลินทรีย์ออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ และนำน้ำเสีย น้ำทิ้ง มาผ่านกระบวนการหมัก 7 ขั้นตอน แล้วย้อนกลับไปใช้กลับพืชในระบบน้ำหยด

27.1.5.5 ให้บริการอาหารและเครื่องดื่มในแผนกโภชนาการ คุณภาพยอดเยี่ยม โดยมีเมนูเด็ดที่ประกอบขึ้นจากนกกระทาจอกเทศ กวางเล็กรูซ่า ปลาทับทิม สัตว์เศรษฐกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใหม่ที่มีชื่อเสียง ซึ่งสวนเมืองพรเป็นผู้เปิดตลาดการบริโภคเป็นแห่งแรกในประเทศไทย พร้อมชมวิวด่างเก็บน้ำลำตะคอง ตรงจุดนี้ล้อมวลชนทั้งไทยและต่างประเทศได้ให้การยกย่องว่าเป็น " สวิตเซอร์แลนด์เมืองไทย " ที่สามารถชมพระอาทิตย์ตกดินลับสิ้นเขาในยามเย็น ซึ่งเป็นทัศนียภาพที่งดงามมาก

27.2 ศูนย์วิจัยข้าวโพดและข้าวฟ่างแห่งชาติ (ไร่สุวรรณ)

ภาพที่ 6 ไร่สุวรรณ
ที่มา : ไร่สุวรรณ (2003)

27.2.1 ที่ตั้ง

ตั้งอยู่บ้านปางอโศก ตำบล กลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

27.2.2 การเดินทาง

การเดินทางจาก อำเภอปากช่อง ใช้ถนนมิตรภาพ ไปทาง อำเภอมวกเหล็ก จนถึงหลักกิโลเมตรที่ 155-156 สังเกตรูปปั้นข้าวโพดฝักใหญ่ที่ตั้งโดดเด่นอยู่ด้านหน้า

27.2.3 ที่มาของไร่สุวรรณ

ครั้งหนึ่งพื้นที่กว้างใหญ่แห่งนี้ คือ "ไร่ธนะฟาร์ม" ของอดีตนายกรัฐมนตรี จอม พลสุชาติ ธนะรัชต์ ก่อนจะตกอยู่ในความดูแลของกรมธนาภิบาลซึ่งได้มอบที่ดินแปลงนี้ให้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในปี พ.ศ. 2508 เพื่อเป็นสถานที่ฝึกงานของนักศึกษา ตั้งชื่อว่า "สถานีฝึกนิสิตเกษตรสุวรรณวาจกกสิกิจ" หรือรู้จักกันในนาม "ไร่สุวรรณ" ต่อมาปี พ.ศ. 2509 ได้ร่วมกับ มูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ และกรมกสิกรรม (กรมวิชาการเกษตรปัจจุบัน) จัดตั้ง "ศูนย์วิจัยข้าวโพดและข้าวฟ่างแห่งชาติ" ขึ้น โดยมีหน่วยงาน Inter-Asian Program จากประเทศอินเดียมาร่วมทำงานวิจัยอยู่ในพื้นที่ด้วย ทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการในปี 2512

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เอื้ออำนวย ตั้งอยู่บริเวณที่ราบเชิงเขาตงพญาเย็นชายเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ที่ระดับความสูง 330-360 เมตร จากระดับน้ำทะเล ซึ่งอยู่ในช่วงเหมาะสมกับไม้ผล ดินเป็นดินชุดปากช่อง ลักษณะร่วนเหนียว สีนํ้าตาลแดง ประกอบด้วยฝนตกค่อนข้างชุก ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,200 มม./ปี อุณหภูมิเฉลี่ย 26 องศาเซลเซียส มีช่วงฤดูร้อนสั้น ๆ (มี.ค.-เม.ย.) ความชุ่มชื้นค่อนข้างสูง ฤดูฝนจึงเริ่มตั้งแต่เดือน เม.ย.-ต.ค. ส่วนฤดูหนาว(พ.ย.-ก.พ.) อากาศค่อนข้างเย็น ทำให้พื้นที่ทั้งหมดประมาณ 2,589 ไร่ ในศูนย์ฯ แห่งนี้ เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า วิจัย พืชไร่ ไม้ผล หลายชนิด โดยมี "ข้าวโพด" เป็นหลัก

การเปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา 8.30-16.00 น.

27.2.4 สินค้าของกินของฝาก

ข้าวโพดต้มรสชาตินหวาน หอม ข้าวโพดฝักสด รวมทั้งผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวโพด เช่น ข้าวโพดกระป๋อง นมข้าวโพด ของที่ระลึกทำจากข้าวโพด

27.2.5 สิ่งอำนวยความสะดวก

สำหรับผู้ที่ยากลำบากผู้พิการมาเที่ยวอย่างใกล้ชิดทางศูนย์ฯ มีบ้านพัก ห้องประชุมสัมมนา ให้บริการ

27.3 ฮอติเดย์ปาร์คเขาใหญ่

ภาพที่ 7 ฮอติเดย์ปาร์คเขาใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

27.3.1 ที่ตั้ง

ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ 5 ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

27.3.2 จุดท่องเที่ยว

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนอยู่ใกล้เมืองปากช่องท่านจะได้ชมสวน
องุ่นที่ใหญ่ที่สุด หลากหลายพันธุ์ สวนแก้วมังกร และทะเลหินที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

27.4 พุ่่งทานตะวัน

ภาพที่ 8 พุ่่งทานตะวันบาน

ที่มา: พุ่่งทานตะวันบาน (2003)

27.4.1 ที่ตั้ง

อยู่ในเขต อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

27.4.2 การเดินทาง

การเดินทาง ใช้เส้นทางลพบุรี-พัฒนานิคม-ชัยบาดาล จาก อำเภอเมือง
ลพบุรี ถึงสามแยกนิคม เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 3017 ถึงวงเวียนโคกตุ้ม เลี้ยวเข้าถนน
พัฒนานิคม จะเห็นพุ่่งทานตะวันตลอดสองข้างทางไปถึงสี่แยกพัฒนานิคม เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวง
หมายเลข 21 ไป อำเภอชัยบาดาล สองข้างทางมองเห็นพุ่่งทานตะวันบานอยู่ตามเนินเขาเตี้ย ๆ
กว้างไกลถึงอ่างเก็บน้ำซับตะเคียน หรือใช้เส้นทางมวกเหล็ก-วังม่วง-เขื่อนป่าสัก จากอำเภอ
มวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี มาตามเส้นทางหลวงหมายเลข 2089 ไปถึงสี่แยก องค์การบริหารส่วน
ตำบลแสงพัน อำเภอวังม่วง สถานที่จัดงานทานตะวันบานของจังหวัดสระบุรีจะเห็นดอก
ทานตะวันขนาดยักษ์ชูตระหง่านเป็นสัญลักษณ์รอบ ๆ มองเห็นพุ่่งทานตะวันกว้างใหญ่อยู่บนเนิน
สูง ๆ ต่ำ ๆ สวยงามมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

27.4.3 อัตราค่าเข้าชม

การเข้าชมไร่ทานตะวันนั้นบางแห่งอาจให้เข้าชมฟรี แต่บางแห่งอาจเก็บค่าเข้าชม คนละ 5-10 บาท ควรไปเที่ยวตอนเช้า เพราะแดดไม่แรง และดอกทานตะวันกำลังชูช่อสวย ลินค้าของกินของฝากแต่ละไร่จะมีดอกทานตะวันที่ตัดจากต้นจำหน่าย ราคาประมาณดอกละ 10-15 บาท

27.4.4 ลินค้าของกินของฝาก

นอกจากนี้ตามเส้นทางชมทุ่งทานตะวันจะมีร้านอาหาร และร้านขายของฝากผลิตภัณฑ์จากดอกทานตะวัน เช่น ดอกทานตะวันสด ดอกทานตะวันแห้ง เมล็ดทานตะวัน น้ำมันสกัดจากดอกทานตะวัน น้ำดอกทานตะวัน คุกกี้ดอกทานตะวัน เป็นต้น

27.4.5 การท่องเที่ยวทุ่งทานตะวัน

เส้นทางจากมวกเหล็ก-วังม่วง-เขื่อนป่าสัก และเส้นทางจากลพบุรี-พัฒนานิคม-ชัยบาดาล อาจเรียกได้ว่า เป็น "เส้นทางทุ่งทานตะวัน" (Sunflower Road) สองข้างทางมีทุ่งทานตะวันเรียงรายอยู่ บ้างก็อยู่บนที่ราบกว้างใหญ่ บ้างเป็นที่ลาดลอนลูกคลื่น ที่ราบเชิงเขา ก่อเกิดทัศนียภาพที่งดงามราวภาพวาด

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา จังหวัดสระบุรีและลพบุรีได้รับการกล่าวขานว่ามีทุ่งทานตะวันที่สวยงาม ที่หลายคนอยากจะไปสัมผัสสักครั้ง ก่อนจะมาเป็นทุ่งทานตะวันที่สวยงามนั้น พื้นที่บริเวณที่ราบเชิงเขาแถบ อำเภอเมือง อำเภอพัฒนานิคม และอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี รวมทั้งแถบ อำเภอมวกเหล็ก อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี เป็นแหล่งผลิตข้าวโพดที่สำคัญ ต่อมาเกิดภาวะแห้งแล้งผลผลิตตกต่ำ ทางราชการจึงส่งเสริมให้ปลูกทานตะวันซึ่งทนต่อสภาพแห้งแล้งได้ดีกว่า ปลูกและดูแลรักษาง่าย ใช้เวลาน้อยกว่า และเป็นที่ต้องการของตลาดทานตะวัน จึงกลายเป็นพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ ได้รับความนิยมนิยมจากเกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในเขตจังหวัดลพบุรีมีมากกว่าสองแสนไร่

27.5 บ้านร่องกล้า

27.5.1 ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ในเขต อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

27.5.2 การเดินทาง

การเดินทางจาก อำเภอนครไทย ใช้ทางหลวงหมายเลข 2331 ขับมาจนถึง ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จากนั้นตรงไปตามทางอีกราว 9 กิโลเมตร จะมีทางแยกซ้ายเข้าบ้านร่องกล้า

27.5.3 การทำเกษตรกรรมธรรมชาติบนพื้นที่สูง

สถานที่แห่งนี้เป็นจุดท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า เป็นหมู่บ้านที่รัฐได้จัดสรรให้กับชาวม้ง ภายหลังจากเหตุการณ์ความขัดแย้งบนภูหินร่องกล้าปิดฉากลง

หมู่บ้านร่องกล้าเป็นหมู่บ้านที่มีทัศนียภาพโดยรอบสวยงาม โดยเฉพาะในยามพระอาทิตย์ขึ้น ตัวหมู่บ้านตั้งอยู่บนพื้นที่ที่มีความสูงกว่า 1,400 เมตร จากระดับน้ำทะเล จึงมีลักษณะอากาศหนาวเย็น เหมาะแก่การเป็นแหล่งเกษตรกรรมปลูกพืชเมืองหนาว

ภาพที่ 9 การทำการเกษตรที่สูง
ที่มา : บ้านร่องกล้า (2003)

27.5.4 สินค้าของกินของฝาก

มีผลผลิตทางการเกษตร เช่น ดอกกระดาศ พักมั่งหรือซาโยเต้ เป็นต้น และยังมีข้าวเหนียวทำจากแครอท ตำลึง และเผือกจำหน่ายด้วย

27.5.5 สิ่งอำนวยความสะดวก

ถ้ามาเป็นหมู่คณะ ตั้งแต่ 8 คนขึ้นไป จะมีมีคุเทศก์ท้องถิ่นบริการนำชม ผู้สนใจพักแรมก็มีเต็นท์ให้เช่าพร้อมผ้าห่ม ราคาชุดละ 100 บาท และต้องการทำครัวก็มีเครื่องครัวให้เช่าด้วย ราคาชุดละ 100 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุดมศักดิ์ แนวจิตร (2544) ได้ศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และส่วนมากเป็นนักเรียน/นักศึกษา รองลงมาคือ กลุ่มข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดลำปางมากที่สุด รองลงมาคือ กรุงเทพฯ และเชียงใหม่ และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในระดับมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคาดหวัง และความพึงพอใจ ต่อการจัดสภาพแวดล้อม อุทยานฯ ด้านพื้นที่ และการมีส่วนร่วม ในระดับมาก แต่กลับมีความคาดหวังและความพึงพอใจเพียงปานกลางต่อการจัดการรวมทุกด้าน และต่อกิจกรรมเพื่อการศึกษาธรรมชาติ

ผลการศึกษาด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่มีผลแต่อย่างใด ต่อความคาดหวัง และความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างความคาดหวัง กับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการจัดการสภาพแวดล้อม เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทั้งด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรม เพื่อการศึกษาธรรมชาติ และด้านการมีส่วนร่วม พบว่า ความคาดหวัง กับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์กันในทางเชิงบวก หรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้ง 4 ด้าน

เสาวนีย์ กันทะแสน (2545) ได้ศึกษาเรื่องความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาหมู่บ้านรวมมิตร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางการท่องเที่ยวหมู่บ้านรวมมิตร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากต่อการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมการท่องเที่ยวหมู่บ้านรวมมิตร ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางการท่องเที่ยวหมู่บ้านรวมมิตร อำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กันในทางเชิงบวกทุก ๆ กรณีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในด้านเพศ อายุ และภูมิภาคที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางการท่องเที่ยวหมู่บ้านรวมมิตร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในด้านเพศ อายุ และภูมิภาคที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางการท่องเที่ยวหมู่บ้านรวมมิตร อำเภอเมือง จังหวัด เชียงราย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

มัลลิกา เกื้อปัญญา (2542) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้งพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง ในระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกทุก ๆ ด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในด้าน เพศ อายุ อาชีพ และภูมิลำเนา ที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจการจัดสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในด้าน เพศ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ป้อมศักดิ์ ทองเนื้อแข็ง (2544) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวชมบ้านควายไทย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความพึงพอใจต่อการเที่ยวชมบ้านควายไทยในภาพรวมของทุกปัจจัยหลักอยู่ในระดับพึงพอใจมาก และเมื่อพิจารณาในปัจจัยหลักแต่ละปัจจัย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความพึงพอใจมากเป็นอันดับที่ 1 ได้แก่ การบริการด้านสถานที่ของบ้านควายไทย อันดับที่ 2 ได้แก่ รายการแสดงในแต่ละรายการของบ้านควายไทย อันดับที่ 3 ได้แก่ รูปแบบการแสดงของบ้านควายไทย แต่มีความพึงพอใจน้อยต่ออัตราค่าบริการต่าง ๆ ของบ้านควายไทย และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดต่อกิจกรรมส่งเสริมการขายของชมบ้านควายไทย

เมื่อแยกพิจารณาตามอายุพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทุกกลุ่มอายุ มีความพึงพอใจมากที่สุดต่อปัจจัยหลักทางการบริการด้านสถานที่ของบ้านควายไทย รายการแสดงในแต่ละรายการของบ้านควายไทย แต่มีความพึงพอใจน้อยต่ออัตราค่าบริการต่าง ๆ ของบ้านควายไทย และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดต่อปัจจัยหลักทางการกิจกรรมส่งเสริมการขายของบ้านควายไทย

เมื่อแยกพิจารณาตามอาชีพ พบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อปัจจัยหลักทางการบริการด้านสถานที่ของบ้านควายไทย รายการแสดงในแต่ละรายการของบ้านควายไทย รูปแบบการแสดงของบ้านควายไทย แต่มีความพึงพอใจน้อยต่ออัตราค่าบริการต่าง ๆ ของบ้านควายไทย และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดต่อปัจจัยหลักทางการกิจกรรมส่งเสริมการขายของบ้านควายไทย

ทัศนวรรณ วิพุททขมานนท์ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวทางบางแสนของผู้เยี่ยมเยือน ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เยี่ยมเยือน พบว่า ส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุ 20-29 ปี เป็นโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน มีรายได้ 5,000-9,999 บาทต่อเดือน และพักอาศัยในภาคกลาง ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมเยือน พบว่า ส่วนมากเคยเดินทางมาชายหาดบางแสนแล้ว เพื่อนเป็นผู้แนะนำให้มาเที่ยว ทราบข้อมูลชายหาดบางแสนจากหนังสือหรือนิตยสาร เดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวหรือพักผ่อน ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยมากไปพร้อมกับเพื่อนด้วยรถส่วนตัว มักจะมานั่งพักผ่อน ส่วนมากไม่ค้างคืน ค่าใช้จ่ายครั้งละ 500-999 บาท โดยเสียค่าใช้จ่ายในหมวดอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว พบว่า ปัจจัยความสะดวกในการเดินทางมีความสำคัญมากที่สุด ส่วนที่ 4 ความต้องการและปัญหาที่ประสบ พบว่า ผู้เยี่ยมเยือนต้องการมาเที่ยวชายหาดบางแสนอีก ชอบที่พักแบบบังกะโลหรือรีสอร์ท โดยค่าที่พักต่อคืนควรมีราคาต่ำกว่า 500 บาท สิ่งที่ต้องปรับปรุงมากที่สุด คือ เรื่องความสะดวกสบายของชายหาด ผู้เยี่ยมเยือนได้รับความพึงพอใจจากการท่องเที่ยวในระดับมาก และปัญหาที่ประสบมากที่สุด คือ ความไม่เหมาะสมของราคาอาหาร ที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยว , อายุและสถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่มาท่องเที่ยว, อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้มีความสัมพันธ์กับผู้ร่วมเดินทาง, อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับพาหนะที่ใช้เดินทาง, เพศมีความสัมพันธ์กับการค้างคืน, เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายต่อการครั้งของการท่องเที่ยว

ฟูศักดิ์ กาญจนสำราญวงศ์ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์แรงจูงใจของการท่องเที่ยวในการเลือกแหล่งและฤดูกาลท่องเที่ยวในแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติ : กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์และเขาใหญ่ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 54.10 มีแรงจูงใจสำคัญที่สุดของการท่องเที่ยว คือ การพักผ่อนร่วมกับเพื่อนหรือญาติพี่น้อง รองลงมา คือ การผ่อนคลายความตึงเครียดจากหน้าที่การงาน และการศึกษาธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 22.20 และร้อยละ 17.30 ตามลำดับ สำหรับฤดูกาลท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมากที่สุด คือ วันหยุดสุดสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 18.3 และร้อยละ 14.1 ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐาน กรณีตัวแปรตาม คือ การเลือกแหล่งนันทนาการ พบว่าแรงจูงใจในการไปเยือนแหล่งนันทนาการ ประเภทนักท่องเที่ยวจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย วันหยุด-วันพักผ่อน ขนาดกลุ่มเดินทาง การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งนันทนาการ ความสะดวกของเส้นทางในแหล่งนันทนาการ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

เที่ยว และภาพพจน์ของแหล่งนันทนาการ มีความสัมพันธ์กับการเลือกแหล่งนันทนาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หากแต่ขนาดความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (Canonical Correlation = 0.34 ; Sig. = 0.00) ส่วนกรณีตัวแปรตามคือ การเลือกแหล่งท่องเที่ยว พบว่าแรงจูงใจในการไปเยือนแหล่งนันทนาการ ประเภทนักท่องเที่ยวจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย วันหยุด-วันพักผ่อน ขนาดกลุ่มเดินทาง การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งนันทนาการ ความสะดวกของเส้นทางก่อนเข้าแหล่งนันทนาการ ความสะดวกของเส้นทางในแหล่งนันทนาการ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และภาพพจน์ของแหล่งนันทนาการ มีความสัมพันธ์กับการเลือกแหล่งนันทนาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยขนาดความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (Canonical Correlation = 0.45 ; Sig. = 0.00)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

(Research Methodologies)

ในการศึกษาวิจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว
ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล และศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อสรุปตรงตาม
วัตถุประสงค์ จึงได้มีการกำหนดวิธีการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง (Population and Sampling Procedure)

ประชากร

ประชากรที่ได้ทำการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวสถานที่
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทั้ง 5 แห่ง จำนวน 3,000 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้ เป็นกลุ่มของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวสถานที่
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทั้ง 5 แห่ง จำนวน 314 ราย

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้สอบถามจากกลุ่มตัวอย่างขนาด 314 ราย

สูตรของ Yamanae (อ้างถึงใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2542 : 22)

$$n = \frac{Z^2 \times \eta (1-\eta) N}{Z^2 \eta (1-\eta) + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่าง

Z = 3, ระดับความเชื่อมั่นที่ 3 SD.(99.7%)

η = สัดส่วนของประชากรที่มาท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับไม่ได้มาท่องเที่ยวเชิง

เกษตรร้อยละ 50 ต่อกลุ่ม ได้ค่า $\eta = 0.5$

e = 0.1, ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมรับได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้า $N = 3000$ แทนค่าได้ดังนี้

$$n = \frac{3^2 \times 0.5(1 - 0.5)3000}{3^2 0.5(1 - 0.5) + 3000 * (0.1)^2}$$

$n = 300$ ตัวอย่าง

จากการคำนวณทำให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 300 ตัวอย่าง แต่เนื่องจากผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวได้จำนวน 314 ราย ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 314 ตัวอย่าง

สถานที่ทำการศึกษา (Local of the Study)

สถานที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่มาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร 5 แห่ง คือ

1. สวนเมืองพร
ตั้งอยู่ที่ ตำบลคลองไผ่ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
2. ศูนย์วิจัยข้าวโพดและข้าวฟ่างแห่งชาติ (ไร่สุวรรณ)
ตั้งอยู่บ้านปางอโศก ตำบลกลางดง อําเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
3. ฮอติเคย์ปาร์คเขาใหญ่
ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 5 ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
4. ฟาร์มทานตะวัน
ตั้งอยู่ที่ อําเภอ พัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
5. บ้านร่องกล้า
ตั้งอยู่ในเขตอุทยานภูหินร่องกล้า อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

เครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือในการวิจัย (Research Instruments and Pre-Test)

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา แบบสอบถามที่ใช้มีทั้งแบบชนิดปลายปิดและปลายเปิด โดยเนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ สมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นคำถามแบบ Rating Scale โดยมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งจะเป็นคำถามแบบ Rating Scale โดยมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

คำถามแบบ Rating Scale ใช้เกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลแต่ละช่วงคะแนนเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจ ซึ่งสามารถแปลผลได้จากการใช้การวัดเจตคติ วัดระดับความพึงพอใจของ Likert Scale (อ้างถึงใน สมศักดิ์ คูหาสวรรค์เวช, 2545 : 89) ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
	3.51 – 4.50	เห็นด้วยมาก
	2.51 – 3.50	เห็นด้วยปานกลาง
	1.51 – 2.50	เห็นด้วยน้อย
	1.00 – 1.50	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการและปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด

ตัวแปรและระดับการวัด
ตารางที่ 1 ตัวแปรและระดับการวัด

ตัวแปร	ระดับการวัด
1. ตัวแปรอิสระ	
- ปัจจัยส่วนบุคคล	
เพศ	Nominal Scale
อายุ	Nominal Scale
สถานภาพสมรส	Nominal Scale
ระดับการศึกษา	Nominal Scale
- ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม	
อาชีพ	Nominal Scale
รายได้	Nominal Scale
ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการมาท่องเที่ยว	Interval / Nominal Scale
2. ตัวแปรตาม	
การตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว	Interval / Nominal Scale

วิธีทดสอบเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล เมื่อสร้างเสร็จแล้วจะมีการนำไปตรวจสอบคุณภาพก่อนการนำไปเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิจัย โดยผู้วิจัยกำหนดเป็น 2 ขั้นตอน คือ

การนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง ประมาณ 10% ของกลุ่มตัวอย่าง คือเท่ากับ 40 ราย ในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จะทำการศึกษา สามารถเก็บแบบทดสอบได้ทั้งหมด 44 กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่ทดสอบนี้ไปวิเคราะห์คุณภาพ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น

การหาความเชื่อมั่นของ Cronbach's Alpha (อ้างถึงใน ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2546 : 127)

เป็นวิธีการที่ใช้กับเครื่องมือ หรือแบบสอบถามที่ทุก ๆ ข้อคำถามมีคำตอบไม่ใช่แค่ 0 และ 1 เท่านั้น แต่เป็นคำตอบประเภทเรียงลำดับ เช่น แบบสอบถามที่ผู้วิจัยใช้คือ ประเภทให้คะแนนเรียงตามลำดับ (Rating Scale) เป็นแบบ Linkert Scale เป็นคะแนน 5 4 3 2 1

โดยมีสูตรที่ใช้ในการคำนวณ คือ

$$KR-20 : r_{ii} = \left(\frac{n}{n-1} \right) \left(1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma_0^2} \right)$$

เมื่อ r_{ii} = ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

n = จำนวนข้อถาม

σ_i^2 = ค่าความแปรปรวนของค่าที่ได้ทั้งหมด

σ_0^2 = ค่าความแปรปรวนของข้อถามที่ 1

โดยการหาค่าความเชื่อมั่นโดยการใช้โปรแกรม SPSS เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่น Alpha = 0.82

2. การวัดความเที่ยงตรง

การวัดความเที่ยงตรงของแบบสอบถามจะตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน ซึ่งจะใช้วิธีวัดความเที่ยงตรง 2 แบบ คือ

2.1 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

2.2 ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity)

วิธีการศึกษา

1. การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ได้จัดทำขึ้น เพื่อเก็บข้อมูลจาก นักท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทั้ง 5 แห่ง

2. การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ ได้มาจากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร หนังสือ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย ในครั้งนี้ จะใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล 2 วิธี คือ

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยการใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายให้เห็นถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว รวมทั้งความต้องการ ปัญหาและอุปสรรคที่นักท่องเที่ยวประสบในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ทำการทดสอบสมมติฐาน โดยการใช้ค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square) ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัวว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ซึ่งการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ในการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานทางสถิติ

สมมติฐานที่ 1

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

โดย ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา

สมมติฐานที่ 2

H_0 : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

H_1 : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

โดยปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม คือ อาชีพ รายได้ และค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการมาท่องเที่ยว สูตรที่ใช้ในการคำนวณค่าไคสแควร์ มีดังนี้ (อ้างถึงใน ดาราวรรณ วิรุฬผล, 2536)

$$X^2 = \frac{\sum(O - E)^2}{E}$$

โดยที่ O คือ ค่าของข้อมูลที่รวบรวมได้

E คือ ค่าของข้อมูลที่คาดว่าจะเป็น

ค่า E คำนวณได้จากผลคูณของจำนวนแถว (Row ; r) กับจำนวนรวมของแต่ละสดมภ์ (Column; c)

$$E = \left(\frac{r/c}{n} \right)$$

สำหรับการแปลความหมายของค่าไคสแควร์ ต้องอาศัยตารางไคสแควร์ ณ ระดับความเชื่อมั่น หรือระดับนัยสำคัญต่างๆ และแต่ละชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom ; df) ซึ่งคำนวณได้จากสูตร ดังนี้

$$d.f = (r - 1)(c - 1)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยที่ r คือ จำนวนของแถวแนวนอน

c คือ จำนวนของแถวแนวตั้ง

ถ้าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้จากสูตรมีค่าน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่ได้จากตาราง จะทำการยอมรับสมมติฐานเบื้องต้น (H_0) แต่ถ้าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้จากสูตรมีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์ที่ได้จากตาราง จะทำการปฏิเสธสมมติฐานเบื้องต้น

การประมวลผล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแล้ว จึงดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของคำถาม
2. ทำการลงรหัสข้อมูล
3. ลักษณะคำถามที่ใช้ในการศึกษาด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่าง เป็นคำถามปลายปิด กำหนดให้เลือกตอบตามความต้องการ โดยชุดคำถามมีระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตร อยู่ 5 ระดับ ได้แก่ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และสำคัญน้อยที่สุด
4. สำหรับชุดคำถามที่มีข้อความให้นักท่องเที่ยวแสดงความพึงพอใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยให้เลือกตอบว่าพึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย และพึงพอใจน้อยที่สุดต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
5. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความสำคัญ และระดับความพึงพอใจ ไว้ดังนี้ ตารางที่ 2 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความสำคัญ และระดับความพึงพอใจ

คะแนน	ระดับความสำคัญ	ระดับความพึงพอใจ
5	มากที่สุด	มากที่สุด
4	มาก	มาก
3	ปานกลาง	ปานกลาง
2	น้อย	น้อย
1	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด

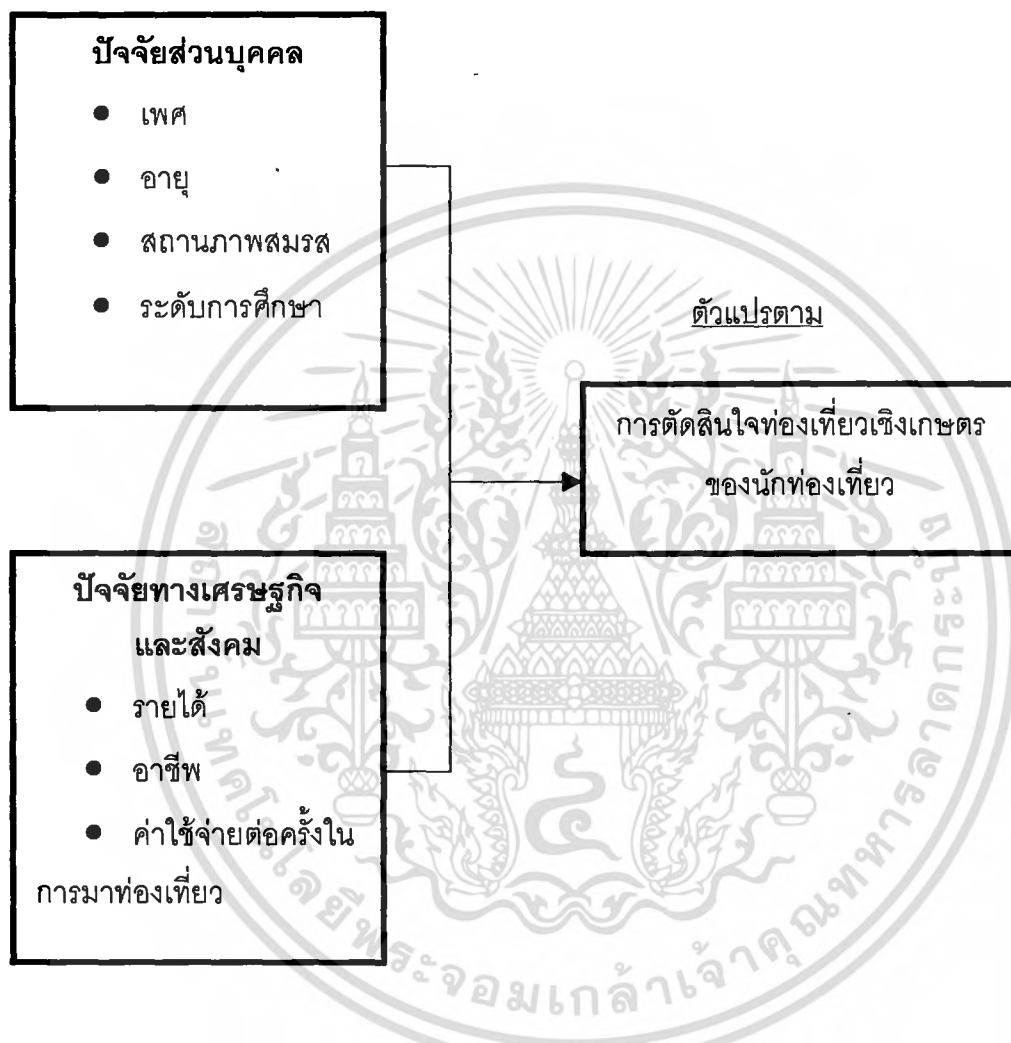
6. ทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรอบแนวคิด

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้ถือกรอบแนวคิด ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ภาพที่ 10 กรอบแนวคิดของการศึกษา

ระยะเวลาที่ทำการศึกษา (Duration of the Study)

ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้ง 5 แห่ง ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2546 ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

บทที่ 4
ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล
(Findings and Results)

ในบทนี้เป็นการนำข้อมูลที่ได้รวบรวมจากการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทั้ง 5 แห่ง เนื่องจากอุปสรรคบางประการ เช่น นักท่องเที่ยวบางรายไม่ให้ความร่วมมือ สถานที่ท่องเที่ยวที่ติดต่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างไม่สามารถให้ความร่วมมือในการเข้าไปเก็บข้อมูลได้ และถูกจำกัดในเรื่องของเวลาและสถานที่ในการเก็บข้อมูล ทำให้สามารถเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่าง ได้เพียง 314 คน จึงทำการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 314 ตัวอย่าง เพื่อนำมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติไคสแควร์ในการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งการวิเคราะห์ดังกล่าว แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- ส่วนที่ 4 ความต้องการ และปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- ส่วนที่ 5 ข้อมูลความพึงพอใจ
- ส่วนที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถาม พบว่า ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 314 คน มีรายละเอียดแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน) N = 314	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	165	52.50
หญิง	149	47.50
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	21	6.70
20-29 ปี	116	36.90
30-39 ปี	83	26.40
40-49 ปี	53	16.90
50-59 ปี	32	10.20
60 ปีขึ้นไป	9	2.90
3. สถานภาพสมรส		
โสด	165	52.50
สมรส	135	43.00
หม้าย/หย่าร้าง	14	4.50
4. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	9	2.90
มัธยมศึกษา	51	16.20
ประกาศนียบัตร/อนุปริญญา	32	10.20
ปริญญาตรี	183	58.30
สูงกว่าปริญญาตรี	39	12.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน) N = 314	ร้อยละ
5. อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	43	13.70
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	76	24.20
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	45	14.30
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน	111	35.40
แม่บ้าน	6	1.90
เกษตกรรวม	7	2.20
รับจ้างทั่วไป	14	4.50
อื่นๆ	12	3.80
6. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	45	14.30
5,000 – 9,999 บาท	52	16.60
10,000 – 14,999 บาท	56	17.80
15,000 – 19,999 บาท	46	14.60
20,000 – 24,999 บาท	34	10.80
25,000 บาท ขึ้นไป	79	25.20
7. ที่พักอาศัยปัจจุบัน		
กรุงเทพมหานคร	125	39.80
ภาคเหนือ	13	4.10
ภาคกลาง	49	15.60
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	95	30.30
ภาคใต้	5	1.60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน) N = 314	ร้อยละ
ภาคตะวันออก	19	6.10
ภาคตะวันตก	1	0.30
ไม่ตอบคำถาม	7	2.20

เพศ

นักท่องเที่ยวกุุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็นเพศชาย และเพศหญิง โดยคิดเป็นร้อยละ 52.50 และ 47.50 ตามลำดับ

อายุ

นักท่องเที่ยวกุุ่มตัวอย่าง มีอายุตั้งแต่ 20-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.90 รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวกุุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.40 ส่วนนักท่องเที่ยวกุุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 40-49 ปี อยู่รองลงไป ลำดับที่ 3 โดยคิดเป็นร้อยละ 16.90 และนักท่องเที่ยวกุุ่มตัวอย่างที่มีสัดส่วนน้อยที่สุดคือมีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.90

สถานภาพสมรส

นักท่องเที่ยวกุุ่มตัวอย่างมีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 52.50 รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวกุุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้ว คือ มีร้อยละ 43.00 และนักท่องเที่ยวกุุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้ายหรือหย่าร้าง มีสัดส่วนน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 4.50 เท่านั้น

ระดับการศึกษา

นักท่องเที่ยวกุุ่มตัวอย่างมีการศึกษาระดับปริญญาตรีคิดเป็น ร้อยละ 58.30 ลำดับที่ 2 คือ นักท่องเที่ยวกุุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16.20 สำหรับนักท่องเที่ยวกุุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี และระดับประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญา มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 12.40 และ 10.20 ตามลำดับ ลำดับสุดท้ายเป็นระดับประถมศึกษา มีสัดส่วนค่อนข้างน้อย คือ มีร้อยละ 2.90

อาชีพ

นักท่องเที่ยวยุคนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร ประกอบอาชีพเป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน โดยมีร้อยละ 35.40 รองลงมาในลำดับที่ 2 เป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 24.20 อาชีพที่รองลงมาเป็นลำดับที่ 3 คือ ค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 14.30 นอกจากนี้นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากอาชีพดังกล่าวข้างต้นคือ อาชีพมัคคุเทศก์ คิดเป็นร้อยละ 3.80 สำหรับอาชีพแม่บ้านมีสัดส่วนน้อยที่สุด คือร้อยละ 1.90

รายได้ต่อเดือน

นักท่องเที่ยวยุคนิยมมีรายได้สูงสุดต่อเดือนสูงมาก คือตั้งแต่ 25,000 บาทขึ้นไป มีสัดส่วนมากที่สุดคือ โดยคิดเป็นร้อยละ 25.20 รองลงมาเป็นลำดับที่ 2 เป็นรายได้ตั้งแต่ 10,000-14,999 บาท มีร้อยละ 17.80 และรายได้ตั้งแต่ 5,000-9,999 บาท มีสัดส่วนเป็นลำดับที่ 3 คือ ร้อยละ 16.60 ส่วนนักท่องเที่ยวยุคที่มีรายได้ตั้งแต่ 20,000-24,999 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 10.80

ที่พักอาศัยปัจจุบัน

นักท่องเที่ยวยุคนิยมมีที่พักอาศัยปัจจุบันอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีสัดส่วนมากที่สุดคือ ร้อยละ 39.80 รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวยุคที่พักอาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีร้อยละ 30.30 รองลงมาเป็นลำดับที่ 3 คือ นักท่องเที่ยวยุคที่พักอาศัยในภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 15.60 สำหรับนักท่องเที่ยวยุคที่พักอาศัยในภูมิภาคอื่น ๆ มีสัดส่วนค่อนข้างน้อย ได้แก่ ภาคใต้ และภาคตะวันตก คือ มีเพียงร้อยละ 1.60 และ 0.30 ตามลำดับ มีผู้ไม่ตอบคำถามจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวยุค

สำหรับการศึกษาถึงพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวยุคชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทั้ง 5 แห่ง สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากการเก็บข้อมูลเพื่อเป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวยุค โดยให้นักท่องเที่ยวยุคเลือกสถานที่ที่คิดว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรตามความเข้าใจพบว่า นักท่องเที่ยวยุคกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพราะเลือกศูนย์ส่งเสริมเกษตรที่สูงดอยตุงซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้องมากที่สุด มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 58.00 ส่วนคำตอบอื่น ๆ คือ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ สถานีวิทยุพีชไร่นอนแก่น และศูนย์อนุรักษ์พันธุ์

สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ซึ่งเป็นคำตอบที่ไม่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 41.40 นอกจากนี้มีผู้ไม่ตอบคำถาม 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.60 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน) N=314	ร้อยละ
ตอบคำถามถูกต้อง	182	58.00
ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	130	41.40
ไม่ตอบคำถาม	2	0.60
รวม	314	100.00

การเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากข้อมูลพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 57.30 ไม่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร แห่งทั้ง 5 แห่งนี้มาก่อน ส่วนนักท่องเที่ยวที่เคยเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้ง 5 แห่งนี้มาก่อน มีร้อยละ 42.40 ส่วนผู้ที่ไม่ตอบคำถามมี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 และจากการสำรวจโดยให้นักท่องเที่ยวเขียนจำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรใน 1 ปี พบว่ามีค่าเฉลี่ยของจำนวนการเดินทางมาท่องเที่ยวเท่ากับ 1.34 ครั้งต่อปี ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การเดินทางมาท่องเที่ยว	จำนวน (คน) N=314	ร้อยละ
เคยเดินทางมาก่อน	133	42.40
ไม่เคยเดินทางมาก่อน	180	57.30
ไม่ตอบคำถาม	1	0.30
รวม	314	100.00

สถานที่หลักในการเลือกมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากการเก็บข้อมูลพบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกที่จะมาท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรของรัฐเป็นจำนวนมากที่สุด คือ มีร้อยละ 38.90 เพราะเห็นว่ามีการจัดการที่ดีและปลอดภัย รองลงมาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เป็นฟาร์มเอกชนขนาดใหญ่ คิดร้อยละ 30.90

เพราะมีสิ่งอำนวยความสะดวกและสะอาด สำหรับสถานที่ท่องเที่ยวที่จัดขึ้นโดย ชุมชนกับฟาร์ม เอกชนรายย่อย มีร้อยละ 15.60 และ 10.20 ตามลำดับ นอกจากนี้มีผู้ไม่ตอบคำถาม จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สถานที่หลักในการเลือกมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สถานที่หลักในการเลือกมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน) N=314	ร้อยละ
ฟาร์มเอกชนขนาดใหญ่	97	30.90
ฟาร์มเอกชนรายย่อย	32	10.20
สถานที่ท่องเที่ยวของรัฐ	122	38.90
สถานที่ท่องเที่ยวที่จัดโดยชุมชน	49	15.60
ไม่ตอบคำถาม	14	4.50
รวม	314	100.00

สื่อที่ให้ข้อมูลการท่องเที่ยว

จากการสำรวจโดยให้นักท่องเที่ยวสามารถตอบคำถามได้มากกว่า 1 ตัวเลือก พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.49 รองลงมาคือ หนังสือหรือนิตยสาร โดยเป็นร้อยละ 23.38 ลำดับที่ 3 คือ บุคคล คิดเป็นร้อยละ 17.06 ส่วนแหล่งข้อมูลจากวิทยุ และสื่ออื่น ๆ นอกจากข้างต้น เช่น อินเทอร์เน็ต มีสัดส่วนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 4.27 และ 2.69 ตามลำดับ สำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่มีการทราบข้อมูลจากแหล่งใด ๆ มาก่อนเลย มีสัดส่วนค่อนข้างน้อย คือร้อยละ 3.16 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สื่อที่ให้ข้อมูลการท่องเที่ยว

สื่อที่ให้ข้อมูลการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
หนังสือ/นิตยสาร	148	23.38	2*
วิทยุ	27	4.27	6
โทรทัศน์	174	27.49	1*
หนังสือพิมพ์	62	9.79	5
บุคคล	108	17.06	3*
แผ่นพับ/ป้ายปิดประกาศ	77	12.16	4
ไม่มีการทราบข้อมูล	20	3.16	7
อื่น ๆ	17	2.69	8
รวม	633	100.00	

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

แหล่งข้อมูลที่ได้รับ

พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากโทรทัศน์มีร้อยละ 37.60 ลำดับที่ 2 คือหนังสือหรือนิตยสาร มีร้อยละ 24.50 ลำดับที่ 3 คือ บุคคล มีร้อยละ 14.60 ลำดับที่ 4 คือ แผ่นพับหรือป้ายประกาศ ร้อยละ 8.00 และทราบข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ 4.80 ส่วนสัดส่วนน้อยที่สุดคือวิทยุ ร้อยละ 1.90 และจากสื่ออื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต มีอยู่ร้อยละ 2.50 สำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้รับทราบข้อมูล มีร้อยละ 5.70 นอกจากนี้ยังมีผู้ตอบคำถามไม่เข้าข่ายอีก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ดังตารางที่ 8

วัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง

พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวหรือพักผ่อนมากที่สุด ร้อยละ 73.20 สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเพราะเป็นทางผ่านในการเดินทาง คิดเป็นร้อยละ 10.20 ในส่วนของ การเดินทางมาเพื่อศึกษาหาความรู้ มีร้อยละ 5.40 ส่วนการเดินทางมาเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ข้างต้น ได้แก่ ซื้อไม้ดอกไม้ประดับ รับประทานอาหาร บริษัทจัดกิจกรรม เป็นต้น โดยมีร้อยละ 2.90 นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ไม่ตอบคำถามอีก 1 คน มีร้อยละ 0.30 ดังตารางที่ 9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 แหล่งข้อมูลที่ได้รับ

แหล่งข้อมูลที่ได้รับ	จำนวน (คน) N=314	ร้อยละ
หนังสือ/นิตยสาร	77	24.50
วิทยุ	6	1.90
โทรทัศน์	118	37.60
หนังสือพิมพ์	15	4.80
บุคคล	46	4.60
แผ่นพับ/ป้ายปิดประกาศ	25	8.00
ไม่มีการทราบข้อมูล	18	5.70
อื่น ๆ	8	2.50
ตอบคำถามไม่เข้าข่าย	1	0.30
รวม	314	100.00

ตารางที่ 9 วัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง

วัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง	จำนวน (คน) N=314	ร้อยละ
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	230	73.20
เยี่ยมญาติ/เพื่อน	7	2.20
ประชุม/สัมมนา	9	2.90
ปฏิบัติงาน/ติดต่อธุรกิจ	9	2.90
การศึกษาหาความรู้	17	5.40
เป็นทางผ่านในการเดินทาง	32	10.20
อื่น ๆ	9	2.90
ไม่ตอบคำถาม	1	0.30
รวม	314	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วงเวลาที่มาท่องเที่ยว

จากการสำรวจ ซึ่งให้นักท่องเที่ยวสามารถตอบคำถามได้มากกว่า 1 ตัวเลือก ปรากฏว่า ช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวเดินทางมามากที่สุดคือ วันหยุดสุดสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 38.02 รองลงมาเป็นแล้วแต่สะดวก มีร้อยละ 33.64 ลำดับที่ 3 เป็นวันหยุดตามเทศกาลคิดเป็นร้อยละ 16.59 ส่วนวันหยุดพักร้อน มีสัดส่วนเป็นลำดับที่ 4 คือร้อยละ 8.29 สำหรับช่วงเวลาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากข้างต้น เช่น ช่วงจัดเทศกาลหรืองานประจำปี และวันธรรมดามีสัดส่วนที่น้อยมาก คือร้อยละ 2.08 และ 1.38 ตามลำดับ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ช่วงเวลาที่มาท่องเที่ยว

ช่วงเวลาที่มาท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
วันธรรมดา	6	1.38	6
วันหยุดสุดสัปดาห์	165	38.02	1*
วันหยุดตามเทศกาล	72	16.59	3*
วันหยุดพักร้อน	36	8.29	4
แล้วแต่สะดวก	146	33.64	2*
อื่น ๆ	9	2.08	5
รวม	434	100.00	

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ผู้ร่วมเดินทางมากับนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัวหรือญาติ เป็นจำนวนมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 43.90 รองลงมา เป็นการเดินทางมากับเพื่อน มีร้อยละ 40.10 สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว มีร้อยละ 8.60 และเดินทางมากับบุคคลอื่น ๆ เช่น คนรัก เจ้านาย เป็นสัดส่วนที่น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1.30 นอกจากนี้มีผู้ไม่ตอบคำถาม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.60 ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผู้ที่ร่วมเดินทางมากับนักท่องเที่ยว

ผู้ที่ร่วมเดินทางมากับนักท่องเที่ยว	จำนวน (คน) N=314	ร้อยละ
คนเดียว	9	2.90
ครอบครัว/ญาติ	138	43.90
เพื่อน	126	40.10
บริษัทนำเที่ยว	27	8.60
สถานศึกษา	8	2.50
อื่น ๆ	4	1.30
ไม่ตอบคำถาม	2	0.60
รวม	314	100.00

พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถส่วนตัว มีสัดส่วนมากที่สุด คือ ร้อยละ 77.70 รองลงมาเป็นลำดับที่ 2 และ 3 คือรถนำเที่ยวกับรถเหมา ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกันมาก คือ ร้อยละ 8.90 และ 8.60 ตามลำดับ ส่วนการเดินทางโดยรถโดยสาร คิดเป็นร้อยละ 2.50 และลำดับสุดท้าย คือการเดินทางโดยใช้พาหนะอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น เช่น มอเตอร์ไซค์ และ รถโรงเรียน มีสัดส่วนร้อยละ 2.20 ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง

พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง	จำนวน (คน) N=314	ร้อยละ
รถส่วนตัว	244	77.70
รถเหมา	27	8.60
รถนำเที่ยว	28	8.90
รถโดยสารประจำทาง	8	2.50
อื่น ๆ	7	2.20
รวม	314	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมที่มักปฏิบัติในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากการสำรวจ ซึ่งให้นักท่องเที่ยวสามารถตอบคำถามได้มากกว่า 1 ตัวเลือก พบว่า กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวมักกระทำในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากที่สุด คือ รับประทานอาหาร โดยมีสัดส่วนใกล้เคียงกับการเที่ยวชมสวนเกษตร ซึ่งเป็นลำดับรองลงมา มีร้อยละ 23.56 และ 23.18 ตามลำดับ ลำดับที่ 3 และ 4 เป็นกิจกรรมถ่ายภาพและซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร มีสัดส่วนไม่ต่างกันมาก คือ ร้อยละ 17.24 และ 16.09 ตามลำดับ และทำกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เช่น พักแรม ทำงานวิจัย ชมทัศนียภาพ และปฏิบัติกิจกรรมที่ทางบริษัทจัด (TEAM WORK) อีกร้อยละ 0.77 ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 กิจกรรมที่มักปฏิบัติในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กิจกรรมที่มักปฏิบัติในการมาท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
เที่ยวชมสวนเกษตร	242	23.18	2*
ทำกิจกรรมที่บ้าน	22	2.11	7
ชมการแสดงที่บ้าน	40	3.83	6
รับประทานอาหาร	246	23.56	1*
ถ่ายภาพ	180	17.24	3*
ซื้อของที่ระลึก/ของฝาก	138	13.22	5
ซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	168	16.09	4
อื่น ๆ	8	0.77	8
รวม	1044	100.00	

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

การพักค้างคืน

จากตารางที่ 14 พบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่ไม่พักค้างคืน มีสัดส่วนร้อยละ 54.10 ส่วนนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่พักค้างคืน มีสัดส่วนร้อยละ 44.90 และมีนักท่องเที่ยวที่ไม่ตอบคำถามอยู่จำนวน 3 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.00

จากตารางที่ 15 พบว่า นักท่องเที่ยวที่พักค้างคืนจำนวน 141 คน จะพักค้างคืนที่รีสอร์ทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.50 รองลงมา เป็นโรงแรม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.00 บ้านญาติหรือเพื่อนเป็น

สัดส่วนร้อยละ 6.70 พักค้างคืนที่อื่น ๆ เช่น เต็นท์ อีกร้อยละ 4.80 และพักค้างคืนที่หมู่บ้านเกษตรกร มีสัดส่วนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 0.30

ตารางที่ 14 การพักค้างคืนในการมาเที่ยว

การพักค้างคืนในการมาเที่ยว	จำนวน (คน) N=314	ร้อยละ
ค้าง	141	44.90
ไม่ค้าง	170	54.10

ตารางที่ 15 สถานที่ที่นักท่องเที่ยวพักค้างคืน

สถานที่ที่นักท่องเที่ยวพักค้างคืน	จำนวน (คน) N=141	ร้อยละ
โรงแรม	25	8.00
หมู่บ้านเกษตรกร	1	0.30
บ้านญาติ/เพื่อน	21	6.70
รีสอร์ท	80	25.50
อื่น ๆ	15	4.80
รวม	141	100.00

ค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เสียค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีมูลค่าไม่สูงนัก คือ ค่าใช้จ่ายต่อครั้งตั้งแต่ 1,001–2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.50 รองลงมานักท่องเที่ยวเสียเป็นค่าใช้จ่ายตั้งแต่ 2,001-3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.00 สำหรับลำดับที่ 3 นักท่องเที่ยวเสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท โดยมีร้อยละ 20.70 ลำดับที่ 4 เป็นค่าใช้จ่ายต่อครั้งตั้งแต่ 3,001 – 5,000 บาท มีร้อยละ 18.80 และลำดับสุดท้าย เป็นค่าใช้จ่ายตั้งแต่ 5,001 บาทขึ้นไป มีร้อยละ 0.30 ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการมาท่องเที่ยว (บาท)	จำนวน (คน) N=314	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000	65	20.70
1,001 – 2,000	99	31.50
2,001 – 3,000	66	21.00
3,001 – 5,000	59	18.80
5,001บาท ขึ้นไป	25	8.00

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้งหมด 17 ปัจจัย โดยพิจารณาความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว ตั้งแต่ระดับความสำคัญมากที่สุดจนถึงมีความสำคัญน้อยที่สุด

พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยความสวยงามของสถานที่มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 โดยมีความสำคัญของการตัดสินใจอยู่ในระดับที่มาก ลำดับที่ 2 เป็นปัจจัยความปลอดภัยในการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 4.25 ลำดับที่ 3 เป็นความต้องการท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดและวันหยุดพักผ่อน มีค่าเฉลี่ย 4.16 ลำดับที่ 4 เป็นความสะดวกในการเดินทาง มีค่าเฉลี่ย 4.12 ลำดับที่ 5 เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย 4.07 ลำดับที่ 6 เป็นความอร่อยและสะอาดของอาหาร มีค่าเฉลี่ย 3.95 ลำดับที่ 7 เป็นความเป็นมิตรไมตรีของเจ้าหน้าที่หรือชาวบ้าน มีค่าเฉลี่ย 3.94 ลำดับที่ 8 เป็นระยะทางหรือระยะเวลาในการเดินทาง มีค่าเฉลี่ย 3.93 ลำดับที่ 9 เป็นปัจจัยความเหมาะสมของราคาอาหาร และปัจจัยความเหมาะสมของจำนวนและราคาที่พัก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.81 เท่ากัน ลำดับที่ 10 เป็นความเหมาะสมของราคาเข้าชมสถานที่ มีค่าเฉลี่ย 3.79 ส่วนลำดับที่ 11 เป็นปัจจัยการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ และกิจกรรมต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 3.70 ลำดับที่ 12 เป็นค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อครั้ง มีค่าเฉลี่ย 3.61 ลำดับที่ 12 เป็นความรู้ด้านการเกษตรและภูมิปัญญาชาวบ้าน มีค่าเฉลี่ย 3.40 ลำดับที่ 13 เป็นการจัดงานประจำปี มีค่าเฉลี่ย 3.35 และปัจจัยกิจกรรมพื้นบ้านและวัฒนธรรมของชุมชนมีค่าเท่ากับ 3.05 ซึ่งเป็นลำดับสุดท้าย โดยทั้งสามปัจจัยสุดท้ายนี้มีความสำคัญของการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ระดับความสำคัญ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
1. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อครั้ง	59	18.80	106	33.80	124	39.50	16	5.10	9	2.90	3.61	12	มาก
2. กิจกรรมพื้นฐานและวัฒนธรรมของชุมชน	23	7.30	65	20.70	150	47.80	57	18.20	19	6.10	3.05	15	ปานกลาง
3. ความต้องการท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด	130	41.40	118	37.60	52	16.60	13	4.10	1	0.30	4.16	3*	มาก
4. ความรู้ด้านการเกษตร/ภูมิปัญญาชาวบ้าน	41	13.10	104	33.10	121	38.50	36	11.50	12	3.80	3.40	13	ปานกลาง
5. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์	66	21.00	127	40.40	97	29.00	20	6.40	10	3.20	3.70	11	มาก
6. ความสะดวกในการเดินทาง	120	38.20	127	40.40	56	17.80	8	2.50	3	1.00	4.12	4	มาก
7. ระยะทาง/ระยะเวลาในการเดินทาง	88	28.00	131	41.70	83	26.40	9	2.90	3	1.00	3.93	8	มาก
8. ความปลอดภัยในการมาท่องเที่ยว	141	44.90	115	36.60	54	17.20	3	1.00	1	0.30	4.25	2*	มาก
9. กิจกรรมต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยว	53	16.90	134	42.70	108	34.40	17	5.40	2	0.60	3.70	11	มาก
10. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	115	36.60	125	39.80	59	18.80	12	3.80	3	1.00	4.07	5	มาก
11. ความอร่อยและรสชาติของอาหาร	85	27.10	139	44.30	79	25.20	10	3.20	1	0.30	3.95	6	มาก
12. ความเหมาะสมของราคาอาหาร	70	22.30	130	41.40	102	32.50	8	2.50	4	1.30	3.81	9	มาก
13. การจัดงานประจำปี/เทศกาล	40	12.70	81	25.80	145	46.20	44	14.00	4	1.30	3.35	14	ปานกลาง
14. ความสวยงามของสถานที่	164	52.20	106	33.80	39	12.40	5	1.60	0	0.00	4.37	1*	มาก
15. ความเหมาะสมของราคาเข้าชมสถานที่	73	23.20	128	40.80	93	29.20	14	4.50	6	1.90	3.79	10	มาก
16. ความเหมาะสมของจำนวนและราคาที่พัก	78	24.80	119	37.90	98	31.20	16	5.10	3	1.00	3.81	9	มาก
17. ความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่/ชาวบ้าน	107	34.10	110	35.00	84	26.80	10	3.20	3	1.00	3.98	7	มาก

ส่วนที่ 4 ความต้องการ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

ความต้องการของนักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 18 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการเดินทางกลับมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีก ในครั้งต่อไป คิดเป็นร้อยละ 75.80 รองลงมาคือยังไม่แน่ใจและไม่มาคิดเป็นร้อยละ 23.20 และ 1.00 ตามลำดับ ตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ไม่ต้องการกลับมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกให้เหตุผลว่า แหล่งท่องเที่ยวยังไม่มีจุดดึงดูดความสนใจ การคมนาคมไม่สะดวก และเหตุผลสุดท้าย คือ ไม่มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลให้คำแนะนำทั้งกิจกรรมที่แหล่งท่องเที่ยวจัดขึ้นและให้ความรู้ทางการเกษตร ตารางที่ 18 ความต้องการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกในครั้งต่อไปของนักท่องเที่ยว

ความต้องการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีก	จำนวน (คน) N=314	ร้อยละ
มา	238	75.80
ไม่มา	3	1.00
ไม่แน่ใจ	73	23.20

ความพึงพอใจจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 19 พบว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวจากการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.30 รองลงมาคือระดับปานกลาง มากที่สุดน้อย และน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.70, 12.70, 7.30 และ 1.00 ตามลำดับ ตารางที่ 19 ความพึงพอใจที่ได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน (คน) N=314	ร้อยละ
มากที่สุด	40	12.70
มาก	139	44.30
ปานกลาง	109	34.70
น้อย	23	7.30
น้อยที่สุด	3	1.00

ตารางที่ 20 ระดับความพึงพอใจในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

รายการ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ระดับความพึงพอใจ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	44	14.00	145	46.20	106	33.80	17	5.40	2	0.60	3.68	5	มาก
2. เส้นทางเที่ยวชมสถานที่	36	11.50	140	44.60	121	38.50	13	4.10	4	1.30	3.61	6	มาก
3. สภาพถนนทางไปแหล่งท่องเที่ยว	41	13.10	119	37.90	125	39.80	25	8.00	4	1.30	3.54	9	มาก
4. ความสวยงามของสถานที่	114	36.30	155	49.40	41	13.10	3	1.00	1	0.30	4.20	1*	มาก
5. ความสะอาดของสถานที่	84	26.80	158	50.30	65	20.70	7	2.20	0	0.00	4.02	3*	มาก
6. ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว	100	31.80	144	45.90	62	19.70	7	2.20	1	0.30	4.07	2*	มาก
7. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	39	12.40	130	41.40	120	38.20	20	6.40	5	1.60	3.57	8	มาก
8. สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ	61	19.40	132	42.00	108	34.40	11	3.50	2	0.60	3.76	4	มาก
9. การบริการของเจ้าหน้าที่	45	14.30	125	39.80	119	37.90	18	5.70	7	2.20	3.58	7	มาก
10. ราคาอาหาร/ของฝาก/ผลผลิตทางการเกษตร	41	13.10	98	31.20	154	49.00	17	5.40	4	1.30	3.49	10	ปานกลาง
11. จำนวนที่พักราคา	24	7.60	53	16.90	87	27.70	17	5.40	0	0.00	3.46	11	ปานกลาง
12. กิจกรรมต่างๆ ที่แหล่งท่องเที่ยวจัดทำขึ้น	31	9.90	84	26.80	134	42.70	48	15.30	6	1.90	3.28	12	ปานกลาง

ระดับความพึงพอใจในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากตารางที่ 20 เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรใน 12 รายการ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความสวยงามของสถานที่ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ลำดับที่ 2 เป็นด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 4.07 ลำดับที่ 3 เป็นความสะอาดของสถานที่ มีค่าเฉลี่ย 4.02 ลำดับที่ 4 เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย 3.76 ลำดับที่ 5 เป็นศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.68 ลำดับที่ 6 เป็นเส้นทางเที่ยวชมสถานที่ มีค่าเฉลี่ย 3.61 ลำดับที่ 7 เป็นการให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่หรือพนักงานมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ลำดับที่ 8 เป็นการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย 3.57 ลำดับที่ 9 เป็นสภาพถนนทางไปแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.54 นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางมี 3 รายการคือ ด้านราคาอาหารหรือของฝากหรือผลผลิตทางการเกษตร เป็นลำดับที่ 10 มีค่าเฉลี่ย 3.49 ลำดับที่ 11 เป็นจำนวนที่พักราคา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 และลำดับสุดท้ายคือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่แหล่งท่องเที่ยวจัดทำขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.28

ส่วนที่ 5 ปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากการสำรวจปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยการใช้คำถามแบบเปิดซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนข้อความเองนั้น จากการวิเคราะห์พบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาต่าง ๆ หลากหลาย โดยสามารถจัดกลุ่มเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาด้านการคมนาคม ได้แก่ เส้นทางคมนาคมไม่สะดวกและปลอดภัย มีป้ายบอกเส้นทางไม่ชัดเจน สถานที่ท่องเที่ยวมีระยะทางไกล ซึ่งจัดเป็นปัญหาที่มีความสำคัญมาก และมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวในครั้งต่อไปของนักท่องเที่ยวด้วย
2. ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น ห้องสุขาที่มีไม่เพียงพอและไม่สะอาด ที่รองรับขยะมูลฝอยก็ไม่มีบริการหรือมีจำนวนน้อย ลานจอดรถมีไม่เพียงพอกับจำนวนรถของนักท่องเที่ยว และไม่มีการจัดบริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวไม่มีที่สำหรับพักผ่อนและทำกิจกรรมต่าง ๆ
3. ปัญหาด้านความไม่เหมาะสมของราคาอาหาร ที่พักและผลิตภัณฑ์หรือของที่ระลึก ซึ่งมีการตั้งราคาที่สูงเกินไป โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลต่าง ๆ ที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ซึ่งถือเป็นการเอาเปรียบลูกค้า

4. ปัญหาด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่หรือพนักงาน ซึ่งไม่ให้ความสนใจนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร กล่าวคือ ไม่มีการดูแลแนะนำ ให้ความรู้กับนักท่องเที่ยว หรือไม่มีการแนะนำจุดดึงดูดความสนใจของแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่แหล่งท่องเที่ยวจัดทำขึ้นให้กับนักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ได้รับข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้น รวมถึงการบริการที่ล่าช้าและไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะในช่วงวันหยุดหรือเทศกาล

5. ปัญหาด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ที่ยังมีน้อยเกินไป ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้รับทราบข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจัดทำขึ้น จึงทำให้ขาดแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบเมื่อเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้ง 5 แห่ง โดยแต่ละแห่งก็พบว่า ปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบมีทั้งประเด็นที่เหมือนกันและแตกต่างกันดังนี้

1. สวนเมืองพร

จากการสำรวจปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบเมื่อมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ พบว่ามีปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ปัญหาด้านการคมนาคม คือ การเดินทางไม่สะดวก เส้นทางแคบและมีป้ายบอกทางไม่ชัดเจน

1.2 ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีไม่เพียงพอ เช่น ลานจอดรถ ห้องสุขา และถังขยะ โดยเฉพาะช่วงวันหยุด ซึ่งนักท่องเที่ยวจะเดินทางมาเป็นจำนวนมาก

1.3 ปัญหาด้านการบริการของเจ้าหน้าที่หรือพนักงาน พบว่า เจ้าหน้าที่ยังไม่ให้ความสำคัญในการให้ความรู้หรือแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมต่าง ๆ ที่แหล่งท่องเที่ยวจัดทำขึ้นแก่นักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการมาท่องเที่ยว อีกทั้งการบริการที่ล่าช้าและไม่ทั่วถึงโดยเฉพาะในช่วงวันหยุดที่มีนักท่องเที่ยวมาเป็นจำนวนมาก

1.4 ปัญหาด้านราคาอาหารและผลิตภัณฑ์ที่มีราคาแพง

1.5 ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ที่ยังมีน้อยเกินไป ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้รับทราบข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจัดทำขึ้น จึงทำให้ขาดแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร แม้จะมีการออกรายการทางโทรทัศน์ แต่ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้จากสื่อประเภทอื่นยังมีจำนวนน้อย ทำให้การรับทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร

2. ศูนย์วิจัยข้าวโพดและข้าวฟ่างแห่งชาติ (ไร่สุวรรณ)

จากการสำรวจปัญหาที่นักท่องเที่ยวนิยมมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ พบว่ามีปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ที่มีราคาแพง และมีไม่เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

2.2 ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ที่มีน้อยเกินไป ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ไม่ค่อยได้รับทราบข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจัดทำขึ้น ทำให้การรับทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร จึงทำให้ขาดแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

3. ฮอติเดย์ปาร์คเขาใหญ่

จากการสำรวจปัญหาที่นักท่องเที่ยวนิยมมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ พบว่ามีปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีไม่เพียงพอ เช่น ลานจอดรถ ห้องสุขาที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว (ที่นั่ง) และถังขยะ โดยเฉพาะช่วงวันหยุด ซึ่งนักท่องเที่ยวจะเดินทางมาเป็นจำนวนมาก

3.2 ปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ที่มีราคาแพงเกินไป และมีไม่เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

3.3 ปัญหาด้านการคมนาคม คือ มีระยะทางไกล การเดินทางไม่ค่อยสะดวก

3.4 ปัญหาด้านการบริการของเจ้าหน้าที่หรือพนักงาน พบว่า เจ้าหน้าที่ยังไม่ให้ความสำคัญในการให้ความรู้หรือแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมต่าง ๆ ที่แหล่งท่องเที่ยวจัดทำขึ้นแก่นักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการมาท่องเที่ยว และไม่มีเจ้าหน้าที่คอยแนะนำดูแลในแต่ละจุดของแหล่งท่องเที่ยว

4. ทู้งานตะวัน

จากการสำรวจปัญหาที่นักท่องเที่ยวนิยมมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ พบว่ามีปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ลานจอดรถและห้องสุขามีไม่เพียงพอ และห้องสุขาไม่สะอาด ไม่มีการจัดที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว และถังขยะมีไม่ทั่วถึงในแหล่งท่องเที่ยว

4.2 ปัญหาความสกปรกและปริมาณขยะที่มีจำนวนมาก เนื่องจากมีถังขยะรองรับไม่เพียงพอ และความไม่เป็นระเบียบของการตั้งร้านค้า ทำให้ความสวยงามและทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้เสียไป

4.3 ปัญหาด้านการคมนาคม คือ การเดินทางไม่สะดวก และมีป้ายบอกทางไม่ชัดเจน

5. บ้านร่องกล้า

จากการสำรวจปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบเมื่อมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ พบว่ามีปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

5.1 ปัญหาด้านการคมนาคม คือ การเดินทางไม่สะดวกและปลอดภัย เส้นทางแคบ มีระยะทางไกล และป้ายบอกทางไม่ชัดเจน

5.2 ปัญหาด้านการบริการของเจ้าหน้าที่หรือพนักงาน พบว่า เจ้าหน้าที่ในศูนย์บริการมีจำนวนน้อย ทำให้บริการนักท่องเที่ยวไม่ทั่วถึง

5.3 ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ลานจอดรถ ห้องสุขาและที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวมีไม่เพียงพอ ยังอยู่ในระหว่างการปรับปรุง

ส่วนที่ 6 คือ ผลการทดสอบสมมติฐาน

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ได้ทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ และปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อาชีพ รายได้ ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการมาท่องเที่ยว กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ความต้องการท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด และความรู้ทางการเกษตรและภูมิปัญญาชาวบ้าน การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ความสะดวกในการเดินทาง ระยะทาง และระยะเวลาในการเดินทาง ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว กิจกรรมต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ฯลฯ ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม กับผลรวมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ

จากการทดสอบค่าไคสแควร์ พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยว ไม่มีความสัมพันธ์กับผลรวมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 จึงทำการยอมรับ H_0 มีแต่ระดับ

ศึกษาและรายได้ต่อเดือนเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับผลรวมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 จึงทำการปฏิเสธ H_0 ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม กับผลรวมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ

ความสัมพันธ์	X^2	df	Sig.
เพศกับปัจจัยรวมทั้งหมด	1.077	3	0.783
อายุกับปัจจัยรวมทั้งหมด	19.549	15	0.190
สถานภาพสมรสกับปัจจัยรวมทั้งหมด	7.851	6	0.249
ระดับการศึกษากับปัจจัยรวมทั้งหมด	43.655	12	0.000*
อาชีพกับปัจจัยรวมทั้งหมด	14.673	21	0.839
รายได้ต่อเดือนกับปัจจัยรวมทั้งหมด	33.756	15	0.004*
ค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยรวมทั้งหมด	12.195	12	0.430

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 22-28 แสดงให้เห็นว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยว ไม่มีความสัมพันธ์กับผลรวมทั้งหมดของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ในขณะที่

ระดับศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลรวมทั้งหมดของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 43.655$ ค่า df = 12 และค่า Sig. = 0.000

และรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับผลรวมทั้งหมดของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 33.756$ ค่า df = 15 และค่า Sig. = 0.004

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด

เพศ	ผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	15	4.78	107	34.08	42	13.38	1	0.32	0	0.00	165	52.55
หญิง	15	4.78	94	29.94	40	12.74	0	0.00	0	0.00	149	47.45

Chi-Square $X^2 = 1.077$ $df = 3$ $Sig. = 0.783$

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด

อายุ	ผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	2	0.64	10	3.18	9	2.87	0	0.00	0	0.00	21	6.69
20-29 ปี	16	5.10	72	22.93	28	8.92	0	0.00	0	0.00	116	36.94
30-39 ปี	9	2.87	54	17.20	20	6.37	0	0.00	0	0.00	83	26.43
40-49 ปี	2	0.64	37	11.78	13	4.14	1	0.32	0	0.00	53	16.88
50-59 ปี	1	0.32	24	7.64	7	2.23	0	0.00	0	0.00	32	10.19
สูงกว่า 60 ปี	0	0.00	4	1.27	5	1.59	0	0.00	0	0.00	9	2.87

Chi-Square $X^2 = 19.549$ $df = 15$ $Sig. = 0.190$

ตารางที่ 24 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด

สถานภาพสมรส	ผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	18	5.73	105	33.44	42	13.38	0	0.00	0	0.00	165	52.55
สมรส	10	3.18	91	28.98	33	10.51	1	0.32	0	0.00	135	42.99
หม้าย/หย่าร้าง	2	0.64	5	1.59	7	2.23	0	0.00	0	0.00	14	4.46

Chi-Square $X^2 = 7.851$

df = 6

Sig. = 0.249

ตารางที่ 25 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด

ระดับการศึกษา	ผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	1	0.32	5	1.59	3	0.96	0	0.00	0	0.00	9	2.87
มัธยมศึกษา	3	0.96	31	9.87	17	5.41	0	0.00	0	0.00	51	16.24
ประกาศนียบัตร	1	0.32	10	3.18	20	6.37	1	0.32	0	0.00	32	10.19
ปริญญาตรี	19	6.05	125	39.81	39	12.42	0	0.00	0	0.00	183	58.28
สูงกว่าปริญญาตรี	6	1.91	30	9.55	3	0.96	0	0.00	0	0.00	39	12.42

Chi-Square $X^2 = 43.655$ $df = 12$ $Sig. = 0.000^*$

ตารางที่ 26 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด

อาชีพ	ผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	6	1.91	25	7.96	12	3.82	0	0.00	0	0.00	43	13.69
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	7	2.23	51	16.24	18	5.73	0	0.00	0	0.00	76	24.20
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	3	0.96	31	9.87	11	3.50	0	0.00	0	0.00	445	14.33
พนักงาน/ลูกจ้าง	13	4.14	73	23.25	24	7.64	1	0.32	0	0.00	111	35.35
แม่บ้าน	0	0.00	3	0.96	3	0.96	0	0.00	0	0.00	6	1.91
เกษตรกร	0	0.00	5	1.59	2	0.64	0	0.00	0	0.00	7	2.23
รับจ้างทั่วไป	0	0.00	8	2.55	6	1.91	0	0.00	0	0.00	14	4.46
อื่น ๆ	1	0.32	5	1.59	6	1.91	0	0.00	0	0.00	12	3.82

Chi-Square $X^2 = 14.673$

df = 21

Sig. = 0.839

ตารางที่ 27 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด

รายได้ต่อเดือน	ผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000	3	0.96	28	8.92	14	4.46	0	0.00	0	0.00	45	14.33
5,000-9,999	7	2.23	27	8.60	18	5.73	0	0.00	0	0.00	52	16.56
10,000-14,999	12	3.82	35	11.15	9	2.87	0	0.00	0	0.00	56	17.83
15,000-19,999	2	0.64	36	11.46	8	2.55	0	0.00	0	0.00	46	14.65
20,000-24,999	2	0.64	26	8.28	5	1.59	1	0.32	0	0.00	34	10.83
25,000 ขึ้นไป	4	1.27	48	15.29	27	8.60	0	0.00	0	0.00	79	25.16

Chi-Square $X^2 = 33.756$ $df = 15$ $Sig. = 0.004^*$

ตารางที่ 28 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด

ค่าใช้จ่ายในการมา ท่องเที่ยว	ผลรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทั้งหมด											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000	5	1.59	40	12.74	20	6.37	0	0.00	0	0.00	65	20.70
1,001-2,000	8	2.55	63	20.06	28	8.92	0	0.00	0	0.00	99	31.53
2,001-3,000	10	3.18	39	12.42	17	5.41	0	0.00	0	0.00	66	21.02
3,001-5,000	3	0.96	42	13.38	13	4.14	1	0.32	0	0.00	59	18.79
5,001 ขึ้นไป	4	1.27	17	5.41	4	1.27	0	0.00	0	0.00	35	11.15

Chi-Square $X^2 = 12.195$

df = 12

Sig. = 0.430

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

จากการทดสอบค่าไคสแควร์ พบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ เนื่องจากค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่ได้จากตาราง จึงทำการยอมรับ H_0 มีแต่อายุ สถานภาพสมรสและระดับศึกษาเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ เนื่องจากค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์ที่ได้จากตาราง จึงทำการปฏิเสธ H_0 ดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

ปัจจัยส่วนบุคคล	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	χ^2	df	Sig.
เพศ	1. ค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยว	2.015	4	0.733
	2. กิจกรรมพื่นบ้านและวัฒนธรรม	2.461	4	0.652
	3. ความต้องการท่องเที่ยวในวันหยุด	2.419	4	0.659
	4. ความรู้ทางการเกษตรและภูมิปัญญาชาวบ้าน	0.537	4	0.970
	5. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์	6.910	4	0.141
	6. ความสะดวกในการเดินทาง	0.695	4	0.952
	7. ระยะทาง/ระยะเวลาในการเดินทาง	2.039	4	0.729
	8. ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว	1.874	4	0.759
	9. กิจกรรมต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว	3.910	4	0.418
	10. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	3.979	4	0.409
	11. ความอร่อยและสะอาดของอาหาร	1.500	4	0.827
	12. ความเหมาะสมของราคาอาหาร	2.185	4	0.702
	13. การจัดงานประจำปี/เทศกาล	8.450	4	0.076
	14. ความสวยงามของสถานที่	6.793	3	0.079
	15. ความเหมาะสมของราคาเข้าชม	3.696	4	0.449
	16. ความเหมาะสมของจำนวนและราคาที่พัก	4.234	4	0.375
	17. ความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่	1.726	4	0.786

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	X ²	df	Sig.
อายุ	1. ค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยว	19.286	20	0.503
	2. กิจกรรมในบ้านและวัฒนธรรม	13.041	20	0.876
	3. ความต้องการท่องเที่ยวในวันหยุด	27.552	20	0.120
	4. ความรู้ทางการเกษตรและภูมิปัญญาชาวบ้าน	17.717	20	0.606
	5. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์	19.908	20	0.464
	6. ความสะดวกในการเดินทาง	38.837	20	0.007*
	7. ระยะทาง/ระยะเวลาในการเดินทาง	32.867	20	0.035*
	8. ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว	24.331	20	0.228
	9. กิจกรรมต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว	26.704	20	0.144
	10. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	22.552	20	0.311
	11. ความอร่อยและรสชาติของอาหาร	26.680	20	0.145
	12. ความเหมาะสมของราคาอาหาร	30.069	20	0.069
	13. การจัดงานประจำปีเทศกาล	32.099	20	0.042*
	14. ความสวยงามของสถานที่	19.176	15	0.206
	15. ความเหมาะสมของราคาเข้าชม	22.935	20	0.292
	16. ความเหมาะสมของจำนวนและราคาที่พัก	25.313	20	0.190
	17. ความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่	20.797	20	0.409
สถานภาพสมรส	1. ค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยว	4.527	8	0.807
	2. กิจกรรมในบ้านและวัฒนธรรม	4.824	8	0.776
	3. ความต้องการท่องเที่ยวในวันหยุด	6.425	8	0.600
	4. ความรู้ทางการเกษตรและภูมิปัญญาชาวบ้าน	4.261	8	0.833
	5. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์	7.429	8	0.491
	6. ความสะดวกในการเดินทาง	3.898	8	0.866
	7. ระยะทาง/ระยะเวลาในการเดินทาง	9.797	8	0.280
	8. ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว	24.482	8	0.002*
	9. กิจกรรมต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว	17.267	8	0.027*
	10. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	12.758	8	0.120
	11. ความอร่อยและรสชาติของอาหาร	12.075	8	0.148

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	χ^2	df	Sig.
สถานภาพสมรส	12. ความเหมาะสมของราคาอาหาร	6.851	8	0.553
	13. การจัดงานประจำปีเทศกาล	11.288	8	0.186
	14. ความสวยงามของสถานที่	5.024	6	0.541
	15. ความเหมาะสมของราคาเข้าชม	4.846	8	0.774
	16. ความเหมาะสมของจำนวนและราคาที่พัก	4.170	8	0.841
	17. ความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่	19.377	8	0.013*
	ระดับศึกษา	1. ค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยว	22.036	16
2. กิจกรรมพื้บ้านและวัฒนธรรม		13.199	16	0.658
3. ความต้องการท่องเที่ยวในวันหยุด		21.392	16	0.164
4. ความรู้ทางการเกษตรและภูมิปัญญาชาวบ้าน		20.170	16	0.213
5. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์		22.755	16	0.120
6. ความสะดวกในการเดินทาง		43.956	16	0.000*
7. ระยะทาง/ระยะเวลาในการเดินทาง		36.543	16	0.002*
8. ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว		42.254	16	0.000*
9. กิจกรรมต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว		19.188	16	0.259
10. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ		19.778	16	0.230
11. ความอร่อยและสะอาดของอาหาร		21.889	16	0.147
12. ความเหมาะสมของราคาอาหาร		32.756	16	0.008*
13. การจัดงานประจำปีเทศกาล		11.316	16	0.790
14. ความสวยงามของสถานที่		29.641	12	0.003*
15. ความเหมาะสมของราคาเข้าชม		17.225	16	0.371
16. ความเหมาะสมของจำนวนและราคาที่พัก		23.941	16	0.091
17. ความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่		23.963	16	0.090

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 30-40 แสดงให้เห็นถึงปัจจัยส่วนบุคคลสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 30 ซึ่งให้เห็นว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านความสะดวกในการเดินทาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 38.837$ ค่า $df = 20$ และค่า Sig. = 0.007

จากตารางที่ 31 ซึ่งให้เห็นว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านระยะทางและระยะเวลาในการเดินทาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 32.867$ ค่า $df = 20$ และค่า Sig. = 0.035

จากตารางที่ 32 ซึ่งให้เห็นว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านการจัดงานประจำปีหรือเทศกาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 32.099$ ค่า $df = 20$ และค่า Sig. = 0.042

จากตารางที่ 33 ซึ่งให้เห็นว่า สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 24.452$ ค่า $df = 8$ และค่า Sig. = 0.002

จากตารางที่ 34 ซึ่งให้เห็นว่า สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านกิจกรรมต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 17.267$ ค่า $df = 8$ และค่า Sig. = 0.027

จากตารางที่ 35 ซึ่งให้เห็นว่า สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่หรือชาวบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 19.377$ ค่า $df = 8$ และค่า Sig. = 0.013

จากตารางที่ 36 ซึ่งให้เห็นว่า ระดับศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านความสะดวกในการเดินทาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 43.956$ ค่า $df = 16$ และค่า Sig. = 0.000

จากตารางที่ 37 ซึ่งให้เห็นว่า ระดับศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านระยะทาง และระยะเวลาในการเดินทาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 36.543$ ค่า $df = 16$ และค่า Sig. = 0.002

จากตารางที่ 38 ซึ่งให้เห็นว่า ระดับศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 42.254$ ค่า $df = 16$ และค่า Sig. = 0.000

จากตารางที่ 39 ซึ่งให้เห็นว่า ระดับศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านความเหมาะสมของราคาอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 32.756$ ค่า $df = 16$ และค่า Sig. = 0.008

จากตารางที่ 40 ซึ่งให้เห็นว่า ระดับศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านความสวยงามของสถานที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 29.641$ ค่า $df = 12$ และค่า Sig. = 0.003

ตารางที่ 30 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความสะดวกในการเดินทาง

อายุ	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความสะดวกในการเดินทาง											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	4	1.27	10	3.18	4	1.27	3	0.96	0	0.00	21	6.69
20-29 ปี	55	17.52	45	14.33	14	4.46	1	0.32	1	0.32	116	36.94
30-39 ปี	26	8.28	36	11.46	20	6.37	1	0.32	0	0.00	83	26.43
40-49 ปี	17	5.41	21	6.69	10	3.18	3	0.96	2	0.64	53	16.88
50-59 ปี	16	5.10	12	3.82	4	1.27	0	0.00	0	0.00	32	10.19
สูงกว่า 60 ปี	2	0.64	3	0.96	4	1.27	0	0.00	0	0.00	9	2.87

Chi-Square $X^2 = 38.837$ $df = 20$ $Sig. = 0.007$

ตารางที่ 31 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านระยะทางและระยะเวลาในการเดินทาง

อายุ	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านระยะทางและระยะเวลาในการเดินทาง											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	3	0.96	7	2.23	9	2.87	0	0.00	2	0.64	21	6.69
20-29 ปี	34	10.83	50	15.92	29	9.24	3	0.96	0	0.00	116	36.94
30-39 ปี	24	7.64	34	10.83	22	7.01	2	0.64	1	0.32	83	26.43
40-49 ปี	16	5.10	17	5.41	17	5.41	3	0.96	0	0.00	53	16.88
50-59 ปี	9	2.87	19	6.05	3	0.96	1	0.32	0	0.00	32	10.19
สูงกว่า 60 ปี	2	0.64	4	1.27	3	0.96	0	0.00	0	0.00	9	2.87

Chi-Square $X^2 = 32.867$

df = 20

Sig. = 0.035

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการจัดงานประจำปี/เทศกาล

อายุ	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการจัดงานประจำปี/เทศกาล											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	5	1.59	6	1.91	8	2.55	2	0.64	0	0.00	21	6.69
20-29 ปี	19	6.05	36	11.46	45	14.33	16	5.10	0	0.00	116	36.94
30-39 ปี	11	3.50	25	7.96	38	12.10	8	2.55	1	0.32	83	26.43
40-49 ปี	3	0.96	9	2.87	30	9.55	10	3.18	1	0.32	53	16.88
50-59 ปี	2	0.64	5	1.59	18	5.73	5	1.59	2	0.64	32	10.19
สูงกว่า 60 ปี	0	0.00	0	0.00	6	1.91	3	0.96	0	0.00	9	2.87

Chi-Square $X^2 = 32.099$ $df = 20$ $Sig. = 0.042$

ตารางที่ 33 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว

สถานภาพสมรส	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	73	23.25	64	20.38	27	8.60	1	0.32	0	0.00	165	52.55
สมรส	62	19.75	48	15.29	23	7.32	2	0.64	0	0.00	135	42.99
หม้าย/หย่าร้าง	6	1.91	3	0.96	4	1.27	0	0.00	1	0.32	14	4.46

Chi-Square $X^2 = 24.482$ $df = 8$ $Sig. = 0.002$

ตารางที่ 34 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านกิจกรรมต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว

สถานภาพสมรส	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านกิจกรรมต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	36	11.46	71	22.61	53	16.88	3	0.96	2	0.32	165	52.55
สมรส	15	4.78	59	18.79	49	15.61	12	3.82	0	0.00	135	42.99
หม้าย/หย่าร้าง	2	0.64	4	1.27	6	1.91	2	0.32	0	0.00	14	4.46

Chi-Square $X^2 = 17.267$ $df = 8$ $Sig. = 0.027$

ตารางที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่/ชาวบ้าน/พนักงาน

สถานภาพสมรส	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่/ชาวบ้าน/พนักงาน											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	63	20.06	51	16.24	43	13.69	6	1.91	2	0.64	165	52.55
สมรส	41	13.06	56	17.83	36	11.46	2	0.64	0	0.00	135	42.99
หม้าย/หย่าร้าง	3	0.96	3	0.96	5	1.59	2	0.64	1	0.32	14	4.46

Chi-Square $X^2 = 19.377$ $df = 8$ $Sig. = 0.013$

ตารางที่ 36 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับศึกษากับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความสะดวกในการเดินทาง

ระดับการศึกษา	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความสะดวกในการเดินทาง											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	4	1.27	3	0.96	1	0.32	0	0.00	1	0.32	9	2.87
มัธยมศึกษา	20	6.37	24	7.64	6	1.91	1	0.32	0	0.00	51	16.24
ประกาศนียบัตร	7	2.23	13	4.14	7	2.23	5	1.59	0	0.00	32	10.19
ปริญญาตรี	68	21.66	74	23.56	37	11.78	2	0.64	2	0.64	183	58.28
สูงกว่าปริญญาตรี	21	6.69	13	4.14	5	1.59	0	0.00	0	0.00	39	12.42

Chi-Square $X^2 = 43.956$ $df = 16$ $Sig. = 0.000$

ตารางที่ 37 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านระยะทาง/ระยะเวลาในการเดินทาง

ระดับการศึกษา	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านระยะทาง/ระยะเวลาในการเดินทาง											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	4	1.27	4	1.27	0	0.00	1	0.32	0	0.00	9	2.87
มัธยมศึกษา	14	4.46	21	6.69	15	4.78	1	0.32	0	0.00	51	16.24
ประกาศนียบัตร	1	0.32	12	3.82	16	5.10	1	0.32	2	0.64	32	10.19
ปริญญาตรี	52	16.56	78	24.84	47	14.97	5	1.59	1	0.32	183	58.28
สูงกว่าปริญญาตรี	17	5.14	16	5.10	5	1.59	1	0.32	0	0.00	39	12.42

Chi-Square $X^2 = 36.543$ $df = 16$ $Sig. = 0.002$

ตารางที่ 38 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว

ระดับการศึกษา	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	5	1.59	1	0.32	2	0.64	1	0.32	0	0.00	9	2.87
มัธยมศึกษา	21	6.69	21	6.69	8	2.55	1	0.32	0	0.00	51	16.24
ประกาศนียบัตร	4	1.27	14	4.46	14	4.46	0	0.00	0	0.00	32	10.19
ปริญญาตรี	86	27.39	69	21.97	26	8.28	1	0.32	1	0.32	183	58.28
สูงกว่าปริญญาตรี	25	7.96	10	3.18	4	1.27	0	0.00	0	0.00	39	12.42

Chi-Square $X^2 = 42.245$ df = 16 Sig. = 0.000

ตารางที่ 39 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความเหมาะสมของราคาอาหาร

ระดับการศึกษา	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความเหมาะสมของราคาอาหาร											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	0	0.00	4	1.27	4	1.27	1	0.32	0	0.00	9	2.87
มัธยมศึกษา	10	3.18	20	6.36	19	6.05	1	0.32	1	0.32	51	16.24
ประกาศนียบัตร	4	1.27	5	1.59	20	6.36	2	0.64	1	0.32	32	10.19
ปริญญาตรี	42	13.38	84	26.75	52	16.56	3	0.96	2	0.64	183	58.28
สูงกว่าปริญญาตรี	14	4.46	17	5.41	7	2.23	1	0.32	0	0.00	39	12.42

Chi-Square $X^2 = 32.756$ df = 16 Sig. = 0.008

ตารางที่ 40 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความสวยงามของสถานที่

ระดับการศึกษา	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความสวยงามของสถานที่											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	4	1.27	4	1.27	1	0.32	0	0.00	0	0.00	9	2.87
มัธยมศึกษา	27	8.60	18	5.73	3	0.96	3	0.96	0	0.00	51	16.24
ประกาศนียบัตร	8	2.55	12	3.82	11	3.50	1	0.32	0	0.00	32	10.19
ปริญญาตรี	101	32.17	60	19.11	21	6.69	1	0.32	0	0.00	183	58.28
สูงกว่าปริญญาตรี	24	7.64	12	3.82	3	0.96	0	0.00	0	0.00	39	12.42

Chi-Square $X^2 = 29.641$ $df = 12$ $Sig. = 0.003$

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

จากการทดสอบค่าไคสแควร์ พบว่า ค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยว ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ เนื่องจากค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่ได้จากตาราง จึงทำการยอมรับ H_0 มีแต่อาชีพและรายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ เนื่องจากค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์ที่ได้จากตาราง จึงทำการปฏิเสธ H_0 ดังตารางที่ 41

ตารางที่ 41 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	X^2	df	Sig.
อาชีพ	1. ค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยว	30.671	28	0.332
	2. กิจกรรมในบ้านและวัฒนธรรม	22.488	28	0.758
	3. ความต้องการท่องเที่ยวในวันหยุด	33.453	28	0.219
	4. ความรู้ทางการเกษตรและภูมิปัญญาชาวบ้าน	32.875	28	0.240
	5. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์	38.272	28	0.093
	6. ความสะดวกในการเดินทาง	41.333	28	0.050*
	7. ระยะทาง/ระยะเวลาในการเดินทาง	34.721	28	0.178
	8. ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว	49.234	28	0.008*
	9. กิจกรรมต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว	35.155	28	0.165
	10. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	21.578	28	0.800
	11. ความอร่อยและสะอาดของอาหาร	25.072	28	0.624
	12. ความเหมาะสมของราคาอาหาร	36.769	28	0.124
	13. การจัดงานประจำปี/เทศกาล	43.561	28	0.031*
	14. ความสวยงามของสถานที่	21.366	21	0.437
	15. ความเหมาะสมของราคาเข้าชม	38.906	28	0.082
	16. ความเหมาะสมของจำนวนและราคาที่พัก	39.720	28	0.070
	17. ความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่	42.330	28	0.040*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 41 (ต่อ)

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	X ²	df	Sig.
รายได้ต่อเดือน	1. ค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยว	19.017	20	0.521
	2. กิจกรรมพื้บ้านและวัฒนธรรม	21.533	20	0.366
	3. ความต้องการท่องเที่ยวในวันหยุด	15.778	20	0.720
	4. ความรู้ทางการเกษตรและภูมิปัญญาชาวบ้าน	12.021	20	0.915
	5. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์	26.907	20	0.144
	6. ความสะดวกในการเดินทาง	27.409	20	0.124
	7. ระยะทาง/ระยะเวลาในการเดินทาง	21.274	20	0.381
	8. ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว	22.790	20	0.299
	9. กิจกรรมต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว	23.404	20	0.269
	10. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	13.608	20	0.850
	11. ความอร่อยและสะอาดของอาหาร	10.907	20	0.949
	12. ความเหมาะสมของราคาอาหาร	24.439	20	0.224
	13. การจัดงานประจำปี/เทศกาล	31.693	20	0.047*
	14. ความสวยงามของสถานที่	6.906	15	0.960
	15. ความเหมาะสมของราคาเข้าชม	21.635	20	0.361
	16. ความเหมาะสมของจำนวนและราคาที่พัก	22.462	20	0.316
	17. ความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่	32.688	20	0.036*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 41 (ต่อ)

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	X ²	df	Sig.
ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการมาท่องเที่ยว	1. ค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยว	21.183	16	0.172
	2. กิจกรรมพื่นบ้านและวัฒนธรรม	20.357	16	0.205
	3. ความต้องการท่องเที่ยวในวันหยุด	15.834	16	0.465
	4. ความรู้ทางการเกษตรและภูมิปัญญาชาวบ้าน	23.112	16	0.111
	5. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์	20.141	16	0.214
	6. ความสะดวกในการเดินทาง	22.969	16	0.115
	7. ระยะทาง/ระยะเวลาในการเดินทาง	5.885	16	0.989
	8. ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว	7.244	16	0.968
	9. กิจกรรมต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว	11.938	16	0.758
	10. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	6.201	16	0.986
	11. ความอร่อยและรสชาติของอาหาร	8.410	16	0.936
	12. ความเหมาะสมของราคาอาหาร	19.079	16	0.265
	13. การจัดงานประจำปี/เทศกาล	16.047	16	0.450
	14. ความสวยงามของสถานที่	17.264	12	0.140
	15. ความเหมาะสมของราคาเข้าชม	13.764	16	0.161
	16. ความเหมาะสมของจำนวนและราคาที่พัก	10.803	16	0.822
	17. ความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่	16.979	16	0.387

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 42-47 แสดงให้เห็นถึง ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 42 ซึ่งให้เห็นว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านความสะดวกในการเดินทาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 41.333$ ค่า $df = 28$ และค่า $Sig. = 0.050$

จากตารางที่ 43 ซึ่งให้เห็นว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านความปลอดภัยในการมาท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 49.234$ ค่า $df = 28$ และค่า $Sig. = 0.008$

จากตารางที่ 44 ซึ่งให้เห็นว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านการจัดงานประจำปีหรือเทศกาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 43.561$ ค่า $df = 28$ และค่า $Sig. = 0.031$

จากตารางที่ 45 ซึ่งให้เห็นว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่หรือชาวบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 42.330$ ค่า $df = 28$ และค่า $Sig. = 0.040$

จากตารางที่ 46 ซึ่งให้เห็นว่า รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านการจัดงานประจำปีหรือเทศกาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 31.693$ ค่า $df = 20$ และค่า $Sig. = 0.047$

จากตารางที่ 47 ซึ่งให้เห็นว่า รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่หรือชาวบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $X^2 = 32.688$ ค่า $df = 20$ และค่า $Sig. = 0.036$

ตารางที่ 42 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความสะดวกในการเดินทาง

อาชีพ	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความสะดวกในการเดินทาง											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	17	5.41	16	5.10	7	2.23	3	0.96	0	0.00	43	13.69
ข้าราชการ/รัฐ วิสาหกิจ	34	10.83	31	9.87	9	2.87	2	0.64	0	0.00	76	24.20
ค้าขาย/ประกอบ ธุรกิจส่วนตัว	14	4.46	18	5.73	11	3.50	1	0.32	1	0.32	45	14.33
พนักงาน/ลูกจ้าง	46	14.65	44	14.01	18	5.73	2	0.64	1	0.32	111	35.35
แม่บ้าน	0	0.00	5	1.59	1	0.32	0	0.00	0	0.00	6	1.91
เกษตรกรรม	3	0.96	3	0.96	0	0.00	0	0.00	1	0.32	7	2.23
รับจ้างทั่วไป	3	0.96	7	2.23	4	1.27	0	0.00	0	0.00	14	4.46
อื่น ๆ	3	0.96	3	0.96	6	1.91	0	0.00	0	0.00	12	3.82

Chi-Square $X^2 = 41.333$

df = 28

Sig. = 0.050

ตารางที่ 43 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว

อาชีพ	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	18	5.73	18	5.73	7	2.23	0	0.00	0	0.00	43	13.69
ข้าราชการ/รัฐ วิสาหกิจ	33	10.51	30	9.55	12	3.82	1	0.32	0	0.00	76	24.20
ค้าขาย/ประกอบ ธุรกิจส่วนตัว	28	8.92	9	2.87	8	2.55	0	0.00	0	0.00	45	14.33
พนักงาน/ลูกจ้าง	49	15.61	43	13.69	18	5.73	1	0.32	0	0.00	111	35.35
แม่บ้าน	2	0.64	2	0.64	2	0.64	0	0.00	0	0.00	6	1.91
เกษตรกรรม	2	0.64	2	0.64	2	0.64	1	0.32	0	0.00	7	2.23
รับจ้างทั่วไป	5	1.59	4	1.27	4	1.27	0	0.00	1	0.32	14	4.46
อื่น ๆ	4	1.27	7	2.23	1	0.32	0	0.00	0	0.00	12	3.82

Chi-Square $X^2 = 49.234$

df = 28

Sig. = 0.008

ตารางที่ 44 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการจัดงานประจำปี/เทศกาล

อาชีพ	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการจัดงานประจำปี/เทศกาล											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	11	3.50	15	4.78	15	4.78	2	0.64	0	0.00	43	13.69
ข้าราชการ/รัฐ วิสาหกิจ	6	1.91	14	4.46	40	12.74	113	35.99	3	0.96	76	24.20
ค้าขาย/ประกอบ ธุรกิจส่วนตัว	8	2.55	8	2.55	23	7.32	6	1.91	0	0.00	45	14.33
พนักงาน/ลูกจ้าง	14	4.46	36	11.46	48	15.29	12	3.82	1	0.32	111	35.35
แม่บ้าน	0	0.00	2	0.64	3	0.96	1	0.32	0	0.00	6	1.91
เกษตรกรรม	1	0.32	1	0.32	2	0.64	3	0.96	0	0.00	7	2.23
รับจ้างทั่วไป	0	0.00	3	0.96	9	2.87	2	0.64	0	0.00	14	4.46
อื่น ๆ	0	0.00	2	0.64	5	1.59	5	1.59	0	0.00	12	3.82

Chi-Square $X^2 = 43.561$

df = 28

Sig. = 0.031

ตารางที่ 45 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่/ชาวบ้าน/พนักงาน

อาชีพ	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่/ชาวบ้าน/พนักงาน											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	23	7.32	5	1.59	13	4.14	2	0.64	0	0.00	43	13.69
ข้าราชการ/รัฐ วิสาหกิจ	28	8.92	32	10.16	11	3.50	3	0.96	2	0.64	76	24.20
ค้าขาย/ประกอบ ธุรกิจส่วนตัว	16	5.10	17	5.41	11	3.50	0	0.00	1	0.32	45	14.33
พนักงาน/ลูกจ้าง	32	10.16	45	14.33	30	9.55	4	1.27	0	0.00	11	35.35
แม่บ้าน	0	0.00	2	0.64	4	1.27	0	0.00	0	0.00	6	1.91
เกษตรกรรวม	3	0.96	1	0.32	3	0.96	0	0.00	0	0.00	7	2.23
รับจ้างทั่วไป	2	0.64	4	1.27	8	2.55	0	0.00	0	0.00	14	4.46
อื่น ๆ	3	0.96	4	1.27	4	1.27	1	0.32	0	0.00	12	3.82

Chi-Square $X^2 = 42.330$

df = 28

Sig. = 0.040

ตารางที่ 46 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการจัดงานประจำปี/เทศกาล

รายได้ต่อเดือน	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการจัดงานประจำปี/เทศกาล											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000	10	3.18	15	4.78	15	4.78	5	1.59	0	0.00	45	14.33
5,000-9,999	10	3.18	10	3.18	23	7.32	9	2.87	0	0.00	52	16.56
10,000-14,999	8	2.55	16	5.10	17	5.41	5	1.59	0	0.00	56	17.83
15,000-19,999	4	1.27	13	4.14	19	6.05	10	3.18	0	0.00	46	14.65
20,000-24,999	3	0.96	11	3.50	16	5.10	4	1.27	0	0.00	34	10.83
25,000 ขึ้นไป	5	1.59	15	4.78	44	14.01	11	3.50	4	1.27	79	25.16

Chi-Square $X^2 = 31.693$

df = 20

Sig. = 0.047

ตารางที่ 47 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่/ชาวบ้าน/พนักงาน

รายได้ต่อเดือน	ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่/ชาวบ้าน/พนักงาน											
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000	23	7.32	7	2.23	14	4.46	1	0.32	0	0.00	45	14.33
5,000-9,999	17	5.41	13	4.14	21	6.69	1	0.32	0	0.00	52	16.56
10,000-14,999	20	6.37	25	7.96	9	2.87	2	0.64	0	0.00	56	17.83
15,000-19,999	13	4.14	18	5.73	13	4.14	1	0.32	1	0.32	46	14.65
20,000-24,999	13	4.14	13	4.14	5	1.59	3	0.96	0	0.00	34	10.83
25,000 ขึ้นไป	20	6.37	34	10.83	21	6.69	2	0.64	2	0.64	79	25.16

Chi-Square $X^2 = 32.688$

df = 20

Sig. = 0.036

วิจารณ์ผล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ได้ดังนี้

จากผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งอาจเป็นเพราะลักษณะทางธรรมชาติของเพศชายที่มีความเป็นอิสระทางความคิด ชอบเดินทางท่องเที่ยวและมีความสะดวกในการเดินทางมากกว่าเพศหญิง

นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 20-29 ปี เป็นช่วงที่กำลังศึกษาหรือเพิ่งเริ่มทำงานใหม่ จึงมีเวลาว่างสำหรับการพักผ่อนและการศึกษาหาความรู้

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด อาจเป็นเพราะมีความสะดวกในการมาท่องเที่ยว ซึ่งมีความสอดคล้องกับช่วงอายุที่มาท่องเที่ยวเป็นส่วนใหญ่

สำหรับเรื่องระดับการศึกษาจะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวที่นิยมมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนใหญ่ นั้น มีระดับการศึกษาที่ค่อนข้างสูง อาจเป็นเพราะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอยู่บ้าง เพราะนอกเหนือจากการเดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวพักผ่อนซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักแล้ว ยังมาเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยจะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการศึกษา การวิจัยและการประกอบอาชีพ

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 25,000 บาทขึ้นไป ซึ่งเป็นรายได้ที่สูงมาก อาจเป็นเพราะในการเก็บข้อมูล เป็นการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวที่สวนเมืองพร ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีการเก็บข้อมูลเป็นสัดส่วนมากที่สุด และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวที่มาส่วนใหญ่มีฐานะทางการเงิน

สำหรับที่อยู่ปัจจุบันของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร อาจเป็นเพราะในการเก็บข้อมูล สถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ทำการศึกษา นั้นมีระยะทางไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร นักท่องเที่ยวจึงใช้ระยะเวลาในการเดินทางไม่นาน

จากผลการศึกษาข้อมูลพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า ในการทดสอบความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยให้นักท่องเที่ยวเลือกสถานที่ที่คิดว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพบว่า นักท่องเที่ยวตอบคำถามถูกต้องว่าศูนย์ส่งเสริมเกษตรที่สูงดอยตุงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แต่จะเห็นว่าผู้ที่ตอบคำถามถูกต้องนั้น มีสัดส่วนใกล้เคียงกับผู้ตอบเป็นคำตอบอื่น ๆ อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากนัก

สำหรับการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางมาสถานที่ทั้ง 5 แห่งมาก่อน ซึ่งอาจเป็นเพราะแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้ง 5 แห่งนี้ มีการประชาสัมพันธ์ที่ไม่กว้างขวางเพียงพอ ซึ่งก็จัดเป็นปัญหาสำคัญที่นักท่องเที่ยวประสบประการหนึ่ง

ในการเลือกสถานที่หลักในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เลือกสถานที่ท่องเที่ยวของภาครัฐ ซึ่งจากการเก็บข้อมูลจะพบว่าสถานที่ที่ทำการศึกษานั้น มีสถานที่ท่องเที่ยวของรัฐเพียงแห่งเดียวคือ บ้านร่องกล้า ซึ่งมีการเก็บข้อมูลเป็นสัดส่วนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับทั้ง 4 แห่ง จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อการจัดสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรของภาครัฐว่า จะต้องมีการจัดการที่ดี สะดวกและปลอดภัย

สำหรับข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวได้รับ ส่วนใหญ่มาจากสื่อโทรทัศน์ อาจเป็นเพราะเป็นสื่อที่มีแทบทุกครัวเรือน สามารถเจาะกลุ่มเป้าหมายได้ง่ายเพราะสามารถรับรู้ได้ทุกเพศทุกวัย

สำหรับวัตถุประสงค์หลักที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรคือ การมาท่องเที่ยวหรือพักผ่อน อาจเป็นเพราะความเครียดจากการทำงาน และเห็นว่ามาท่องเที่ยวจัดเป็นกิจกรรมยามว่างอย่างหนึ่ง

สำหรับช่วงเวลาที่มาท่องเที่ยว พบว่า ช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมมาเที่ยว คือช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ซึ่งอาจเป็นเพราะเป็นเวลาที่คนในครอบครัวหรือเพื่อนว่างจากการเรียนหรือการทำงานตรงกัน จึงมาท่องเที่ยวหรือพักผ่อนพร้อมกัน

สำหรับพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง เป็นรถส่วนตัวมีสัดส่วนมากที่สุด อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการเดินทางมาท่องเที่ยวด้วยตนเอง และมีรายได้ต่อเดือนสูงจึงมีเงินสะสมเพียงพอที่จะซื้อรถส่วนตัว

กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวมักปฏิบัติเมื่อมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการรับประทานอาหาร อาจเป็นเพราะในการเก็บข้อมูลนั้น เป็นการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่มารับประทานอาหารที่สวนเมืองพร ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีการเก็บข้อมูลเป็นสัดส่วนมากที่สุด

สำหรับการพักค้างคืนของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืน ซึ่งน่าจะเป็นเพราะมีรถส่วนตัวมาเอง สถานที่ท่องเที่ยวทั้ง 5 แห่ง ไม่มีสถานที่รองรับสำหรับการพักค้างคืนของนักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยวมากนัก

ค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวใช้ในการมาท่องเที่ยว มีมูลค่าไม่สูงนัก คือมีค่าใช้จ่ายต่อครั้งตั้งแต่ 1,001-2,000 บาท อาจเนื่องมาจากการที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่มีการพักค้างคืน จึงไม่ต้องเสียค่าที่

พัก ซึ่งจะเป็นค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายด้านอื่น ๆ สำหรับค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวใช้จ่ายส่วนใหญ่จะเป็นค่าเดินทาง ค่าของที่ระลึกหรือผลิตผลทางการเกษตร ค่าอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยความสวยงามของสถานที่มากที่สุด เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการมาพักผ่อนสัมผัสกับธรรมชาติ และทัศนียภาพที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยทั่วไปจะมีการจัดสถานที่ที่น่าสนใจ มีไม้ดอกไม้ประดับสวยงาม สำหรับเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยี่ยมชม

จากผลการศึกษาความต้องการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะเดินทางกลับมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีก เพราะมีความพึงพอใจในความสวยงามของสถานที่ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

จากผลการศึกษาปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของผู้ประกอบการ ซึ่งอาจเกิดจากการไม่เป็นไปตามความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาผลการศึกษาพบว่า ผลการศึกษามีความคลาดเคลื่อน ซึ่งเกิดจากการเก็บข้อมูลของแต่ละสถานที่ที่มีสัดส่วนแตกต่างกัน เพราะข้อจำกัดในการเก็บข้อมูล โดยสัดส่วนของการเก็บข้อมูลจะอยู่ที่สวนเมืองพรเป็นจำนวนมากที่สุด เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรขนาดใหญ่ มีการจัดการที่ดี จึงมีผู้มีฐานะทางการเงินมาท่องเที่ยวกันเป็นจำนวนมาก ทำให้ข้อมูลที่ได้มีความคลาดเคลื่อน ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาในเรื่องข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยว ในกรณีที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่สูงมากถึง 25,000 บาท และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีพาหนะเป็นรถส่วนตัว และผลการศึกษาเรื่องพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ก็พบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวปฏิบัติ น่าจะเป็นการเที่ยวชมสวนเกษตรหรือทำกิจกรรมทางการเกษตรที่แหล่งท่องเที่ยวจัดขึ้น ตามหลักของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร แต่ผลการศึกษาที่ได้เป็นการมารับประทานอาหาร เนื่องจากการเก็บข้อมูลที่สวนเมืองพร นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มุ่งเน้นมารับประทานอาหารเป็นหลัก

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานพบว่า

จากการทดสอบค่าไคสแควร์ พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และค่าใช้จ่ายไม่มีความสัมพันธ์กับผลรวมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวใน

ด้านต่าง ๆ มีแต่ระดับศึกษา และรายได้ต่อเดือนเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับผลรวมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่ตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่สูง เพราะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ว่าเป็นการท่องเที่ยวที่เน้นการให้ความรู้ และเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน นอกจากนี้รายได้ต่อเดือนก็มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว เพราะเมื่อมีรายได้มากขึ้นก็จะเป็นแรงจูงใจประการหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวต้องการมาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

เมื่อทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ มีแต่อายุ สถานภาพสมรสและการศึกษาสูงสุดเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของฟูศักดิ์ กาญจนสำราญวงศ์ (2546) ที่พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ สถานภาพสมรสและการศึกษาสูงสุดมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจของการท่องเที่ยว

จากการทดสอบค่าไคสแควร์ พบว่า ค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยว ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ มีแต่อาชีพและรายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของทัศนวรรณ วิพุทธกษมานนท์ (2545) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวหาดบางแสนของผู้เยี่ยมเยือนที่พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม คือ รายได้ และอาชีพมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวในด้านความสะดวกในการเดินทาง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (Conclusions and Recommendations)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยว เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเพื่อศึกษาความพึงพอใจ ความต้องการ และปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม กับการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้ง 5 แห่ง คือ สวนเมืองพร ไร่สุวรรณ ฮอลิเดย์ ปาร์คเขาใหญ่ ในจังหวัดนครราชสีมา พุ่งทานตะวัน จังหวัดลพบุรี และบ้านร่องกล้า จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้วิธีการเก็บตัวอย่างแบบบังเอิญ ได้จำนวนทั้งสิ้น 314 ตัวอย่าง

โดยใช้วิธีการศึกษาคือ ในส่วนของการศึกษาซึ่งศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร และความต้องการและปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบ ได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเศรษฐกิจและสังคมกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติไคสแควร์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จากการศึกษาดังกล่าวได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 52.50 อายุตั้งแต่ 20 - 29 ปีมีร้อยละ 36.90 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 52.50 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีร้อยละ 58.30 ประกอบอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน ร้อยละ 35.40 มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 25,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 25.20 และมีที่พักอาศัยปัจจุบันอยู่ในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 39.80

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้ง 5 แห่งนี้มาก่อน มีร้อยละ 57.30 แล้วสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เป็นหลักในการมาท่องเที่ยวเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จัดขึ้นโดยภาครัฐ เพราะปลอดภัยและราคาถูก มีร้อยละ 38.90 รับทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมาจากโทรทัศน์ มีร้อยละ 37.60 มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้คิดเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่องเที่ยวหรือพักผ่อนเป็นหลัก มีร้อยละ 73.20 โดยจะมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ร้อยละ 38.02 และเดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัวหรือญาติ ร้อยละ 43.90 ส่วนพาหนะที่ใช้ในการเดินทางเป็นรถส่วนตัว ร้อยละ 77.70 และกิจกรรมที่มักกระทำ คือ รับประทานอาหาร ร้อยละ 23.56 นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่พักค้างคืน ร้อยละ 54.10 ค่าใช้จ่ายต่อครั้งของการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรอยู่ในช่วง 1,001- 2,000 บาท ร้อยละ 31.50

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยความสวยงามของสถานที่มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.37 โดยจะมีความสำคัญของการตัดสินใจอยู่ในระดับที่มาก ลำดับที่ 2 เป็นปัจจัยความปลอดภัยในการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 4.25 ลำดับที่ 3 เป็นความต้องการท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดและวันหยุดพักผ่อน มีค่าเฉลี่ย 4.16 และลำดับสุดท้ายเป็นปัจจัยกิจกรรมพื้นฐานและวัฒนธรรมของชุมชนมีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.05

ความต้องการและปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบ

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่ต้องการเดินทางกลับมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกในครั้งต่อไป สำหรับสิ่งที่ควรปรับปรุงมากในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จะเป็นเรื่องของปัญหาด้านการคมนาคม ได้แก่ เส้นทางคมนาคมไม่สะดวกและปลอดภัย มีป้ายบอกเส้นทางไม่ชัดเจน สถานที่ท่องเที่ยวมีระยะทางไกล ต่อมาคือปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น ห้องสุขาที่มีไม่เพียงพอและไม่สะอาด ที่รองรับขยะมูลฝอยก็ไม่มีบริการหรือมีจำนวนน้อย ลานจอดรถมีไม่เพียงพอกับจำนวนรถของนักท่องเที่ยว และไม่มีการจัดบริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว ปัญหาด้านที่พัก ผลิตภัณฑ์ อาหาร และของที่ระลึก เช่น ความไม่เหมาะสมของราคา ซึ่งมีการตั้งราคาที่สูงเกินไป ซึ่งถือเป็นการเอาเปรียบลูกค้า ต่อมาเป็นปัญหาด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่หรือพนักงาน ซึ่งไม่ให้ความสนใจนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร กล่าวคือ ไม่มีการดูแลแนะนำ ให้ความรู้กับนักท่องเที่ยว หรือไม่มีการแนะนำจุดดึงดูดความสนใจของแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่แหล่งท่องเที่ยวจัดทำขึ้นให้กับนักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ได้รับข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้น รวมถึงการบริการที่ล่าช้าและไม่ทั่วถึง และปัญหาด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ที่ยังมีน้อยเกินไป ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ไม่ค่อยได้รับทราบข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจัดทำขึ้น จึงทำให้ขาดแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

สำหรับระดับความพึงพอใจที่นักท่องเที่ยวได้รับจากการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ ส่วนใหญ่ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยวพึงพอใจกับความสวยงามของสถานที่มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.20 โดยมีระดับการวัดความพึงพอใจอยู่ในระดับที่มากที่สุด ลำดับที่ 2 เป็นด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 4.07 ลำดับที่ 3 เป็นความสะอาดของสถานที่ มีค่าเฉลี่ย 4.02 และลำดับสุดท้ายเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่แหล่งท่องเที่ยวจัดทำขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.28 โดยมีระดับการวัดความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 โดยมีค่า $X^2 = 43.655$ ค่า $df = 12$ และค่า $Sig. = 0.000$

และปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 โดยมีค่า $X^2 = 33.756$ ค่า $df = 15$ และค่า $Sig. = 0.004$

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ในการทำการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการสำรวจความต้องการและข้อเสนอแนะที่นักท่องเที่ยวต้องการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยการใช้คำถามแบบเปิดซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนข้อความเองนั้น จากการวิเคราะห์พบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะที่หลากหลาย โดยสามารถจัดกลุ่มเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการประชาสัมพันธ์ คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ในสื่อต่าง ๆ ให้มากกว่านี้ และควรได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน ในการเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เป็นที่รู้จักกับนักท่องเที่ยว

2. ด้านการคมนาคม คือ ควรมีการพัฒนาเส้นทางให้มีความสะดวกและปลอดภัยมากขึ้น หากแหล่งท่องเที่ยวมีระยะทางไกล ควรแสดงสัญลักษณ์บอกเส้นทางโดยละเอียดและเด่นชัด เพื่อความสะดวกในการเดินทาง

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คือ ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว เช่น ห้องสุขา ลานจอดรถ และถังขยะ และควรรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว และจัดระเบียบการตั้งร้านค้าในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวสะอาด น่าสนใจมากขึ้น

4. ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว คือ ควรมีเจ้าหน้าที่ประจำจุดบริการในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้คำแนะนำเรื่องกิจกรรมต่าง ๆ ที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจัดทำขึ้น จุดแสดงพืชพันธุ์ไม้ การให้ความรู้ด้านการเกษตรให้กับนักท่องเที่ยวที่สนใจ

5. ด้านผลิตภัณฑ์ คือ ไม่ควรตั้งราคาอาหาร ผลิตภัณฑ์หรือของที่ระลึกทางการเกษตรให้สูงเกินไป และควรจัดเตรียมให้เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

ข้อจำกัดของการทำวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบปัญหาในระหว่างการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เป็นเอกชนรายใหญ่ ซึ่งทางผู้วิจัยได้ติดต่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยไปนั้น ไม่สามารถให้ความร่วมมือในการเข้าไปเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ได้ ทำให้ผู้วิจัยต้องหาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ในการเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่าง

2. การขอความร่วมมือจากนักท่องเที่ยวในการเก็บข้อมูล พบอุปสรรคคือ นักท่องเที่ยวต้องการเวลาส่วนตัวเพื่อพักผ่อน หรือรับประทานอาหารเช้า จึงทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูลมากนัก

เอกสารอ้างอิง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2540. **สรุปนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**. เอกสารประกอบการวางแผนการท่องเที่ยว : เล่มที่ 2.

_____. 2542. **โครงการสำรวจการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ปี 2542**. กรุงเทพมหานคร : กองวางแผนการท่องเที่ยว.

“การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” 2545. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

<http://www.tat.or.th/thai/constitute.html>.

กิตติวัฒน์ รัตนดิกลง ภูเก็ต. 2541. **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**. จุลสารการท่องเที่ยว. ปีที่ 17 (4) : 44.

ชัยวุฒิ ชัยพันธุ์. 2542. **การจัดการ การเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและ การท่องเที่ยว**. กรุงเทพมหานคร : โครงการตำรา ลำดับที่ 40 คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดาราวรรณ วิรุฬห์ผล. 2536. **เศรษฐกิจ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ทัศนวีรณ วิบุรุษมานนท์. 2545. **พฤติกรรมกรท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนของผู้เยี่ยมเยือน**. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.

“ทุ่งทานตะวัน” 2003. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

<http://www.thaitambon.com/Provinces/Lopburi/html>.

นิคม จารุมนี. 2535. การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศาสนา.

เน่งน้อย พงศ์สามารถ. 2519. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรม
ศาสตร์.

เนาวรัตน์ พลายน้อยและคณะ. 2538. พฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยว
ชาวไทย. นครปฐม : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

"บ้านร่องกล้า" 2003. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :
<http://www.tourismthailand.org/agrotourism/index/html>.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2540. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรง
พิมพ์เจริญผล.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542. มารูจักแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศกันเถิด. จุลสารการท่องเที่ยว. ปีที่
18 (1) : 11-18.

ป๋องศักดิ์ ทองเนื้อแข็ง. 2544. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวชมหมู่บ้าน
ควายไทย. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่.

ฟูศักดิ์ กาญจนลำราญวงศ์. 2546. การวิเคราะห์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกแหล่ง
ท่องเที่ยวและฤดูกาลท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยววันนันทนาการทางธรรมชาติ : กรณี
ศึกษาอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์และเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.

ภราเดช พยัคฆ์เชียร. 2539. การพัฒนาการท่องเที่ยวไทยในทิศทางที่ยั่งยืน. จุลสารการท่องเที่ยว. ปีที่ 2 (15) : 4-5.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มัลลิกา เกื้อปัญญา. 2542. ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว หมู่บ้านชาวเผ่าม้ง. การค้นคว้าอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการมนุษย์และสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ยวดี นิรัตน์ตระกูล. 2538. ECO-TOURISM : การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. จุลสารการท่องเที่ยว. ปีที่ 14 (3) : 51-53.

"ไร่สุวรรณ" 2003. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

<http://www.nakhonratchasima.go.th/indicater/1.html>.

จำไพพรรณ แก้วสุริยะ. 2542. เกษตรสัญจร (AGROTOUR). จุลสารการท่องเที่ยว. ปีที่ 18 (3) : 27-29.

วิชัย เทียนน้อย. 2540. ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส. พรินติ้งเฮ้าส์.

วิเชียร เกตุสิงห์. 2542. การวิจัยเชิงปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2546. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมศักดิ์ คูหาสวรรค์เวช. 2545. ผลการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการสอนทางไกล ระดับอุดมศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร.

สร้อยดี อาสาสรรพกิจ. 2540. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม. จุลสารการท่องเที่ยว. ปีที่ 16 (1) : 1-3.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุรเชษฐ์ เศรษฐมาต. 2538. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : วัตถุประสงค์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. จุลสารการท่องเที่ยว. ปีที่ 14 (4) : 27-28.

เสรี วงษ์ไพจิตร. 2533. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

เสาวนีย์ กันทะแสน. 2545. ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาหมู่บ้านรวมมิตร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.

อุดมศักดิ์ แนวจิตร. 2544. ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.

Apple White, P.B. 1993. Organization Behavior. Englewood Cliffs : Prentice-Hall. อ้างถึงใน เสาวนีย์ กันทะแสน. 2545. ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาหมู่บ้านรวมมิตร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.

Boo, Elizabeth. 1991. Planning for ecotourism. Park 2 (3) : 4-8. อ้างถึงใน บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542. มารูจักแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศกันเถิด. จุลสารการท่องเที่ยว. ปีที่ 18 (1).

Commonwealth Department of Tourism.1993. Tourism Australia's Passport to growth, A National Tourism Strategy (Implementation Progress Report Number 1). Canberra, Australia : Commonwealth of Australia. อ้างถึงใน บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542. มารูจักแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศกันเถิด. จุลสารการท่องเที่ยว. ปีที่ 18 (1).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Gardner, T. and Mc Arther S. 1994. Guided Nathur Based Tourism in Tasmania's Forests ; Trends constraints and implications. Tasmania : Forestry Tasmania. อ้างถึงใน บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542. มารู้อีกแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศกันเถิด. จุลสารการท่องเที่ยว. ปีที่ 18 (1).

Gord, Carter V. 1993. Dictionary of Education New york : Mc Graw-Hill. Book Company. อ้างถึงใน เสาวนีย์ ก้นทะเลน. 2545. ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาหมู่บ้านรวมมิตร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.

Mathieson, A. and G. Wall. 1982. Tourism Constraints : the Nelegted Dimention Consumer Behavior Research, pps. 140-141. In A.G. Woodside, G.I. Crouch, J.A. Mazanec, M. Opperman and M.Y. Sakai, eds. Consumer Psycology of Tourism, Hospitality and Leisure. International Press, London. อ้างถึงใน พุศศักดิ์ กาญจนสำราญวงศ์. 2546. การวิเคราะห์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและฤดูกาลท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนันทนาการทางธรรมชาติ : กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์และเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.

Shmoll, G.A. 1977. Tourism Constraints : the Nelegted Dimention Consumer Behavior Research, pps. 137-140. In A.G. Woodside, G.I. Crouch, J.A. Mazanec, M. Opperman and M.Y. Sakai, eds. Consumer Psycology of Tourism, Hospitality and Leisure. International Press, London. อ้างถึงใน พุศศักดิ์ กาญจนสำราญวงศ์. 2546. การวิเคราะห์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและฤดูกาลท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนันทนาการทางธรรมชาติ : กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์และเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 1

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการจัดทำโครงการปัญหาพิเศษของนิสิตปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนาการเกษตร) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีวัตถุประสงค์คือ

- 1.) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว
- 2.) เพื่อศึกษาความต้องการและปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน โดยเป็น ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว , ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว , ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตรและข้อมูลความพึงพอใจ ความต้องการและปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบ

ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาและขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริงและครบสมบูรณ์ เพื่อข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยและจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของประเทศไทยต่อไป และผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวมณฑิชา เอ้าจันทร์

นักศึกษาปริญญาตรี สาขาพัฒนาการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (/) ในช่อง () และกรอกข้อความให้สมบูรณ์ตามความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 20 ปี () 20 – 29 ปี () 30 – 39 ปี

() 40 – 49 ปี () 50 – 59 ปี () 60 ปี ขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

() โสด () สมรส () หม้าย / หย่าร้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การศึกษาสูงสุด

- () ประถมศึกษา () มัธยมศึกษา () ประกาศนียบัตร/อนุปริญญา
() ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี () อื่นๆ (ระบุ)

5. อาชีพ

- () นักเรียน / นักศึกษา () ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
() ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว () พนักงาน / ลูกจ้างบริษัทเอกชน
() แม่บ้าน () เกษตรกรรม (ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์)
() รับจ้างทั่วไป () อื่นๆ (ระบุ)

6. รายได้ต่อเดือนของท่าน

- () ต่ำกว่า 5,000 บาท () 5,000 – 9,999 บาท () 10,000 – 14,999 บาท
() 15,000 – 19,999 บาท () 20,000 – 24,999 บาท () 25,000 บาทขึ้นไป

7. ที่พักอาศัยปัจจุบัน จังหวัด

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (/) ในช่อง () และกรอกข้อความให้สมบูรณ์ตามความเป็นจริง

8. ท่านคิดว่าสถานที่ท่องเที่ยวใดต่อไปนี้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร
() ศูนย์รักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง () อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
() ศูนย์ส่งเสริมเกษตรที่สูงดอยตุง () สถานีวิจัยพืชไร่ขอนแก่น
9. ท่านเคยเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้อีกก่อนหรือไม่
() เคย () ไม่เคย
10. ในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งอื่นจำนวน ครั้ง
11. ท่านเลือกสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรใดเป็นหลักในการมาท่องเที่ยวแต่ละครั้ง (เพียงข้อเดียว)
() ฟาร์มเอกชนขนาดใหญ่ เพราะ
- () ฟาร์มเอกชนรายย่อย เพราะ
- () สถานที่ท่องเที่ยวของรัฐ เพราะ
- () สถานที่ท่องเที่ยวที่จัดโดยชุมชน เพราะ
12. ท่านทราบข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้จากสื่อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() หนังสือ / นิตยสาร () วิทยุ () โทรทัศน์ () หนังสือพิมพ์
() บุคคล ระบุ
- () แผ่นพับ / ป้ายปิดประกาศ
- () ไม่มีการรับทราบข้อมูล () อื่นๆ (ระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. จากข้อ 12 แหล่งข้อมูลใดที่ท่านได้รับมากที่สุด (เพียงข้อเดียว)
- () หนังสือ / นิตยสาร () วิทยุ () โทรทัศน์ () หนังสือพิมพ์
- () บุคคล ระบุ
- () ไม่มีการรับทราบข้อมูล () อื่นๆ (ระบุ)
14. ในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ ท่านมาด้วยวัตถุประสงค์ใด
- () ท่องเที่ยว / พักผ่อน () เยี่ยมญาติ / เพื่อน () ประชุม / สัมมนา
- () ปฏิบัติงาน / ติดต่อธุรกิจ () การศึกษาหาความรู้ () เป็นทางผ่านในการเดินทาง
- () อื่นๆ (ระบุ)
15. ในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนใหญ่ท่านมักจะมาในช่วงเวลาใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () วันธรรมดา () วันหยุดสุดสัปดาห์ () วันหยุดตามเทศกาล
- () วันหยุดพักผ่อน () แล้วแต่สะดวก () อื่นๆ (ระบุ)
16. ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้กับใคร
- () คนเดียว () ครอบครัว / ญาติ () เพื่อน
- () บริษัทนำเที่ยว () สถานศึกษา () อื่นๆ (ระบุ)
17. พาหนะที่ท่านใช้ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้
- () รถส่วนตัว () รถเหมา () รถนำเที่ยว
- () รถโดยสารประจำทาง () อื่นๆ (ระบุ)
18. กิจกรรมที่ท่านมักปฏิบัติในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () เที่ยวชมสวนเกษตร
- () ทำกิจกรรมพื้นบ้านร่วมกับชาวบ้าน เช่น ดำนา กรีดยาง ยกยอ พายเรือ ฯลฯ
- () ชมการแสดงประเพณีวัฒนธรรมพื้นบ้าน
- () รับประทานอาหาร
- () ถ่ายภาพ
- () ซื้อของที่ระลึก / ของฝาก
- () ซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร
- () อื่นๆ (ระบุ)
19. ในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้ ท่านพักค้างคืนหรือไม่
- () ค้าง จำนวน คืน () ไม่ค้าง (ข้ามไปทำข้อ 21)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

20. ท่านพักค้างคืนที่ใด

- () โรงแรม () หมู่บ้านเกษตรกร () บ้านญาติ/เพื่อน
() รีสอร์ท () อื่นๆ (ระบุ)

21. ค่าใช้จ่ายที่ท่านใช้ในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรต่อครั้งเป็นจำนวน บาท

22. เรียงลำดับหมวดค่าใช้จ่ายที่ท่านเสียมากที่สุดในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรในครั้งนี้

รายการค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน (โดยประมาณ)
1. ค่าเดินทาง (ค่าน้ำมันรถ , ค่ารถ ฯลฯ)	
2. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	
3. ค่าของที่ระลึก / ของฝาก / ผลผลิตทางการเกษตร	
4. ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	
5. ค่าเข้าชมแหล่งท่องเที่ยว	
6. ค่าที่พัก	
7. อื่น ๆ ระบุ	

ส่วนที่ 3 : ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงเกษตร

23. สิ่งต่อไปนี้นี้มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรของท่านในครั้งนี้น้อยเพียงใด

5 = มากที่สุด , 4 = มาก , 3 = ปานกลาง , 2 = น้อย , 1 = น้อยที่สุด

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรของท่าน	5	4	3	2	1
<u>ด้านเศรษฐกิจและสังคม</u>					
1. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อครั้ง					
2. กิจกรรมที่บ้านและวัฒนธรรมของชุมชน					
3. ความต้องการท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดและวันพักผ่อน					
4. ความรู้ด้านการเกษตรและภูมิปัญญาชาวบ้านที่ได้รับเพิ่มเติม					
<u>ด้านแหล่งท่องเที่ยว</u>					
5. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว					
6. ความสะดวกในการเดินทาง					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรของท่าน	5	4	3	2	1
7. ระยะทาง / ระยะเวลาในการเดินทาง					
8. ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว					
9. กิจกรรมต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยว					
10. สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ห้องสุขา จุดบริการน้ำดื่ม ที่รองรับขยะมูลฝอย ลานจอดรถ ฯลฯ					
11. ความอร่อยและสะอาดของอาหาร					
12. ความเหมาะสมของราคาอาหาร					
13. การจัดงานประจำปี/เทศกาล					
14. ความสวยงามของสถานที่					
15. ความเหมาะสมของราคาเข้าชมสถานที่					
16. ความเหมาะสมของจำนวนที่พักและราคาที่พัก					
17. ความเป็นมิตรไมตรีของเจ้าหน้าที่ / ชาวบ้าน / พนักงาน					

ส่วนที่ 4 : ข้อมูลความพึงพอใจ ความต้องการและปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

24. ท่านคิดว่าจะเดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนี้อีกหรือไม่

() มา () ไม่แน่ใจ () ไม่มา เพราะ

25. ท่านได้รับความพึงพอใจจากการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้มากน้อยเพียงใด

() มากที่สุด () มาก () ปานกลาง () น้อย () น้อยที่สุด

26. ท่านมีความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในเรื่องใด

5 = มากที่สุด , 4 = มาก , 3 = ปานกลาง , 2 = น้อย , 1 = น้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวก่อนเที่ยวชมสถานที่					
2. เส้นทางเที่ยวชมสถานที่					
3. สภาพถนนทางไปแหล่งท่องเที่ยว					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
4. ความสวยงามของสถานที่					
5. ความสะอาดของสถานที่					
6. ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว					
7. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว					
8. สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยว					
9. การให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่/ชาวบ้าน/พนักงาน					
10. ราคาอาหาร/ของฝาก/ผลผลิตทางการเกษตร					
11. จำนวนที่พักและราคา					
12. กิจกรรมต่างๆ ที่แหล่งท่องเที่ยวจัดทำขึ้น					
13. อื่นๆ ระบุ					

27. ปัญหาที่ท่านประสบในการมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

.....

.....

.....

28. สิ่งที่ท่านคิดว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรควรได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น

.....

.....

.....

29. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้